

KÓNITSA

202. Σεπτέμβρης - Οκτώβρης 2018

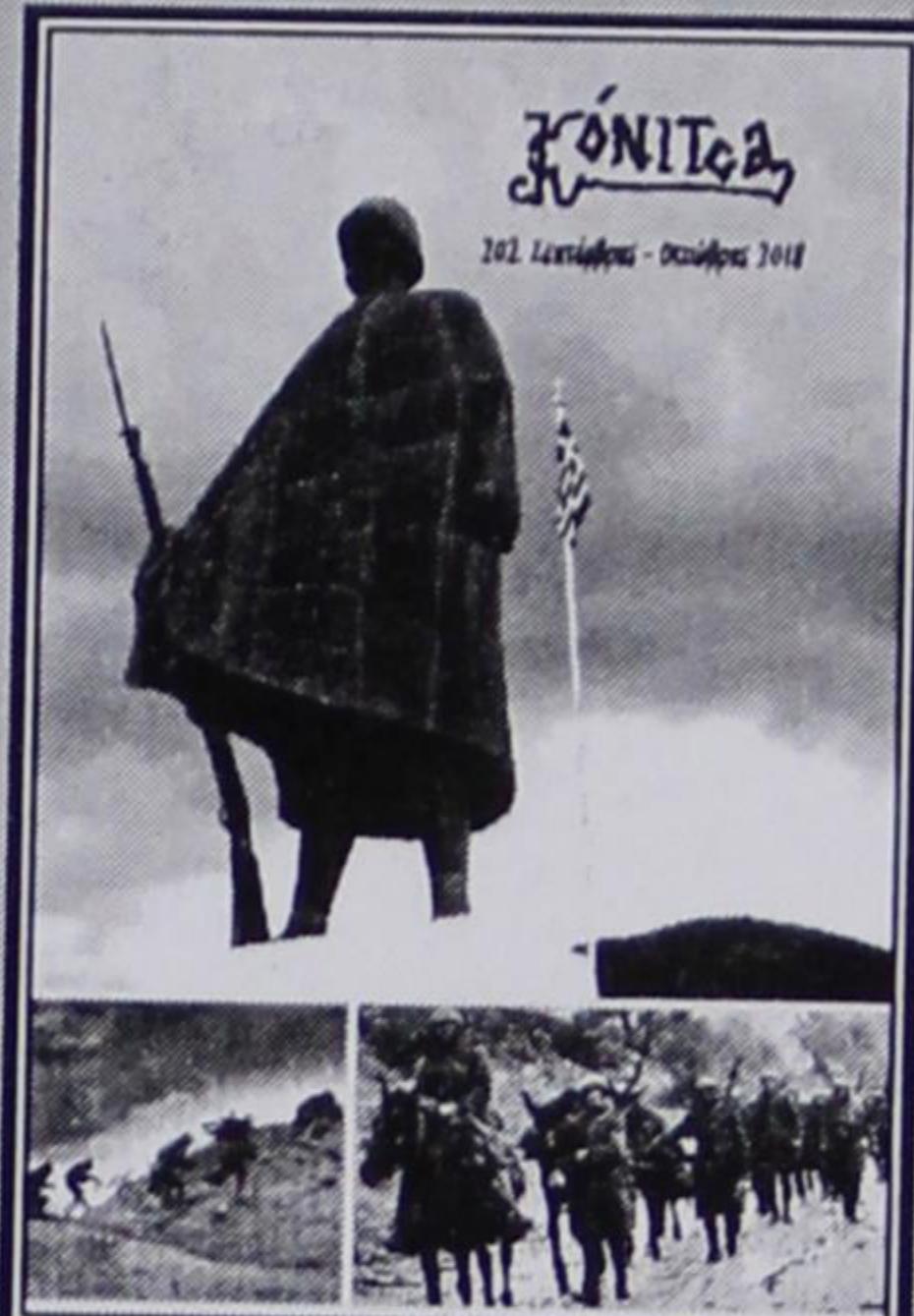

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 202 Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2018 • Euro 3

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ό μ ε ν α

202. Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2018

Φωτ. εξωφ.
(Ο Πολεμιστής του 1940 (Καλπάκι))

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΩΝΙΤΣΑ»
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
και Υπεύθυνος κατά Νόμο:
Σωτήρης Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. - fax. 26550 22212
Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:
Ανδρέου Ηλίας
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος

Επίσια συνδρομή:
Εσωτερικού 15 Ευρώ,
Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές
στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη
ή
Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

Σελ.	
297	Χρέος και χρέος, Σ.Τ.
299	Παρουσίαση ευεργετών, Η. Ανδρέου
303	Διακριθέντες παλαιοί Κονιτσιώτες, Χ. Γκούτος
308	Εκδηλώσεις 28ης Οκτωβρίου, Σ.Τ.
309	Ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος, Χρ. Ζάνη
311	Μαρδοχαίος Φριζής, Σωκ. Οικονόμου
312	Γιάννης Μπαλντούμας, Γ. Γεράση
315	Για να θυμούνται οι παλιοί, Αρ. Πετρονώτης - Β.Π.
317	Δελτ. Τύπου Δήμου Κόνιτσας
320	Σύνδεσμος Γυμ. Κόνιτσας, Β. Κουκέση
324	Δημόσια Βιβλιοθήκη
327	Χειμωνιάτικο Δωμάτιο, Η. Ανδρέου
330	Εριφύλειο Έπαθλο
331	Βούρμπιανη, Πασχ. Μανώλη
334	Ελπίζοντας, Δημ. Δημητριάδη
335	Τριάκοντα ημερών αιχμαλωσία, Κ. Πύρρου
338	Φθινοπωρινή περιπλάνηση, Τ. Κανάτση
339	Του νεκρού Αδερφού, Μ. Σιούτη
341	Φώς και σκοτάδι, Γεωργ. Μαυρογιάννη
343	Το καφενείο του χωριού, Γ. Δερμιτζάκη
346	Στην Παναγιά Καίσαρη, Αγ. Πολίτη
347	Η φωνή ενός Μετανάστη, Π. Χατζή
349	Βλάχικες φορεσιές, Κ. Παγανιά
351	Εύθυμα και ... σοβαρά, Μ. Σπηλιόπουλου
351	Δημ. Σχολείο, Η.Α.
354	Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Χρέος και ... χρέος!

Κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Γερμανού Προέδρου κ. Φράνς Βάλτερ Στάινμάγιερ στη συνάντηση με τον δικό μας Πρόεδρο κ. Παυλόπουλο, όπως ακούσαμε από την τηλεόραση στις 12/10, ο κ. Στάινμάγιερ δήλωσε ότι “η Γερμανία αναλαμβάνει την ιστορική ενοχή και ηθική και ιστορική ευθύνη γι’ αυτά που έκαναν τα Ναζιστικά στρατεύματα στην Ελλάδα τα χρόνια της Κατοχής”.

Περί επανορθώσεων για τις καταστροφές που προκάλεσαν οι Ναζίδες και το αγκαστικό δάνειο που πήραν δεν είπε τίποτε. Εβδομήντα τέσσερα χρόνια πέρασαν από τότε. Πότε θα βρουν δικαίωση οι χιλιάδες δολοφονημένοι και τα εκατομμύρια των Ελλήνων που έχασαν περιουσίες και καταστράφηκαν από τη λαιλαπα της ναζιστικής θηριωδίας;

Με μια συγνώμη ο Γερμανός πρόεδρος ξεμπέρδεψε από τις υποχρεώσεις του.

Συγχαρητήρια κ. Πρόεδρε, μας έκανες την καρδιά “περιβόλι”.

Ίσως παρατηρήσει κάποιος γιατί ασχοληθήκαμε σήμερα μ’ αυτό το θέμα. Νομίζουμε, ότι εμείς οι μεγαλύτεροι που περάσαμε αφάνταστες ταλαιπωρίες τα τέσσερα χρόνια (1.284 μερόνυχτα) σκλαβιάς, έχουμε υποχρέωση να θυμίζουμε στους νεώτερους την ιστορία και τώρα μάλιστα που γιορτάζουμε τη μεγάλη επέτειο της Παλλαϊκής αντίστασης

κατά του φασισμού με το αθάνατο ΟΧΙ και την απελευθέρωση της Αθήνας (12/10/1944).

Μας αφορά, λοιπόν, κι εμάς η επίσκεψη του κ. Στάινμάγιερ γιατί είμαστε κι εμείς οι Ήπειρώτες παθόντες όπως και όλοι οι άλλοι συμπατριώτες μας.

Γιατί δεν είναι μόνο η Κάνδανος στην Κρήτη, τα Καλάβρυτα, ο Χορτιάτης, το Δίστομο κ.λ. Είναι και η Ήπειρος· είναι και η περιοχή μας στο μακάβριο κατάλογο. Αν μπορούσε ο Γερμανός πρόεδρος να έκανε ένα ταξίδι στα μέρη μας θα γέμιζε ένα μεγάλο άλμπουμ με φωτογραφίες μνημείων που αποθανατίζουν ανάγλυφα τα ονόματα χιλιάδων αθώων θυμάτων από τα “κατορθώματα” των συμπατριωτών του.

Αρχίζοντας από το Κομμένο Άρτας, φτάνουμε στη Μουσιωτίσα, Λυγγιάδες, Γρεβενίτι, Κεράσοβο Πωγωνίου, Μεσοβούνι, Κεφαλόβρυσο, Ανδονοχώρι, χωριά Λάκκας Αώου, Ζαγορίου και “ουκ έστιν αριθμός”.

Ήταν τέτοια η μανία των Ναζίδων που ακόμα και όταν έφευγαν κακήν κακώς από τη χώρα μας, συνέχιζαν το καταστροφικό τους έργο. Ετοιμάστηκαν να ανατινάξουν το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρισμού στο Κερατσίνι, που ευτυχώς αποτράπηκε από τον ΕΛΑΣ μετά από σκληρή μάχη. Κατέστρεψαν, λιμάνια, γεφύρια σιδηροδρόμους κ.λπ.

Τίποτε δε μας είπε ο Γερμανός Πρόεδρος.

Σήμερα βρισκόμαστε σε δύσκολη κατάσταση λόγω της κρίσης και δεν μπορούμε να διεκδικήσουμε το δίκιο μας δυναμικά, αυτό δε σημαίνει ότι πρέ-

πει να σταματήσουμε τον αγώνα για πλήρη δικαιώση. Έχουμε χρέος σ' αδικοχαμένα θύματα και στην Ιστορία· ας ξεπληρώσουν έμπρακτα και οι Γερμανοί το δικό τους χρέος!...

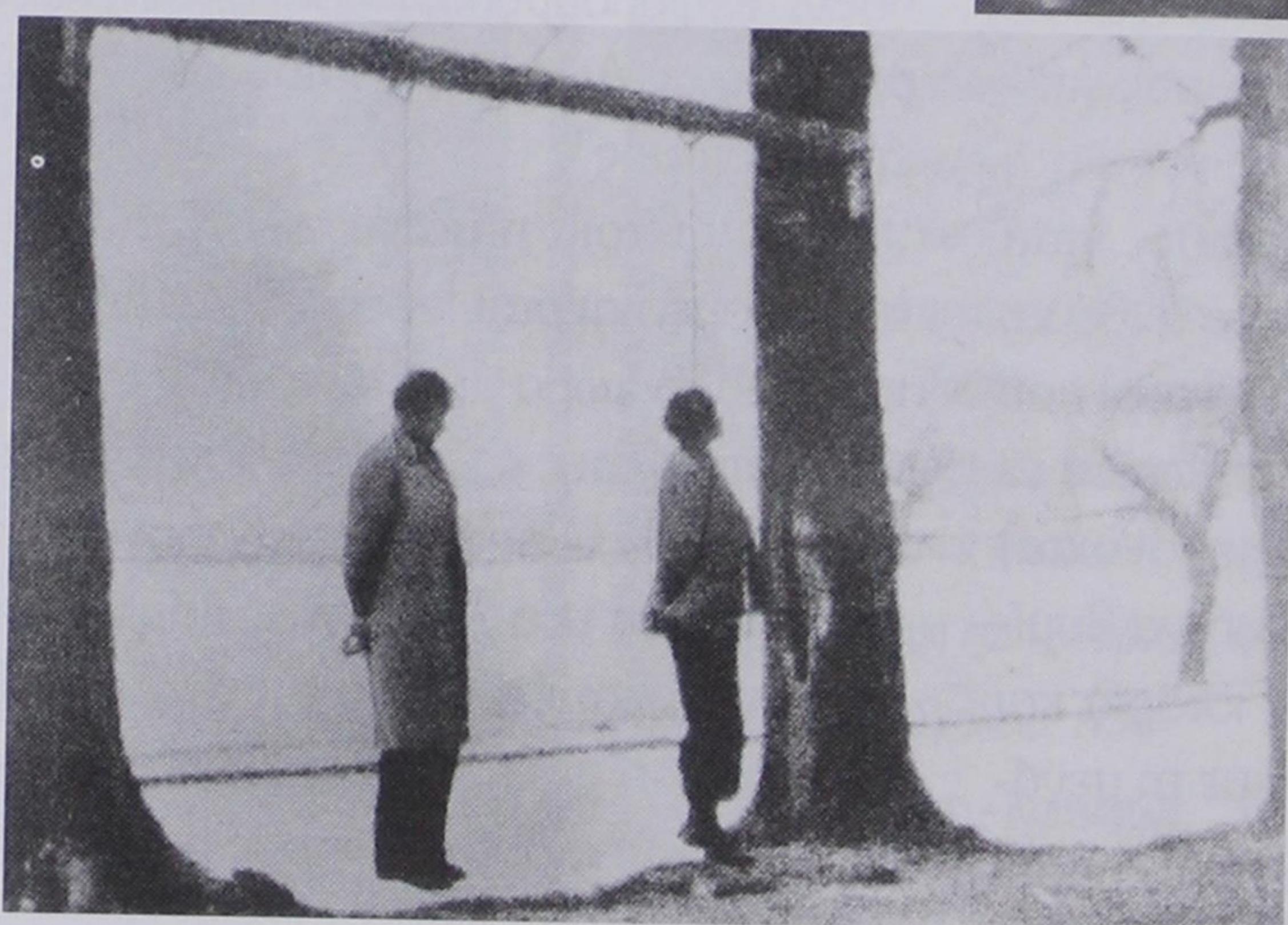
Σ.Τ.

Λεύκωμα Σπ. Μελετζή

Θύματα από την πείνα

Λεύκωμα Κ. Μπαλάφα
Γιάννινα Μάρτιος 1944
Τόδουλος και Φαρίδης

Παρουσίαση εντόπιων Ευεργετών

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

1837-1906

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΝΕΙΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

(συνέχεια)

Άρθρ. 17. Ό Σχολάρχης, τῇ συμπράξει καὶ τῶν ἄλλων διδασκάλων, συντάσει ἐν ἀρχῇ ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους τὰ προγράμματα καὶ τὸ ώρολόγιον τῶν μαθημάτων τοῦ τε Σχολαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ποιεῖ παν ὅ, τι συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον τῶν σχολείων, ὑποβάλλει καθ' ἑκάστην ἔξαμηνίαν ἐκθέσεις περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἡθικῆς μορφώσεως τῶν διδασκομένων, διὰ τῶν ἐφόρων, εἰς τὸν Μητροπολίτην Βελλᾶς καὶ Κονίτσης, καὶ μετέχει τῶν συνεδριῶν τῆς Ἐφορείας, ὁσάκις ἂν πρόκειται περὶ διορισμοῦ ἢ παύσεως διδασκάλου.

Άρθρ. 18. Πᾶσα παῦσις διδασκάλου ὑπὸ τῆς Ἐφορείας γίνεται τῇ ρητῇ ὑποδείξει τοῦ Σχολάρχου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἡτιολογημένης γραπτῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως περὶ τῶν προκαλούντων τὴν παῦσιν λόγων, καταφόρου ἀνικανότητος ἢ ἐπιληψίμου διαγωγῆς. Οὐδεὶς δὲ

διορίζεται διδάσκαλος ἐὰν πρὸς τινὰ τῶν Ἐφόρων ἢ καὶ πρὸς τὸν Σχολάρχην συγγενεύῃ μέχρι τοῦ ἔκτου βαθμοῦ ἐξ αἷματος καὶ ἀγχιστείας.

Άρθρ. 19. Τὰ Καλλίνεια σχολεῖα, παρέχουσι δωρεὰν τὴν ἐκπαιδευσιν εἰς πάντα νέον ἑκατέρου τῶν φύλων, διψῶντα μαθήσεως, ὅποθενδήποτε ἂν κατάγηται καὶ εἰς οἰανδήποτε θρησκείαν καὶ ἂν ἀνήκη.

Άρθρ. 20. Ο Μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ἔσται ὁ ἀεὶ νόμιμος Πρόεδρος καὶ γενικὸς ἐπόπτης τῶν Καλλινείων Σχολείων, παύων δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως, κοινοποιούμενης εἰς τὴν Κοινότητα, πάντα Ἐφορον τῶν Καλλινείων Σχολείων καταδικασθέντα ἐπὶ ἀτιμωτικῷ ἐγκλήματι, ἢ φωρώμενον ἐνοχον καταχρήσεως τῶν εἰσοδημάτων τῶν σχολείων ἢ ἀνηθίκου διαγωγῆς ἀντιβαινούσης πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς.

Άρθρ. 21. Αἱ ἑτήσιοι καὶ ἔξαμηνοι ἐξετάσεις τοῦ Σχολαρχείου καὶ τοῦ Παρθεναγωγείου, αἱ μὲν πρῶται γραπτῶς καὶ προφορικῶς, αἱ δὲ δεύτεραι γραπτῶς μόνον, γίνονται διμοσίᾳ ἐνώπιον τῶν Ἐφόρων καὶ τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος. Δύναται δὲ πᾶς παριστά-

1. Ό παρὸν κανονισμός, συνταχθεὶς ὑπ’ αὐτοῦ τούτου διαθέτου, εἶναι ἀνεπίδεκτος τροποποιήσεως, πλὴν διὰ νόμου ἐὰν συντρέχωσιν οἱ προϋποθέσεις τοῦ ἀρθρου 20 τοῦ Συντάγματος.

μενος νὰ ύποβάλη πρὸς τοὺς μαθητάς ἐρωτήσεις ἀλλὰ μόνον διὰ τῶν διδασκάλων. Αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται τοῖς ἔξετάζουσι νὰ ἔξενέγκωσιν εἰς ἐπήκοον τῶν μαθητῶν κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις ἐπιδεικνύοντες σοφίαν εἰς βάρος τῶν μαθητῶν καὶ διδασκάλων. Ἐπιβάλλεται δ' αὐτοῖς ἐπίσης νὰ περιορίζωνται εἰς τὸν ἐπιμελῆ ἔλεγχον τοῦ ἀναλόγου πρὸς τὰ διδαχθέντα μαθήματα βαθμοῦ τῶν γνώσεων τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρ. 22. Ό ἔχων νὰ εἴπῃ τί ὡφέλιμον περὶ βελτιώσεως τῶν ἐν χρήσει μεθόδων τῆς διδασκαλίας ἢ περὶ θεραπείας ὑφισταμένων ἐλλείψεων, ὑποβάλλει τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ ἐγράφως πρὸς τὸν Μητροπολίτην Βελλᾶς καὶ Κονίτσης.

ΟΡΟΙ ΔΩΡΕΑΣ:

Τὸν κανονισμὸν τοῦτον ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ συντάξω καὶ ὑποδείξω πρὸς ἀνελλιπῆ ἐφαρμογὴν εἰς τοὺς ἐντοπίτας μου κατοίκους τῆς προσφιλεστάτης μου γενετείρας Παπίγκου, ὑπὲρ ἣς κατέθηκα ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λίρας Ἀγγλικάς πεντακοσχιλίας (5.000) καὶ ἀφιέρωσα τὴν ἐν Ἰωαννίνοις γνωστὴν μάνδρα μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ κτιρίων.

Οἱ ὄροι ὑφ' οὓς κατέθηκα τὸ ἀνωτέρω ποσὸν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἀναγεγραμμένοι ἐπὶ τῆς σχετικῆς ὁμολογίας τῆς Τραπέζης ταύτης, ἔχουσιν οὕτω:

«Ο κύριος Μιχαὴλ Ἀναγνωστόπουλος καταθέτει εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπε-

ζαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς διαρκῆ καὶ ἀναλλοίωτον εἰς χρυσὸν κατάθεσιν, λίρας Ἀγγλικὰς πεντακισχιλίας (5.000) ἐπὶ τόκῳ 4% ἐτησίως, πληρωτέως εἰς χρυσὸν καὶ καθ' ἔξαμηνίαν, ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἐν Ἡπείρῳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος Παπίγκου, ὑπὸ τοὺς ἐπομένους ἀπαραβάτους ὄρους.

Διαχειριστὰς τῶν τόκων, τῆς προκειμένης καταθέσεως τοὺς ἐφόρους τῶν ἐν τῇ αὐτῇ Κοινότητι τοῦ Παπίγκου λειτουργούντων Καλλινείων Σχολείων, καὶ ὄριζει, ὅπως οὗτοι δαπανῶσιν ἐτησίως ἐκ τῶν τόκων τῆς καταθέσεως, ὑπὲρ μὲν τῶν Σχολείων τῆς μεγάλης συνοικίας τοῦ Παπίγκου τὰ δύο τρίτα ὑπὲρ δὲ τῶν Σχολείων τῆς μικρᾶς συνοικίας Παπίγκου, τὸ ὑπόλοιπον τρίτον ἐκ τῶν τόκων.

Ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους οἱ ἐφόροι τῶν Καλλινείων Σχολείων Παπίγκου ὀφείλουσιν νὰ πέμπωσι τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος πιστοποιητικὸν τοῦ Μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ὅτι τὰ σχολεῖα ἀμφοτέρων τῶν συνοικιῶν τοῦ Παπίγκου λειτουργοῦσιν ἀνελλιπῶς καὶ μετ' ἀρτίου τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, καὶ ὅτι οὐδεὶς τῶν διδασκόντων συνδέεται πρὸς τινὰ τῶν Ἐφόρων διὰ συγγενείας ἢ αἵματος ἢ ἢ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ βαθμοῦ ἕκτου, καὶ τοῦτον συμπεριλαμβανομένου.

Τὴν ἐφορείαν τῶν Καλλινείων Σχολείων Παπίγκου ἐκπροσωποῦσιν ἐνώπιον τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὁ Πρόεδρος ἢ, τούτου κωλυομένου ὁ

Αντιπρόεδρος και ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας τῶν Καλλινείων Σχολείων.

Ζήσας ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ οὕτε ἐν ταῖς λύπαις οὕτε ἐν ταῖς εὐτυχίαις ἐλησμόνησα τὴν ἀγαπητὴν μου πατρίδα, διετέλεσα δὲ ἐνθαρρύνων ἀείποτε τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν αὐτῆς.

Τὰ ἐναποταμιεύματα, πολυχρονίων μόχθων μου, ρίπτω ἄσμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτῆς, ἵνα ἀνθήσῃ, ώς ἐλπίζω, ὁ κάλλιστος τῶν καρπῶν, ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ ἡ ἀνατροφὴ, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἐξημέρωσις, ἐν τῇ μικρᾷ ταύτη γωνίᾳ τῆς Ἡπείρου, εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ὥποιας θέλω νὰ ἀποδώσω τὸ φῶς, ὅπερ ἐν αὐτῇ τὸ πρῶτον εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου. Ἔν δὲ μόνον ἀξιῶ πρὸς τιμὴν τῶν πατριωτῶν μου, αἱ θελήσεις μου αὗται νὰ μείνωσιν ἐσαεὶ ἴεραι καὶ ἀπαραβίαστοι.

Πρὸς τοῦτο ἀποστέλλω τοῦ παρόντος δύο πρωτότυπα, ἐπικεκυρωμένα ὑπὸ τε τοῦ Μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τὸ μὲν ἵνα μείνῃ ἐν τοις ἀρχείοις τῆς Μητροπόλεως Βελλᾶς καὶ Κονίτσης, τὸ δὲ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν Καλλινείων Σχολείων Παπίγκου. Ἐὰν δὲ, ώς μὴ ὕφειλε, ἡ Κοινότης Παπίγκου διαλυθῇ ποτε ἢ μειωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ Σχολεῖα φοιτώντων μαθητῶν νὰ καταστῇ ἐλάσσων τῶν εἴκοσιν, ἢ ἀν λαὸς ἀλλόφυλος ἐπικρατήσῃ ἐν Ἡπείρῳ καὶ παραγκωνίσῃ ἐντελῶς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τότε τὴν διαχείρισιν τῶν ἐν τῇ

Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος κατατεθειμένων ὑπὲρ τοῦ Παπίγκου χρημάτων καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν κτιρίων τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Μάνδρας ἀνατίθημι τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ Κωνσταντινούπολεως, καὶ παρακαλῶ αὐτὸν νὰ δαπανᾷ τοὺς τόκους τῶν χρημάτων καὶ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις κτήματος, ὃ πουδήποτε ἂν κρίνῃ ἀναγκαῖον ἢ συμφέρον εἰς διάδοσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

(Υπογρ. Μιχαὴλ ἀναγνωστόπουλος)

Ἐν Κωνσταντινούπολει τῇ 17η Μαΐου 1906.

(Τ.Σ.) + Ο Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ἐπικυροῖ.

Ο παρὼν κανονισμὸς ἐνεκρίθη ἐπεψηφίσθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῇ 18 Μαΐου 1906.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῇ 20 Μαΐου 1906)

(Τ.Σ.) Άρχιμ. Αθανάσιος Πιπέρας

Ἀκριβὲς Φωτοαντίγραφο

Πάπιγκο 28 Μαΐου 1981

Ο Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας

Ο Μιχαὴλ Αναγνωστόπουλος ἔχει καθιερωθεί στην συνείδησή μας ως Μέγας Ευεργέτης ὥχι μόνον για το μέγεθος της ευεργεσίας του αλλά και για το εύρος της νόησής του και το μεγαλείο της καρδιάς του. Στη διαθήκη του αναφέρει και το διαβάσατε αγαπητοί αναγνώστες του περιοδικού μας: να

φοιτώσι δε εις αυτό προς μόρφωσιν εαυτών παίδες άνευ διακρίσεως φυλής, θρησκείας, χρώματος και κοινωνικής τάξεως... Τα λόγια αυτά του ευεργέτη μπορούν να συγκριθούν με εκείνα του Αποστόλου των Εθνών Παύλου: ουκέτιν άρσεν η θήλυ, δούλος η ελεύθερος, Έλλην η βάρβαρος.

Τα λόγια αυτά έχουν ειδικό βάρος διότι εγράφησαν περίπου το έτος 1900 σε μια εποχή κατά την οποία οι φυλετικές διακρίσεις στις Η.Π.Α. βρίσκονταν στην κορύφωσή τους και θα διαρκούσαν έως το έτος 1961 κατά το οποίο ο Ρόμπερτ Κένεντυ Υπουργός Δικαιοσύνης και αδελφός του δολοφονηθέντος προέδρου Τζων Κένεντυ (ο Ρόμπερτ δολοφονήθηκε το 1968 όντας υποψήφιος του Δημοκρατικού Κόμματος για την προεδρία των Η.Π.Α.) κατήργησε τις φυλετικές διακρίσεις, επιτρέποντας στους έγχρωμους να χρησιμοποιούν τα δημόσια μέσα μεταφοράς και να φοιτούν στα πανεπιστήμια.

Όλοι μας στην Αναγνωστοπούλειο Σχολή ζήσαμε υπέροχες στιγμές, πλην όμως η θεϊκή αυτή δωρεά τι απέγινε.

Ταφική σιγή που στο λιόγερμα την διακόπτουν τα τιτιβίσματα των σπουργιτών που κουρνιάζουν στα κυπαρίσσια της υπέροχης αλέας που την πληγώνουν τα ξερά δένδρα. Να το πω ευθέως. Δεν αρκούν τα μνημόσυνα και ο καλλωπισμός της βίλας. Αυτά αποτελούν φτωχά αντίδωρα στο μέγεθος της δωρεάς.

Το καλοχτισμένο κτίριο που τόσο θαύμαζε ο αείμνηστος αρχιτέκτονας και φίλος μου Γιάννης Σακκούλης μπορεί και θα αντέξει μέχρι συντελείας των αιώνων, πλην όμως θα μένει έτσι βουβό και ασυντρόφητο δίχως ανθρώπινη λιαλιά. Οι ευθύνες της Κονιτσιώτικης κοινωνίας που βρίσκεται στο μεταίχμιο της φθοράς και αφθαρσίας είναι τεράστιες. Το πρόβλημα της αναγνωστοπουλείου Σχολής δεν είναι πρόβλημα των εν Βοστώνη Μελών και των εδώ Αντιπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο πόνος και η νόσος ερήμωσης της Α. Σχολής ταλαιπωρεί το σώμα της κοινωνίας μας η οποία καλείται να αυτοθεραπευτεί.

Ιωάννης Χρίστου Παρμενίδης
(Μάντσεστερ 1868 - Μπενίτσες
Κερκύρας 1936)

ΔΙΑΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΕΣ (2)

Χαρίλαος Γκούτος

Λιάμπεη οίκογένεια. Κάποιος πρόγονός της Χαραλάμπης (Λιάμπης) μετονομάσθηκε Λιάμπεης ἐπειδη ἀπέκτησε δύναμη ἵστημη τῶν μπέηδων. Οἱ Λιαμπέηδες πλούτισαν στὰ Γιάννενα ως κτηματίες καὶ ἔμποροι, μετὰ δὲ τὸ 1900 μετοίκησαν στὴν Ἀθήνα. Τὸν πλοῦτο τους ὑποδήλωνε στὰ Γιάννενα καὶ ἡ παροιμία “νὰ μὲ λένε Λαμπήνα κι ἄς ψιφάω ἀπὸ τὴν πείνα”¹. Ὁ Δημήτριος τὸ 1792 ἦταν ἔνας ἀπὸ τοὺς προκρίτους τῶν Ἰωαννίνων ποὺ ζήτησαν νὰ διορισθεῖ ως πασᾶς τῶν Ἰωαννίνων ὁ Ἄλης Τεπελενλῆς, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1821-27 τουλάχιστον διέμενε στην Κόνιτσα, διετέλεσε προεστός της (τὸ 1823 πρωτοστάτησε γιὰ τὴν κατασκευὴ ξύλινης γέφυρας στὸν Ἄῶ) καὶ βιλαετκοτζάμπασης (1824, 1827), πήγαινε δὲ στὸ κυνήγι μαζὶ μὲ τὸν δάσκαλο Κοσμᾶ Θεσπρωτό. Ὁ γιὸς του Ἰωάννης τὸ 1834 ὑπῆρξε πρόκριτος τῆς Κόνιτσας². Ὁ Βασίλειος Ἰ. Λιάμπεης μετοίκησε ἀπὸ τὰ Γιάννενα στὴν Πόλη πρὸ τοῦ 1841, ὅπότε τὸν ἐπισκέφθηκε ἐκεῖ ὁ γιός του Γιαννάκης, ὁ ὅποιος τὸ 1854 ἦταν στὰ Γιάννενα διαχειριστὴς τῶν κληροδοτημάτων τῶν Ζωσιμάδων καὶ ἔφορος τῆς πόλης. Ὁ Δημήτριος Ἰ. Λιάμπεης τὸ 1880 διέμενε στὴν Πόλη καὶ ἔστειλε χρήματα στὴν ἐκκλησία τῆς Κόνιτσας. Ὁ Ἀλκιβιάδης Ἰ. Λιάμπεης τὸ 1887 δικηγοροῦσε στὰ Γιάννενα. Στὴν περίοδο 1900-1950 ἔνας Λιάμπεης ἴδρυσε στὴν Ἀθήνα τὸ ἐργοστάσιο Ε.Τ.Μ.Α. καὶ ὁ γιός του Χαρίλαος ἔγινε ναύαρχος³.

Κων. Δημητριάδης ἡ Κοσκινᾶς (περίπου 1800-75). Καταγόταν ἀπὸ τοὺς Χιονιάδες, ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴν Ζωσιμαία Σχολὴ τὸ 1818 (μὲ συμμαθητή του τὸν μετέπειτα γυμνασιάρχη Ἀν. Σακελλαρίου) καὶ ἔγινε ἔνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους ἔλληνοδασκάλους τῆς ἐποχῆς του, μερικοὶ δὲ μαθητές του ἔγιναν δάσκαλοι. Δί-

1. Εὐ. Μπόγκας, Λογίων Ἡπειρωτῶν... ΔΙΕΕΕ τ. 1957-8 195, Αντ. Γεωργίου, Πολιτικόν κάτοπτρον, 1989 108, Ν. Πατσέλης, εἰς Ἡπειρ. Έστία, τ. 1967 133.

2. Κ. Βαρτζώκας, εἰς Πρακτικὰ Α΄ Συμποσίου Λόγου. Ὁ λόγος γιὰ τὸ Ζαγόρι, 1986 102, Ἰ. Λαμπρίδης. Περὶ τῶν ἐν Ἡπείρῳ ἀγαθοεργημάτων. Α΄ 1880 150, Χ. Γκούτος, Ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας, 2017 262, 268, Παπαχαρίσης, Κοσμᾶ Θεσπρωτοῦ καὶ Ἀθ. Ψαλίδα, Γεωγραφία Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας, 1964 75, Κόνιτσα, τχ. 3/1962 10.

3. Λαμπρίδης Ἡπειρ. μελετήματα, τχ. B' 10 Π. Αραβαντινός, Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου B' 271, Μπόγκας, ὥ.π., Λαμπρίδης, Ἡπ. Μελετήματα, τχ. A' 70, Κόνιτσα, τ. 1981 185, Ν. Τσάκας, Κόνιτσα, 1966 15-16.

δαξε έλληνικά γαλλικά, αλγεβρα κ.ἄ. τὴν περίοδο 1826-71 στὸ ἔλληνικὸ σχολεῖο τῶν Χιονιάδων (συνετέλεσε στὴν ἀναβάθμισή του καὶ στὴν προσέλκυση μαθητῶν καὶ ἀπὸ τὰ γύρω χωριά), στὸ Λισκάτσι, στὴν Κορυτσά καὶ ἄλλοῦ. Διετέλεσε καὶ μουχτάρης τῶν Χιονιάδων⁴.

Βλάνταν Τζόρτζεβιτς (1844-1930). Ό πατέρας του Τσιουλέκας εἶχε μετοικήσει ἀπὸ τὴν Φούρκα στὰ Μπιτόλια στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰώνα. Ό Βλάνταν σπούδασε ἰατρικὴ στὴν Ἀθῆνα καὶ στὴν Βιέννη, διετέλεσε δήμαρχος τοῦ Βελεγραδίου, ὑπουργὸς τῆς Σερβίας (1887-90), πρέσβης στὴν Ἀθῆνα καὶ στὴν Πόλη (1893-97) καὶ πρωθυπουργός (1897-1900), ἔγραψε ἔργα του στὰ σερβικά, στὰ ἔλληνικά καὶ στὰ γερμανικά, ἐκλέχθηκε Ἀκαδημαϊκός⁵.

Τσάπανος. Μετοίκησε ἀπὸ τὴν Ζέρμα μετὰ τὰ Ὁρλωφικά (1770) στὰ χωριὰ τῶν Μπιτολίων Μερίχοβο καὶ Τύρναβο καὶ ἦταν μεγαλοκτηνοτρόφος. Οἱ ἀπόγονοί του Νικόλαος καὶ Δημήτριος τὸ 1878 διέμεναν στὸν Τύρναβο, εἶχαν 2.000 πρόβατα ποὺ τὰ ξεχείμαζαν στὴν Θεσσαλία, μυήθηκαν ἐκεῖ στὴν Ἑθνικὴ Ἐταιρεία, ἀγόρασαν 500 ὅπλα καὶ ἀσκοῦσαν μεγάλη ἐπιρροὴ στοὺς Μακεδόνες, γιὰ τὰ ἔλληνικὰ συμφέροντα⁶.

Γιαννούλης Ζέρμας. Γεννήθηκε στὴν Ζέρμα τὸ 1854, ὅπότε ὁ πατέρας του Κούρλας ἦταν δερβέναγας στὴν λάκκα τοῦ Σαραντάπορου. Τὸ 1877 ἔγινε ἐπαναστάτης-ἀντάρτης ὑπὸ τὸν Λεωνίδα, μετὰ δὲ τὸν θάνατο ἐκείνου πολέμησε μαζὶ μὲ τὸν Νταβέλη καὶ 40-50 συντρόφους κοντὰ στὴν Καστοριά, ὅπου ἀπήγαγε δικαστές, στὴν Μπριάζα καὶ στὴν Σαμαρίνα ἐναντίον 500 Τούρκων (σκότωσαν 300) καὶ ἄλλοῦ. Τὸ 1881 ποὺ ἐλευθερώθηκε ἡ Θεσσαλία ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ ὡς γεωργὸς μαζὶ μὲ τὴν οἰκογένειά του. Τὸ 1897 ἐντάχθηκε στὸ ἀντάρτικο σῶμα τῆς Ἑθνικῆς Ἐταιρείας, ἀκολουθούμενος ἀπὸ 500 ὅπλίτες (ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 5 ἦσαν κληρικοί) ἐθεωρεῖτο δὲ ὡς συνετὸς καὶ ὡς ὁ γενναιότερος καὶ στρατηγικότερος καπετάνιος μετὰ τὸν Νταβέλη, τὸν ἀποκαλοῦσαν Μικροκαραϊσκάκη⁷.

4. **Γ. Παΐσιος**, στὴν Ἡπ. Ἐστία τ. 1965 804-7, τ. 1966 35-37, 343, **Τ. Χρήστου**, Λισκάτσι, 2001 228

5. Wikipedia. **Χ. Ἐξάρχου**, Ἡ Φούρκα τῆς Ἡπείρου, 233-4 ὁ ἴδιος εἰς Κόνιτσα τ. 1981 318, **Κ. Καιροφύλας**, εἰς Νέα Ἐστία, τ. 1930 1052.

6. **Γ. Λυριτζής**, Ἡ Ἑθνικὴ Ἐταιρεία καὶ ἡ δρᾶσις αὐτῆς, 1970 18, 189, 259, ἐφημ. «Ο Πύρρος» τῆς 3.11.1905.

7. Ἐφημ. Ἐστία, 1.4.1897, ἐφημ. Ἀκρόπολις, 30.3.1897, **Λυριτζής**, ὥ.π., 215, 137, 172-4, **Ι. Τσάγκας**, Ἡ Ζέρμα τῆς Κόνιτσας, Ἡπειρ. Ἡμερολόγιο, τ. 1991 314.

Φίλιππος Ζ. Δημάρατος (1855;-1904). Σπούδασε στὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του Βούρμπιανη, στὴν Ζωσιμαία, στὴν Ἰατρικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν (δύο ἔτη) καὶ στὴν Φιλοσοφικὴ Σχολὴ στὴν ὁποίᾳ ἀναγορεύθηκε καὶ διδάκτορας μὲ τὴν διατριβὴν “Περὶ τῶν παρ’ Ὁμήρῳ πτώσεων”. Ἐγραψε δύο μελέτες γιὰ ἔργα τοῦ Βιργίλιου καὶ ἄλλες ἀφορῶσες κυρίως σὲ ἔργα Λατίνων⁸.

Γεώργιος Παπαβασιλειάδης (περίπου 1850-1915), ἀπὸ τὴν Σταρίτσανη. Σπούδασε στὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του καὶ σὲ παιδαγωγικὴ σχολὴ τῆς Ἀθῆνας, δίδαξε ως δημοδιδάσκαλος εἰς Καστάνιανη (1867;), Κόνιτσα (1869-81 καὶ 1890-99), Γανναδιό (1882-87) καὶ Σταρίτσανη (1900-1908), ἥταν πολὺ ἐκτιμητὸς ἀπὸ τὸν μητροπολίτη Γερμανὸ γιὰ τὴν πολυμάθεια καὶ τὴν σωφροσύνη του. Γνωστά μας δημοσιεύματά του: α) Τριάκοντα ἡμερῶν αἰχμαλωσία καὶ συμβίωσις μετὰ ληστῶν, 1879, σελ. 87, βάσει ἀφήγησης τοῦ ἀπαχθέντος Ν. Μπεκιάρη⁹. β) Ἰστορικαὶ ἐκ παραδόσεως σημειώσεις περὶ τοῦ χωρίου Σταρίτσανης, γράφτηκε τὸ 1914, ἐκδόθηκε στὸ Βουκουρέστι τὸ 1925, ἀναδημοσιεύθηκε στὴν “Κόνιτσα”, τχ 46-48/1966. γ) Ἀπελευθέρωση τῆς Σταρίτσανης τὸ 1913, ἐπιστολή, Τὰ Καντσιώτικα τχ 19/2012.

Γεώργιος Σακκᾶς (1856-1921), ἀπὸ τὴν Σταρίτσανη. Σπούδασε στὰ σχολεῖα τοῦ χωριοῦ του καὶ τῆς Κόνιτσας, στὴν Ζωσιμαία (ἀποφ. 1876) καὶ ἔπειτα, μὲ ὑποτροφία τοῦ Δοσιθέου κληροδοτήματος τῆς Ζίτσας, στὴν Νομικὴ Σχολὴ τῆς Ἀθῆνας (ἀποφ. 1885). Διετέλεσε ἐλληνοδιδάσκαλος στὴν Ζίτσα (1877-80), δικηγόρος, ἐκτελεστῆς τῆς διαθήκης εὐεργέτη τῆς Ζίτσας καὶ νομικὸς σύμβουλος κληροδοτημάτων της, νυμφεύθηκε Ζιτσαία¹⁰. Ἐγραψε φυλλάδιο 30 σελίδων κατὰ τὴν ἀντιδικία Κερασόβου-τσιφλικάδων του (1915, ἀναδημοσίευση ὑπὸ Σ. Φωτειάδη, 1975).

Γεώργιος Τσιούμης (1871-1950), ἀπὸ τὴν Φούρκα. Μαθήτευσε στὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του καὶ στὸ γυμνάσιο τῆς Ζωσιμαίας (1884-90). Στὰ ἔτη 1891-1915 διετέλεσε ἐλληνοδιδάσκαλος εἰς Φούρκα (ὅπου ἀντέδρασε στὴν ρουμανικὴ προπαγάνδα), Πλάβαλη, Πάδες, Λιμπόχοβο καὶ Βούρμπιανη, ἐνῶ ἀκολούθως δίδαξε στὸ Γυμνάσιο Τσοτυλίου ἐλληνικὰ καὶ γαλλικὰ (1917-30) μετὰ ἀπὸ πιστοποίηση ὅτι γνωρίζει καλὰ τὴν γαλλικὴ γλώσσα ποὺ εἶχε μάθει μόνος του. Γνωρίζουμε

8. **Β. Κραψίτης**, Οἱ λόγιοι τῆς Ἡπείρου, Α' 1979 127.

9. **Χ. Χρηστίδης**, Πουρνιὰ Κονίτσης, 1991 154, 157, **Αν. Εὐθυνμίου**, Σελίδες ἀπὸ τὴν ἴστορία τῆς Κόνιτσας, 1997 67.

10. **Θ. Κοσμᾶς**, Η Ζίτσα τοῦ 19ου αἰώνα, 2005 153-4.

ὅτι ἔγραψε τὸ βιβλίο “Ιστορία τοῦ χωριοῦ Φούρκα της Ηπείρου”, Κοζάνη 1933 καὶ ἔνα εἰδησεογραφικὸ κείμενο γιὰ μάχη πλησίον τοῦ Κερασόβου (έφημ. Πατρίς τῆς 14.1.1913)¹¹.

Βασίλειος Ι. Δημάρατος (1882-1961), ἀπὸ τὴν Βούρμπιανη. Σπούδασε στὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του, στὴν Ζωσιμαία (ἀπὸφ. 1905) καὶ στὴν Φιλοσοφικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, ὑπηρέτησε ὡς φιλόλογος στὴν Γερμανικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, ἀσχολήθηκε μὲ τὰ κοινὰ τῶν Βουρμιανιτῶν καὶ τῶν Ἡπειρωτῶν, μετέφρασε ἀρχαίους Ἕλληνες συγγραφεῖς, ἔγραψε: λήμματα τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐγκυκλοπαίδειας, τμήματα τοῦ βιβλίου “Ἡ Ἡπειρος” (1952), τὸ βιβλίο “Ιστορία τῆς Βούρμπιανης (μὲ προσθῆκες Νικ. Ρεμπέλη, 1996), τὸ διήγημα “Τὸ ξεπροβόδημα” (1935) κ.ἄ.¹².

Χαράλαμπος Ρεμπέλης (1887-1947), ἀπὸ τὴν Βούρμπιανη. Σπούδασε στὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του, στὴν Ζωσιμαία (ἀπὸ τὸ 1901) καὶ στὸ Μαράσλειο Διδασκαλεῖο Ἀθηνῶν γνώριζε ἵταλικά, ὑπηρέτησε ὡς δημοδιδάσκαλος στὴν Βήσσανη (1910-11) καὶ στὸ χωριὸ του (ἐπὶ 37 ἔτη), συνεργάσθηκε μὲ τὸν μητροπολίτη Σπυρίδωνα καὶ ἐπιθεώρησε κατ’ ἐντολήν του σχολεῖα τῶν ἐπαρχιῶν Πωγωνίου καὶ Κόνιτσας. Δολοφονήθηκε ἀπὸ τοὺς ἀντάρτες τοῦ ἐμφυλίου. Στὰ ἔτη 1926-29 ἔγραψε τὸ βιβλίο “Κονιτσιώτικα”, τὸ ὁποῖο προκρίθηκε τότε σὲ λαογραφικὸ διαγωνισμὸ καὶ ἐκδόθηκε τὸ 1953 (σελ. 360) ἀπὸ τὴν Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία Ἀθηνῶν, μαζὶ μὲ τὸν σχεδιασθέντα ἀπὸ τὸν ἴδιο γεωγραφικὸ Χάρτη τῆς ἐπαρχίας¹³. Ἄλλα δημοσιεύματά του: “Ἡ Βούρμπιανη καὶ ὁ Χ. Ζῆκος”, εἰς Λ. Βασιλειάδης, Ἡπειρ. Ἡμερολόγιο 1911 167-8, “Ἡ ἱερὰ μονὴ Ζέρμας”, αὐτόθι 55-56 καὶ ἐκτενέστερα εἰς Ἡπ. Χρονικά, τ. 1930, 19-29.

Ιωάννης Φ. Δημάρατος, γιός τοῦ προαναφερθέντος Φιλ. Δημάρατου. Γεννήθηκε τὸ 1893 στὴν Πρέβεζα, σπούδασε στὸ Ἑλληνογαλλικὸ Λύκειο τῆς Πόλης καὶ στὴν Φιλοσοφικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν, ἐργάσθηκε ἐπαγγελματικὰ ὡς δημοσιογράφος (1915-54), ἔγραψε τὰ βιβλία Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς σπουδάς (1935), Περὶ ἀγνοίας, Περὶ λόγου (1964), Συγγραφική (1967), Φιλοσοφική (1974), ἐξέδωκε τὰ περιοδικὰ “Ἐπιστημολογία” (1932-34) καὶ “Ἀκαδήμεια”¹⁴. (1935-37).

11. Βλ. στὸ βιβλίο του σελ. 30, **X. Εξάρχου**, ὄ.π., 182 (ὅπου καὶ φωτογραφία του), **Εὐθυμίου**, Ἡ Βούρμπιανη τῆς Ἡπείρου, 1988 261, **X. Γκούτος**, εἰς Κεράσοβο, τχ. 124/2012.

12. Πρβλ. **Κραψίτης**, ὄ.π., 127.

13. **N. Ρεμπέλης**, εἰς Χ. Ρεμπέλης, Κονιτσιώτικα, 7-11, **Κραψίτης**, ὄ.π. 165, **π. Δ. Τάτσης**, εἰς Ἡπ. Ἐταιρεία, τχ. 100/1985, βλ. καὶ Κόνιτσα, τ. 1983 108.

14. **Κραψίτης**, ὄ.π.

Βασίλειος Ι. Βετσόπουλος. Γεννήθηκε τὸ 1896 στὴν Πυρσόγιαννη, μαθήτευσε σὲ δημοτικὰ σχολεῖα τοῦ χωριοῦ του καὶ τῆς Πόλης καὶ στὸ Ζωγράφειο Γυμνάσιο τῆς Πόλης (ἀποφ. 1915), ἐργάσθηκε ως τραπεζιτικὸς ύπαλληλος μέχρι τὸ 1956, ἔγραψε τὰ ἔξῆς κυρίως κείμενα: Ἡ Πόλη μας ὥπως ἦταν (1967), Οἱ δάσκαλοί μου τῆς Πόλης (1969), Τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ χωριοῦ μου Πυρσογιάννης (1968, χειρόγρ., ἔπαινος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν). Ὁ γάμος στὴν Πυρσόγιαννη κατὰ τὰ παληὰ χρόνια (1973), Τί ἦταν τὸ ἀγαπημένο μου Λεσκοβίκι (Ἡπ. Ἐταιρεία, τχ. 92-97/1984), ὁδοιπορικὸς ἐπὶ τουρκοκρατίας Πυρσόγιαννη-Λεσκοβίκι (Ἡπ. Ἐταιρεία, τχ. 105/1985)¹⁵.

Σταῦρος Γκατσόπουλος (1899-1983). Γεννήθηκε στὸ Μπογοντσικό (Πωγωνίσκος), ὅπου διδάχθηκε τὰ πρῶτα γράμματα ἀπὸ ἓναν ιερομόναχο, καὶ τὸ 1933 μετεκπαιδεύθηκε στὸ Διδασκαλεῖο Ἰωαννίνων. Ὕπηρέτησε ως δάσκαλος ἐπὶ 25 ἔτη στα χωριὰ τῆς ἐπαρχίας Λούψικο, Πλάβαλη, Σανοβό, Διπαλίτσα, μετὰ δὲ τὸ 1940 στὴν Κηφισιά. Ἐγραψε σχολικὰ βιβλία καὶ βραβεύθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν καὶ τὸ Ὅπουργεῖο Παιδείας¹⁶. Μετὰ τὴν συνταξιοδότησή του (1958), ἔγραψε ἴστορικὲς καὶ λαογραφικὲς μελέτες ἀφορῶσες κυρίως στὴν ἐπαρχία, ὥπως εἶναι οἱ ἔξῆς: Ἡ ἐμποροπανήγυρις Πωγωνιανὴ (Ἡπειρ. Ἐστία, τ. 1960), Ματθαῖος μητροπολίτης Μυρέων (ἩΕ τ. 1961), Κόνιτσα (Κόνιτσα, τ. 1963), Γούσιας Λούψικας (Κόνιτσα, τ. 1963), Ἱερὰ μονὴ Μολυβδοσκεπάστου (Κόνιτσα, τ. 1964-65 καὶ ἐκτενέστερα σὲ βιβλίο, 1972). Ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα (Κόνιτσα, τ. 1968-70), Βιογραφικὴ συλλογὴ λογίων τῆς τουρκοκρατίας (ἩΕ, τ. 1969), Ἀρχιεπισκοπὴ Πωγωνιανῆς (ἩΕ τ. 1975), Γλωσσάριο Πωγωνίου καὶ Κονίτσης (ἩΕ τ. 1977-78), Τὰ κουδαρίτικα (ἩΕ τ. 1978), Ἡ Μοσχόπολις (1979).

Κων. Λαμπρίδης (1906-1983), ἀπὸ τὴν Κόνιτσα. Ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴν Ἱατρικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν τὸ 1932, ὑπηρέτησε μέχρι τὸ 1941 ως γιατρὸς καὶ σχολίατρος στὴν ἐπαρχία μας, ἔπειτα δὲ ως ἐπιθεωρητὴς σχολίατρος στὴν Θεσ/νίκη καὶ ως Γεν. Διευθυντής τῆς Σχολικῆς Ὅγιεινῆς στὸ Ὅπ. Παιδείας, ἔγραψε ἐγχειρίδιο Ὅγιεινῆς γιὰ τὶς παιδαγωγικὲς ἀκαδημίες¹⁷.

15. Πρβλ. **Κραψίτης**, ὥ.π., Ἡπειρ. Ἐταιρεία, τχ. 92/1984.

16. Ἡπειρ. Ἐταιρεία, τχ. 88/1984, Κόνιτσα, τ. 1983 108.

17. Κόνιτσα, τ. 1983 88.

Εκδηλώσεις 28ης Οκτωβρίου 2018

Από την πρω παραμονή της μεγάλης Εθν. Γιορτής, η πόλη σημαιοστολίστηκε. Στα Σχολεία έγιναν οι καθιερωμένες ομιλίες και επιμνημόσυνη

Ανήμερα, μετά τη λειτουργία και Δοξολογία στον Ι. Ναό Αγ. Κοσμά, επιμνημόσυνη Δένση και κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο Ηρώων (έξω από το Δημαρχείο). Εκφώνηση του πανηγυρικού από τουν συνταξιούχο Ε.Ι.Ν. κ. Στάθη Βίνο με θέμα: «Η σημασία της 28ης Οκτωβρίου 1940»

Δεξίωση στον προθάλαμο του Δημαρχείου και παρέλαση των μαθητών και τμήματος Στρατού. Ακολούθησε δεξίωση στη Λέσχη Αξιωματικών και οι εκδηλώσεις έκλεισαν με παραδοσιακούς

χορούς στην κεντρική Πλατεία της πόλης από μαθητές της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκ/σης.

Δένση στο Κοινοτάφειο πεσόντων στον Αγ. Αθανάσιο.

Την παραμονή επετειακή εκδήλωση στην Τ.Κ. Βούρμπιαν για τη μάχη της Πίνδου και τη δράση της Ταξιαρχίας Ιππικού υπό τη δ/ση του Συνταγματάρχη Σωκ. Δημάρατου.

Το βράδυ ντοκιμαντέρ στην αίθουσα του Δημαρχείου και επετειακά τραγούδια από τη Φιλαρμονική “Ελευθερίος Παγγές και τη Μικτή Χορωδία ενηλίκων”

Ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος 1940-41 και οι συνέπειες στην εθνική μας πορεία

Του ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΠ. ΖΑΝΗΣ

Είναι αναμφισβήτητη αλήθεια ότι ο πόλεμος 1940-41 αποτελεί πολυσήμαντο σταθμό στην νεότερη εθνική μας ιστορία.

Πολλές σελίδες γράφτηκαν από ντόπιους και ξένους μελετητές.

Έγιναν αναλύσεις αιτίων και αποτελεσμάτων και αξιολογήσεις διάφορες.

Διατυπώθηκαν συμπεράσματα και σχόλια θετικά και αρνητικά κατά περίπτωση και ανάλογα με τα συμφέροντα των κυριαρχών δυνάμεων.

«Ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος 1940-41 δεν είναι ένας πόλεμος συνηθισμένος όπου δυο στρατοί συγκρούονται με λύσσα για την επικράτηση, και τη νίκη· είναι η ομαδική άμυνα ενός έθνους που ενεργεί με μια πνοή και κινείται σαν μια ψυχή εναντίον ενός επιδρομέα ανομιμοποίητου και αδικαιολόγητου· είναι η νίκη της ποιότητας πάνω στην ποσότητα, η καθυπόταξη της ψυχρής λογικής από την απόφαση της ψυχής, η πανηγυρική καταδίκη της αδικίας αντίκρυ στη δίκαιη αξίωση ενός λαού να ζήσει ελεύθερος».

(Βλέπε: Σύγχρονη πεζογραφία μας, Απ. Σαχάνη, Έκδοση σελ. 136).

Οι άθλοι και τα κατορθώματα του μαχόμενου λαού προκάλεσαν τον παγκόσμιο θαυμασμό.

Κατέρριψαν τον μύθο του απόπτου

άξονα και αναπτέρωσαν το φρόνημα των λαών της Ευρώπης που το σύνδρομο του φόβου είχε απονευρώσει.

Τελικά οι ραγδαίες εξελίξεις και η υπεροπλ.... vazismou-φασισμού οδήγησαν τη χώρα μας στην τριπλή κατοχή Ιταλών-Γερμανών και Βουλγάρων.

Νέος Γολγοθάς για το χειμαζόμενο λαό που αντιστάθηκε και πάλι με όσες δυνάμεις του είχαν απομείνει.

Νέες σελίδες δόξας και ηρωισμού σε κάθε γωνία που οι κατακτητές επιδίδονταν σε όργια, σφαγές και λεηλασίες.

Στον τιτάνιο αυτόν αγώνα του λαού μας ξεφύτρωσαν και τα τάγματα Ασφαλείας οι δωσιλογοί και οι κάθε λογής συνεργάτες των κατακτητών.

Η καθημαγμένη χώρα δοκιμάζεται σκληρά. Η συμμαχία των προδοτών με τους κατακτητές αποτελεί στίγμα και όνειδ... στην αγωνιστική πορεία του λαού μας.

Παράλληλα δεν έλειψαν και οι τυχοδιώκτες μαυραγορίτες που βρήκαν την ευκαιρία του εύκολου πλουτισμού εκμεταλλευόμενοι την πείνα και την εξαθλίωση του ταλαιπωρου λαού.

Και όταν έφτασε η ώρα που ο vazismos-φασισμός έπνεε τα λοίσθια και ο λαός περίμενε με κομμένη την ανάσα την Άγια μέρα της Λευτεριάς, οι σκοτεινές

δυνάμεις και τα άνομα συμφέροντα έθεταν σε άμεση εφαρμογή το σχέδιο του δικασμού και της εμφύλιας σύρραξης.

Βρήκαν πρόσφορο το έδαφος και χώρισαν την Ελλάδα σε αντίμαχόμενα στρατόπεδα με οδυνηρές συνέπειες για πολλά χρόνια.

Ο τόπος μας ρημάχτηκε. Η αιμορραγία συνεχίστηκε. Δεν έμεινε τίποτε όρθιο.

Ο εμφύλιος σπαραγμός και οι συνέπειες του ναρκοθέτη σαν την ομαλή πορεία της χώρας. Το πολιτικό μας σύστημα δεν ανταποκρίθηκε στο ρόλο του που οι ανάγκες επέβαλαν.

Τα ξερονήσια, οι διώξεις των αντιφρονούντων και τα βασανιστήρια στις φυλακές για πολλά χρόνια ροκάνιζαν τον κοινωνικό ιστό.

“Η περίοδος του εμφύλιου στην Ελλάδα υπήρξε η πιο σκληρή, η πιο τραγική, η πιο άγρια. Στην περίοδο του εμφύλιου οι άνθρωποι εκβιάστηκαν να γίνουν ανθρωπάκια, οι μεγάλοι να σκύψουν, να ταπεινωθούν, να τσακίσουν, να γίνουν ανώνυμος πολτός. Το χρώμα του εμφύλιου είναι μαύρο, ένα απέραντο μαύρο απ' άκρη σ' άκρη”. (Μανόλης Αναγνωστάκης, περιοδικό η Λέξη, τεύ-

χος 186/2005 σελ. 503-504).

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες επωάζονταν μεθοδικά το φίδι του φασισμού και στις 21 Απρίλη 1967 η χούντα των συνταγματαρχών ανέλαβε να σώσει την Ελλάδα. Για εφτά ολόκληρα χρόνια αλυσσόδεσε την χώρα και οδήγησε την τραγωδία της Κύπρου.

Η μεταπολίτευση του 1974 ακολούθωντας τις παθογένειες του πολιτικού συστήματος, τους καιροσκοπισμούς και την έλλειψη, ενός εθνικού σχεδιασμού για την ορθολογική οικονομική ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του κρατικού μηχανισμού οδήγησε τη χώρα στα επαχθή μνημόνια και τη μακροχρόνια λιτότητα με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το εθνικό μας μέλλον.

Η ελπίδα και η αισιοδοξία επαφίεται πλέον σ' έναν πανεθνικό, συντονισμένο αγώνα και συγκεκριμένες πρακτικές που θα βάλουν τέλος στον εθνικό κατήφορο.

Η σύντομη αναφορά στην πρόσφατη εθνική μας ιστορία ας μας προβληματίζει και ας μας θυμίζει το χρέος να είμαστε έτοιμοι και άγρυπνοι γιατί ο φασισμός σηκώνει και πάλι το κεφάλι και μας απειλεί.

ΜΑΡΔΟΧΑΙΟΣ ΦΡΙΖΗΣ

Γράφει ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΗΠρεμετή είναι μια πόλη της Βορείου Ηπείρου και κατά την απελευθέρωσή της στον πόλεμο του 1940 έχυσαν το αίμα τους, στα χιόνια και στις λάσπες, πολλά γενναία ελληνόπουλα, αψηφώντας τους κινδύνους. Εκεί στην Πρεμετή σκοτώθηκε στις (5-12-1940) και ο Ελληνοεβραίος αξιωματικός Μαρδοχαίος Φριζής αντισυνταγματάρχης κοίτα (φωτό) τη διάρκεια αεροπορικής επίθεσης των Ιταλών (Διοικητής του ανεξάρτητου τάγματος -Αώου Κονίτσης).

Ο Φριζής έδωσε διαταγή στους στρατιώτες του να κρυφτούν κι εκείνος παρέμεινε έφιππος. Εκεί τον βρηκε, ένα βλή-

μα κι έπεσε νεκρός, και τάφηκε στην Πρεμετή.

Μόλις έγινε γνωστός ο θάνατός του στο Γ.Ε.Σ. το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, έστειλε συλλυπητήριο τηλεγράφημα στην χήρα και τα τρία παιδιά του και ανακρύχτηκε “Ηρωας της Ελλάδος”. Η ιστορία των δικαίωσε.

Έπειτα από 62 ολόκληρα χρόνια (23-10-2002) με ενέργειες του γιού του και με πληροφορίες του Βασιλείου Χ. Αρχιμανδρίτη από το Πάπιγκο, Ζαγορίου, Αντ/ρχη Πεζικού Π.Δ. ανθυπολοχαγού τότε το 1940 βρέθηκαν το οστά του, και με εντολή του Υπουργείου Εθν. Άμυνας, με στρατιωτικό αεροπλάνο, μεταφέρθηκαν από τα Τίρανα στη Θεσσαλονίκη και εν συνεχεία τοποθετήθηκαν εκεί στο ιστραπλιτικό Νεκροταφείο.

Οι Έλληνες είναι πατριώτες και τιμούν, εκείνους που έπεσαν για την Πατρίδα.

Ακόμη, η προτομή του υπάρχει και μπροστά στο μνημείο Ηρώων στο Καλπάκι.

Αιωνία η μνήμη του

**Μνη ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Γιάννης Μπαλντούμας (ο ήρωας της Τρεμπεσίνας)

από το αρχείο του Χαριλ. Γεράση

OΓιάννης Δ. Μπαλντούμας γεννήθηκε στη Σαμαρίνα το 1893. Κατατάχτηκε στο 32ο Σύνταγμα Πεζικού το 1914, το 1915 έγινε Δεκανέας και το 1924 μόνιμος Λοχαγός.

Έλαβε μέρος στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο ως Ανθ/γος και στο Μακεδονικό μετωπο εναντίον των Γερμανοβουλγάρων καθώς και στη Μικρασιατική εκστρατεία όπου διακρίθηκε για την παλικαριά του. Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή υπορέτησε σε διάφορες Μονάδες. Αποστρατεύτηκε το 1935 με το βαθμό του Ταγματάρχη, ανακλήθηκε το 1940, λαμβάνοντας μέρος στον ελληνοϊταλικό πόλεμο και με το τάγμα του μάχεται παλικαρίσια στην

περιοχή της Τρεμπεσίνας.

Στην εαρινή επιχείρηση των Ιταλών (Μάρτη 41) βρίσκεται στην υπεράσπιση του θρυλικού υψώματος 731 το οποίον, αν και ανασκάφτηκε από το ιταλικό πυροβολικό και την αεροπορία δεν κατελήφθη από τους Ιταλούς.

Ας παρακολουθήσουμε μερικές φάσεις από τις επιχειρήσεις όπως αναφέρονται στην Ιστορία Στρατού:

12 Μαρτίου 1941

1 Νυκτερινή επίθεσις

Την 0.45' ώραν ο εχθρός εξέπεμψε νυκτερινή επίθεσιν άνευ προπαρασκευής πυροβολικού αλλά με ταυτόχρονον τρομακτικόν βομβαρδισμόν κατά των υψ. 731-Μπρέγκον Ραπτί-709, 710... τουν βομβαρδισμόν του ο εχθρός επεξέτεινε και επί των υψ. Κιάφε-Λούζιτ. Η επίθεσις απεκρούσθη πλήρως περί την 2.30 πρωινήν ώραν με πολλάς απωλείας διά τον εχθρόν.

2α επίθεσις προ της εω.

Περί την 5.30' πρωινήν ο εχθρός εξέπεμψε αιφνιδιαστικήν επίθεσιν και πάλιν άνευ προπαρασκευής πυροβολικού κατά των υψ. 731, 1060 ... ως και κατά του Κιάφε- Λούζιτ της αμαξιτής οδού... Η προς 1060 Κιάφε-Λούζιτ και αμαξιτήν επίθεσις του εχθρού ανεχαιτί-

σθη ταχέως υπό των πυρών του Σχεδίου πυρός αμύνης, συλληφθέντων μάλιστα και τινών αιχμαλώτων περί την 9.30' ώραν εθεάθησαν εχθρικά τμήματα αποπειρόμενα να εισδύσωσι εις περιοχήν Κιάφε-Λούζιτ βληθέντα όμως σφοδρώς υπό των πυρών των αυτομάτων όπλων του πεζικού και των βολών της ομάδος πυροβολικού υπεχώρησαν διαλυθέντα.

Διά της υπ' αριθμόν Α.Π. 6417/12. 3.41 διαταγής Μεραρχίας διετάσσετο όπως η αντικατάστασις του 5ου Σ. Πεζικού διά του 19ου Σ.Π. λάβη χώραν εντός της νυκτός της 12ης προς την 13ην Μαρτίου 1941, πράγματι αύτη εξετελέσθη την νύκτα ταύτην.

13-3-1941 περί την 13ην ώρα ήρξατο και η δράσις της εχθρικής αεροπορίας. Ούτως εχθρικά αεροπλάνα διώξεως και βομβαρδισμού υπερίπταντο συνεχώς μέχρι το εσπέρας βομβαρδίσαντα τις περιοχές υψ. 731, 717 Μπαλαμπά... επί τρεμπεσίναν Κιάφε-Λούζιτ Καίτσα

την 15.30' ήρχισεν εχθρική επίθεσις κατ' αρχάς κατά της δεξιάς λωρίδος (υψ. 717 του Μπρεγκού - Ραπίτ) και είτα κατά της αριστεράς (υψ. 731) επεκταθείσα κατόπιν εις Κιάφε-Λούζιτ και υψ. 1060 επί Τρεμπεσίνας.

Διά της υπ αριθ. Α.Π. 6439/14.3.41 Διαταγής Μεραρχίας ο κεντρικός υποτομεύς Κιάφε-Λούζιτ (Ταγμ. Μπαλντούμην) από της 8ης ώρας της 15ης Μαρτίου 1941 υπήχθη εις συγκρότημα Διοικητού πεζικού (Συν/χου Παπαδοπούλου Κ) εις τον οποίον είχον διαβιβασθή και σχετικαί εντολαί περί της αποστολής του (Σημ. ο Μπαλντούμης παρέδωσε το τάγμα στον ταγματάρχη Στάθη Αρέθα)».

Οι Ιταλοί συνέχισαν τις επιθέσεις μέχρι την ημέρα του Ευαγγελισμού, 25 Μαρτίου, αλλά από τις 16 Μαρτίου έχασαν την ορμητικότητα. Οι Στρατιωτικοί συνήθως λένε ότι αν μια επίθεση δεν έχει επιτυχία από την πρώτη έως την τρίτη ημέρα η επιχείρηση αυτή είναι κατα-

δικασμένη σε αποτυχία. Μετά την επίθεση των χιτλερικών στρατευμάτων εναντίον της Ελλάδας στις 6 Απριλίου 1941, ο Στρατός μας αναγκάστηκε για άλλη μια φορά να εγκαταλείψει τα αιματοβαμμένα βουνά της Βορείου Ήπειρου. Με την συνθηκολόγηση και την παράδοση των όπλων που ακολούθησε, ο Μπαλντούμης ήταν μεταξύ των πρώτων αξιωματικών μας, που οραματίστηκε την Εθνική Αντίσταση, λέγοντας στους στρατιώτες "παιδιά μου να κρύψωμε τα όπλα μας γιατί θα μας χρειασθούν". (Αυτό το έχω ακούσει από πολλούς συμπολεμιστές του). Γι' αυτό οι Ιταλοί του συνέλαβαν πολύ νωρίς για απόκρυψη όπλων και καταδικάστηκε από Ιταλικό στρατοδικείο στο Μεσολόγγι. Ύστερα από 11 μηνο σκληρό βασα-

νιστήριο και κακουχίες άφοσε την τελευταία του πνοή ο Λεβεντόκορμος Μπαλντούμης το 3ο Δεκαήμερο του Ιούνη του 1942 στο Πολιτικό Νοσοκομείο Λάρισας, όντας φρουρούμενος.

Αυτός ήταν ο Γ. Μπαλντούμης, ένας από τους πολλούς ήρωες που κράτησαν με "νύχια και με δόντια" το 731 που οι Ιταλοί παρά την παρουσία του ίδιου του Μουσολίνι στο Μέτωπο, δεν μπόρεσαν να καταλάβουν.

Για να τιμηθεί ο ήρωας Μπαλντούμης στη Σαμαρίνα στήθηκε η προτομή του τον Αύγουστο του 1968.

Σ.Σ.

Το ιστορικό και οι φωτογραφίες είναι από το αρχείο του Σαμαρινιώτη Γεράσιμου Δ. Γεράση.

Μικρασιατική Εκστρατεία: Ανεξάρτητος Μεραρχία. Ο Μέραρχος Σ/χνς Δ. Θεοτόκης, απονέμει το Αριστείο ανδρείας σε Αξιωματικούς και Οπλίτες του 53ου Συντάγματος Πεζικού. Μερικοί από αυτούς φέρουν και το Διασυμμαχικό Μετάλλιο "Νίκης" για τη συμμετοχή τους στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο δεύτερος από δεξιά είναι Δημήτριος Γεράσης του Γεράση από Σαμαρίνα Γρεβενών

Για να θυμούνται οι παλιοί & να μαθαίνουν όσοι νέοι θέλουν

Σημήνη Εκείνης που εκτελέστηκε
στο Αγρίνιο 31 Αυγούστου 1944

ΑΡΓΥΡΗΣ Π.Π. ΠΕΤΡΟΝΩΤΗΣ & ΒΑΣΙΛΗΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Το Τ(ο)ύρναβο, σήμερα Γοργοπόταμος της επαρχίας Κονίτσης, ήταν ένα χωριό σχεδόν αποκλειστικά ξυλογλύπτων (“ταγιαδόρων”, “ταλιαδούρων”) χωριό εξ αυτών φημισμένο, μετά το πρώτο που ήταν το Μέτσοβο. Βέβαια έβγαλε και χτίστες και πρωτομαστόρους. Τ(ο)υρνοβίτης ήταν ο πρωτομάστορας Γιώτης Κώστα, του οποίου το όνομα συνδέεται ενεργά με την αποκατάσταση του καθολικού της Μονής Τατάρνας, 1841. Τουρνοβίτης και Μαστροκύριου σκαλιστής ταγιαδόρος, αλλά και πρωτομάστορας που έχτισε στη Σωζόπολη Ανατολικής Ρωμυλίας το 1869 το σπίτι της Ασανούς Θυγατρός Γεωργίου Κορδομάτογλου. Στο δεύτερο μισό του 19ου και στο πρώτο του 20ου αιώνα πολλοί Τουρνοβίτες κατέβηκαν και εργάστηκαν στο Αγρίνιο. Μελετώντας τα έργα αυτών των μαστόρων απαντήσαμε την περίπτωση μιας εκ καταγωγής Τουρνοβίτισσας, που μας συγκλόνισε. Αφήσαμε κατά μέρος προς στιγμήν τους πατριώτες της μαστόρους και καταγράψαμε την ιστορία της. Αντιγράφουμε από το χειρόγραφό μας, ό,τι ακούσαμε και ό,τι ερευνήσαμε και μάθαμε:

“Μια γνωστή περίπτωση οικογένειας από το Τούρνοβο που ήρθε το 1880 και παρέμεινε στο Αγρίνιο είναι αυτή του Δημάδη. Γόνος της είναι ο γιατρός γυναικολόγος Κωνσταντίνος Δημάδης που είχε γεννηθεί το 1872 στο Τούρνοβο. Ήταν ένας σημαντι-

κός πνευματικός άνθρωπος, ποιητής και λογοτέχνης, δημοτικιστής γνωστός για την αντιπαλότητά του με τον Γεώργιο Μιστριώτη (1840-1916) τον σθεναρό υποστηριχτή της καθαρεύουσας. Πέθανε το 1940. Στην επακολουθήσασα Κατοχή η κόρη του, η Μαρία Δημάδη (1709-1944), γερμανομαθής και γαλλομαθής, φύση ποιητική, φλογερή πατριώτισσα (λένε πανέμορφη κοπέλα), ενετάχθη γρήγορα στο Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (το τόσο κατατρεγμένο Ε.Α.Μ.). Χάρη στη γλωσσομάθειά της προωθήθηκε ως διερμηνείας στη Γερμανική διοίκηση, μεταδίδοντας πολύτιμες πληροφορίες στον αντιστασιακό Αγώνα, αποκαλύφθηκε και εκτελέστηκε το 1944 (Αριστ. Μπαρχαμάς, 2003, σ. 260). Είναι από τις προέχουσες θρυλικές γυναίκες της αντιφασιστικής αντίστασης.

Η Μαρία Δημάδη εκτελέστηκε μόλις λίγες μέρες πριν από την αποχώρηση του Γερμανικού Στρατού, την 31ην Αυγούστου 1944. Εκτελέστηκε, την βρίσανε “πόρνη” και εσκυλεύτηκε; Αρπάζοντάς της; περιδέραιο με ρουμπίνια και διαμαντένιο σταυρό, μην εκτελώντας την τελευταία επιθυμία της αυτά να παραδοθούν στη μητέρα της.

Οι ναζήδες Γερμανοί έφυγαν αρχές Σεπτεμβρίου και δεν είναι αυτοί που την εξετέλεσαν. Εμπνευστής και εκτελεστής των πιο ακραίων μέτρων και βιαιοτήτων που υπέστη το Αγρίνιο, και της ομαδικής εκτέλεσης των 120 τη Μεγάλη Παρασκευή, 14 Απριλίου 1944 και της Μαρίας Δημάδη όταν ο Γεώργιος Τολιόπουλος, ο διοικητής των Ταγμάτων Ασφαλείας Αγρινίου. Ποια ήταν η τύχη αυτού του “Ελληνα”; Έμεινε ατιμώρητος και ενετάχθη στον Εθνικό Στρατό του φιλοδωσιλογικού Ελληνικού Κράτους με τον βαθμό του ταγματάρχη. Η κοινή μνήμη πάντως του επεφύλαξε καθολική και κοινωνική καταδίκη. Θυμούνται ακόμα ότι «Εδώ γύρναγε... ολομόναχος.... φόραγε το σακάκι του ανάποδα, σέρνοντας στους δρόμους και ψιθύριζε αλλόφρονας «οι 120, οι 120» ώσπου πέθανε σαν το σκυλί...» Ας σημειωθεί ότι ΕΑΜ, ΕΠΟΝ και ΕΛΑΣ υπό τον καπετάνιο της ΧΙΙης Μεραρχίας του ΕΛΑΣ, Ρούμελης Θόδωρο Καλλίνο-Αμαρμπέη με πρακτικό της 16 Σεπτεμβρίου 1944 εγγυήθηκαν και εξασφάλισαν κλίμα προστασίας και μη αντεκδίκησης στους ταγματασφαλίτες και συνεργάτες των Γερμανών. Μετά τη συμφωνία της Βάρκιζας (12 Φεβρουαρίου 1945) και την παράδοση των κρατούμενων ταγματασφαλιστών και

των δικογραφιών τους στους Άγγλους, οι αγωνιστές της ΕΑΜικής Αντίστασης, βρέθηκαν σύντομα αντιμέτωποι με διωγμούς και εκτελέσεις. (Ρίκη Βαν. Μπούχοτεν, Τασούλα Βερβενιώτη, Ευτυχία Βουτυρά, Βασίλης Δαλκαβούκης, Κωνσταντίνα Μπάδα (επιμέλεια), Μνήμες και Λήθη του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου... Θεσσαλονίκη, επίκεντρο 2008, σσ. 121 (με σημ. 47), 115-117) (με σημ. 34), 126”. Μια χτυπητή περίπτωση δίωξης, κυριολεκτικά αντιζύγι ηθικής κατάπτωσης του δωσίλογου και δωσίδικου κράτους “μας” είναι η περίπτωση ταγματάρχη του πεδίου της μάχης Δημητρίου Κασλά. Δεν υπερβάλλουμε καθόλου εάν τον χαρακτηρίσουμε ήρωα. (Γιατί εάν δεν ονομάσουμε αυτόν ήρωα, ποιόν άλλον μπορούμε;). Είναι ο Διοικητής του 11ου νικηφόρου την 9ην Μαρτίου 1941 αρξαμένη “εαρίνη επίθεση” των Ιταλών στο περίφημο ύψωμα 731. Ο ίδιος έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, Διοικητής του 52ου Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ., κάθε άλλο παρά αριστεράς, και μάλλον εγνωσμένων χριστιανικών πεποιθήσεων. Παρ’ όλα αυτά το αντιλαϊκό κράτος και οι Άγγλοι τον άφησαν στάσιμο, γράφοντάς τον στον περιβόητο «Β' Πίνακα» αξιωματικών. Τον εξόρισαν ως δήθεν κουμουνιστή στην Ικαρία. Τέτοιο ήταν το ηθικό πλήγμα, το οποίο υπέστη, που όταν τον συναντούσαν στο δρόμο θαυμαστές και συμμαχητές του τρέχοντας να τον χαιρετήσουν, «Κ. Κασλά», αρνιόταν ότι ήταν αυτός, αρνιόταν τον εαυτό του...

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ: Εκδήλωση για τους Ευεργέτες του Δήμου Κόνιτσας - την Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας και τη βράβευση των επιτυχόντων στις Πανελλήνιες Εξετάσεις

Με αφορμή την ημέρα μνήμης των Εθνικών μας Ευεργετών και την ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μ. Ασίας, που τιμώνται στις 30 Σεπτεμβρίου και στις 14 Σεπτεμβρίου αντίστοιχα, διοργανώθηκε από το Δήμο Κόνιτσας την Κυριακή 23 Σεπτεμβρίου 2018 εκδήλωση στα πλαίσια της οποίας βραβεύτηκαν και οι επιτυχόντες μαθητές των Λυκείων Κόνιτσας στις Πανελλήνιες εξετάσεις 2018.

Το πρωί τελέσθηκε μνημόσυνο υπέρ των δωροτών και ευεργετών του Δήμου Κόνιτσας στον Ιερό Προσκυνηματικό Ναό Αγίου Κοσμά του Αιτωλού και στη συνέχεια ακολούθησε η κυρίως εκδήλωση στην κατάμεστη αίθουσα τελετών του Δημαρχείου. Την εκδήλωση χαιρέτισαν η Υφυπουργός Παιδείας και Μερόπη Τζούφη και ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Ανδρέας Παπασπύρου. Στο σύντομο χαιρετισμό της η και Υφυπουργός υπογράμμισε ότι οι ακριτικές περιοχές χρήζουν ιδιαίτερης, ευνοϊκής μεταχείρισης σε όλους τους τομείς και κυρίως στα θέματα παιδείας. Την εκδήλωση τίμησαν μεταξύ άλλων με την παρουσία τους ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης κ.κ. Ανδρέας, ο περιφερει-

ακός Σύμβουλος κ. Μάκης Χατζηφραγίδης, Αντιδήμαρχοι και Δημοτικοί Σύμβουλοι του Δήμου Κόνιτσας, εκπρόσωποι στρατιωτικών, αστυνομικών και λοιπών αρχών.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκε η προσφορά και το κοινωνικό έργο των πολλών, γνωστών και άγνωστων ευεργετών της περιοχής μας από τον κ. Γεώργιο Καλλιντέρη Αντιδήμαρχο Τουρισμού του Δήμου Κόνιτσας, ο οποίος τόνισε ότι τα τελευταία έτη έχει γίνει επίπονη και σημαντική δουλειά από επιτελείο του Δήμου με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία των κληροδοτημάτων της περιοχής. Ο κύριος Γεώργιος Μπασάς, πολιτικός μηχανικός και πληρεξούσιος της Αναγνωστοπούλειου Γεωργικής Σχολής αναφέρθηκε διεξοδικά στην ξεχωριστή προσωπικότητα του ευεργέτη Μιχαήλ Αναγνωστόπουλου, που αποτελεί έναν από τους πιο μεγάλους ευεργέτες της Κόνιτσας.

Στο δεύτερο τμήμα της εκδήλωσης έγινε ενημερωτική αναφορά στα γεγονότα της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, από τη φιλόλογο Γιάννα Νίκου και η Μικτή χορωδία του Δήμου παρουσίασε τραγούδια και ποιήματα με σχετικό περιεχόμενο, γεγονός που συγ-

Kónitsa

κίνησε ιδιαίτερα τους παρευρισκόμενους Κονιτσιώτες, και κυρίως τους έλκοντες την καταγωγή από τη Μικρά Ασία.

Τέλος, η εκδήλωση έκλεισε με τη βράβευση των επιτυχόντων μαθητών των Λυκείων της Κόνιτσας στις Πανελ-

λήνιες Εξετάσεις 2018, η οποία πραγματοποιείται για 5η χρονιά. Στους αποφοίτους επιδόθηκαν έπαινοι, ένα συμβολικό δώρο και ευχές για καλές σπουδές και καλή σταδιοδρομία.

ΓΕΛ- ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Αντωνίου Περσιφόνη Διαχ. Περιβ. & Φυσ. Πόρων (Αγρίνιο)
Βαγενά Αικατ. Μηχανικών Επιστ. Υλικών (Ιωάννινα)
Ζώτος Παύλος Διαχ. Περιβ. & Φυσ. Πόρων (Αγρίνιο)
Κολιός Ανδρέας Γεωπονίας - Ιχθυολογία (Βόλος)
Κωλονιάρης Μίλτ. Δ/σης Επιχειρήσεων (Γρεβενά)
Κορτσινόγλου Παΐσιος (Αστυφυλάκων)
Κυρτσόγλου Ελένη (Φιλολογίας-Γιάννινα)
Μάιπα Παρασκευή Τεχνολόγων Γεωπ. (Άρτα)
Μήτσιος Νεκτάριος Πληροφορική (Κέρκυρα)
Μουρεχίδης Βασ. Διοίκησης Επιχ.

(Λευκάδα)
Μπίλης Δημ. Οικονομικών Επιστ. (Ιωάννινα)
Παπακώστα Μαρία-Ελένη Ιστορίας (Κέρκυρα)
Παπαχαρίσης Θωμάς Τεχνολόγων Γεωπ. (Άρτα)
Ράπτης Ευαγγ. Αρχιτεκτόνων Μηχ. (Ξάνθη)
Ρόμπολου Λουκία-Μαρία Φιλολογίας (Ιωάννινα)
Σπανός Κων/νος Μαθηματικών (Σάμος)
Στράτος Φώτιος Πολιτ. Μηχανικών (Θεσ/νίκη)
Τζιάλλα Ειρήνη Κοινωνικής Εργασίας (Πάτρα)
Τόλη Γεωργία Εκπ. Πολιτ. Μηχανικών (ΑΣΠΑΙΤΕ)

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΕΠΑΛ

Καρακατσάνης Θεόφιλος Γεωπονίας (Θεσ/νίκη)
Κίτσιος Μάριος-Αλεξ. Εφαρμοσμ. Πληροφ. (Παν. Μακεδ.)
Λίτσο Μαρία Οικονομ. Επιστημών (Α.Π.Θ.)
Κοτσιάφης Κων/νος Σχολή Μηχανικών

(ΑΠΘ)
Μπόλος Γρηγ. Μηχαν. Οικονομ. Δ/σης (Α.Ε.Ν.)
Αναστασοπούλου Φωτεινή Κοιν. Εκπ.
Πολιτικής (Κόρινθος)
Κίτσιου Νικολέτα Τεχνολ. Τροφίμων (Θεσ/νίκη)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ: 1Ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Ολοκληρώθηκε την Κυριακή 21.10. 2018 το 1ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο με θέμα «Μεταβολικά νοσήματα από τον Ιπποκράτη έως σήμερα» στην Κόνιτσα, που διοργάνωσε η Εταιρεία Διάδοσης Ιπποκρατείου Πνεύματος σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το Διαβητολογικό Κέντρο της Γ' Παθολογικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Νίκαιας - Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων». Πρόεδροι της Οργανωτικής Επιτροπής ήταν οι κύριοι Δημήτριος Κιόρτσης, Σταύρος Μπούσμπουλας και Πάνος Ζηρογιάννης.

Το συνέδριο διήρκεσε τέσσερις ημέρες 18-21/10/2018, συμμετείχαν ιατροί διαφόρων ειδικοτήτων και περιέλαβε επιστημονικές παρουσιάσεις σε διάφορα θέματα.

Στην τελετή έναρξης απούθυνναν χαιρετισμό ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης κ. Ανδρέας και ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Αν-

δρέας Παπασπύρου. Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Διάδοσης Ιπποκρατείου Πνεύματος, τ. Διευθυντής Νεφρολογικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γ. Γεννηματάς» κ. Πάνος Ζηρογιάννης κήρυξε την έναρξη του συνεδρίου, ενώ παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των τοπικών αρχών και πλήθος πολιτών. Την εκδήλωση έναρξης πλαισίωσαν η Φιλαρμονική Δήμου Κόνιτσας «Ελευθέριος Χ. Παγγές» και η Μικτή Χορωδία Ενηλίκων Δήμου Κόνιτσας με έντεχνο και κλασικό ρεπερτόριο.

Το Ιατρικό Συνέδριο πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία για τρίτη συνεχή χρονιά στην Κόνιτσα. Ο Δήμος Κόνιτσας εκφράζει τις ευχαριστίες του στους διοργανωτές και εύχεται η διοργάνωσή του στο Δήμο να γίνει θεσμός.

Σημ. Διοργανωτής του Συνεδρίου ήταν ο συμπατριώτης μας Σταύρος Μπούσμπουλας

Δελτίο Τύπου

Ενημερώνουμε διὰ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ “Κόνιτσα” τοὺς συμπολίτες μας, ὅτι, σχετικὰ μὲ τὴν πρὸ πολλοῦ ἀναγγελθεῖσα πρωτοβουλία μας, νὰ ἐνεργοποιήσουμε τὴν πρόταση-μελέτη τοῦ κ. Γεωργίου Μαυρογιάννη, ποὺ ἀφορᾶ τὴν διευθέτηση τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Ἀώου καὶ τὴν ἀνάπλαση τοῦ περιβάλλοντος χώρου, προσθέτουμε τὰ ἀκόλουθα.

Ἡδη ἔξεχουσα πλειάς ἐπιφανῶν τεχνοκρατῶν καὶ ἐπιστημόνων συμπολιτῶν μας - εὐγενῶς προσφερθέτων - ἐπεξεργάζεται τὰ στοιχεῖα ποὺ θὰ συμβάλλουν στὴν βελτίωση τῆς μελέτης. Βρισκόμαστε στὸ στάδιο τῆς διαβούλευσης καὶ μετὰ τὸ πέρας, ἡ ὁλοκληρωμένη μελέτη, θὰ δημοσιευτεῖ πάλι πρὸς γνώσιν στὸ περιοδικό μας, μαζὶ μὲ τὰ ὄνόματα τῶν ἐπιστημόνων, πρὸς τοὺς ὅποιους ὀφείλουμε ἅπειρες εὐχαριστίες, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μας, πρῶτον γιὰ τὸν χρόνο ποὺ διέθεσαν καὶ δεύτερον γιὰ τὴν εὐγενικὴ καὶ πρόθυμη προαίρεση, προπάντων γιὰ αὐτή.

Περιληπτικῶς ὑπενθυμίζουμε -χωρὶς τεχνικά στοιχεῖα- (θὰ περιέχονται λεπτομερῶς στὴν ὁλοκληρωμένη μελέτη) ὅτι:

Ἡ πρόταση-μελέτη προβλέπει: Διευθέτηση τῆς κοίτης τοῦ Ἀώου καὶ ἀνάπλαση τοῦ περιβάλλοντος χώρου. Συγκεκριμένα:

1) Τεχνητὴ κοίτη μήκους δύο χιλιομέτρων, πλάτους διακοσίων μέτρων, βάθους 3 μέτρων καὶ ἀνάπλαση τοῦ περιβάλλοντος χώρου.

2. Κατασκευὴ λεωφόρου-ποδηλατοδρομίου παραλλήλου πρὸς τὴν κοίτη τοῦ ποταμοῦ, μήκους δύο χιλιομέτρων, πλάτους δώδεκα μέτρων, μὲ δύο λωρίδες κυκλοφορίας, ἐκάστη πλάτους 4,5 μέτρων καὶ διαχωριστικὴ νησίδα πλάτους 1 μέτρο.

3. Δύο πεζόδρομοι πλάτους 1 μέτρου, μήκους 2 χιλιομέτρων.

4. Δύο δενδροστοιχίες ἐκατέρωθεν μὲ διακόσια δέντρα ἀνὰ δεντροστοιχία.

5. Κατασκευὴ προβόλων-έξεδρῶν ὑπερθεν τῆς κοίτης, δέκα τουλάχιστον τὸν ἀριθμὸ διαστάσεων 10 μέτρα X 5 μέτρα κάτωθεν τῶν ὅποιων θὰ ὑπάρχουν τεχνητὲς σπηλιές-κρύπτες γιὰ τὴν προστασία τῆς ιχθυοπανίδος σὲ περιπτώσεις πλημμυρίδας.

6. Κατασκευὴ δύο πισινῶν ἀρδευομένων ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ.

7. Δύο ἀναψυκτήρια.

8. Ἰχθυόσκαλα ἄνω καὶ κάτω τῆς κοίτης.

9. Πρόβλεψη παράκαμψης τοῦ ποταμοῦ γιὰ ἐνδεχόμενο καθαρισμού τῆς κοίτης.

10. Παροχέτευση τῆς Τοπόλιτσας ἐκτὸς τῆς κοίτης (λόγω λυμμάτων).

11. Γήπεδα μπάσκετ, τένις, γκόλφ

(γιατί όχι).

Μὲ τὴν δημοσίευση τῆς παρούσης ἀνακοινώσεως ἄρχεται ἡ συλλογὴ ὑπογραφῶν τῶν συμπολιτῶν μας τῆς Κόνιτσας ἀλλὰ καὶ τῆς διασπορᾶς. Σκοπὸς τῆς συγκεντρώσεως τῶν ὑπογραφῶν εἶναι νὰ καταστήσουμε ἰσχυρὴ τὴν πρότασή μας πρὸς τὸν δῆμο καὶ τὴν περιφέρεια, νὰ καταδείξουμε τὸ ἔρεισμα καὶ τὴν ἐπιθυμία τῶν Κονιτσιωτῶν, ὥστε νὰ προχωρήσουν πάραντα σὲ προγραμματικὴ ἔνταξη τοῦ ἔργου. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καὶ σίγουρα ἡ τελευταία, ποὺ καλεῖσαι συμπολίτη, νὰ συμπράξεις γιὰ τὸ γενικὸ συμφέρον, μὲ μόνη τὴν ὑπογραφή σου. Μὴν ἀναβάλλεις, μὴν ἀποφεύγεις, μὴν ἀπαξιώνεις τὴν προσπάθεια. Ό καθεὶς δύναται νὰ συμμετέχει στὴν συγκέντρωση τῶν ὑπογραφῶν μὲ τοὺς ἔξῆς τρόπους.

1. Μὲ ἀποστολὴ e-mail ἀναγράφοντας τὸ ὄνοματεπώνυμο καὶ τὸ κείμενο: **Προσυπογράφω τὴν αἵτηση τοῦ συνδέσμου ἀποφοίτων πρὸς τὸν δῆμο Κόνιτσας.**

α) e-mail Konxaris@gmail.com
β) e-mail bathan76@hotmail.com

2. Μὲ προσωπικὴ ὑπογραφὴ σὲ κατάσταση ποὺ ἔχει ὁ κ. Γκότζος Άναστασιος ἢ μὲ ἀποστολὴ ἐπιστολῆς στὸν ἴδιο μὲ κωδικὸ 44100 Κόνιτσα ἀναγράφοντας στὴν ἐπιστολὴ τὸ παραπάνω κείμενο.

3) Γιὰ τὰ Ἰωάννινα ὑπογράφοντας

τὴν κατάσταση στὸ ἱατρεῖο τοῦ κ. Βασιλείου Κουκέση, ὁδὸς Μουλαϊμίδου 5 (1ος ὄροφος), ἐναντὶ στρατοδικείου.

Συμπολίτες, προσέξτε

Ἡ Κόνιτσα ἐκπνέει τὸν ἐπιθανάτιο ρόγχο της καὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον περιθώρια ἐφησυχασμοῦ καὶ ὑπνώσεως. Τὶς καθημερινὲς - καὶ δὲν ἥρθε ἀκόμη ὁ χειμώνας - ὅλοι μας βιώνουμε μία νεκρή πόλη. Δὲν ὑπάρχει ἐλπίδα γιὰ τίποτε καὶ ἂς μὴν αὐταπατώμεθα. Ἡ μοναδικὴ καὶ τελευταία λύση εἶναι νὰ εύοδωθεῖ ἡ προσπάθειά μας αὐτή, ποὺ θὰ ἀποτελματώσει τὴν Κόνιτσα καὶ θὰ ἀνοίξει νέες προοπτικές.

Καὶ ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἀκόμη ἀντιρρησίες πάσης φύσεως, ἐκ γενετῆς ἀμφισβητίες, ἐκ πεποιθήσεως ἀντιδραστικοί, δῆθεν ἀδιαφοροῦντες, φιλολογίζοντες καὶ παραφιλολογοῦντες, ἢ ἐθελοτυφλοῦντες ἐλπιδοφόροι ποὺ πιστεύουν, ὅτι ὅλα κάπως θὰ τακτοποιηθοῦν, ἐρωτᾶται:

Ἄπὸ ποιοὺς συμπολίτη, ἀπὸ πέντε ψυχὲς ποὺ ἀπέμειναν; Καὶ ποιὸς θὰ σὲ ἀκούσει ταλαίπωρε καὶ ποιὸς θὰ σὲ ρωτήσει; ΚΑΝΕΙΣ!!!

Ποὺ ἐλπίζεις, τί προσδοκᾶς, τί περιμένεις καὶ ἀπὸ ποὺ;

Κλείσανε ὅλες τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες τῆς Κόνιτσας, σὲ ρώτησε κανείς; Καταργήσανε τοὺς λόχους τῆς Βούρμπιανης καὶ τοῦ Μπουραζανίου, σὲ ρώτησε κανείς; Καταργήσανε τὰ φυλάκια καὶ ἀφήσανε τοὺς ἀκρίτες τῶν συνόρων ἀπροστάτευτους καὶ φο-

βισμένους χρόνια τώρα, σε ρώτησε κανείς; Καταργήσανε τὸ νοσοκομεῖο μας, πού νοσηλεύονταν οἱ ὑπερήλικες καὶ οἱ ἀνήμποροι τῆς ἐπαρχίας μας, σὲ συνθῆκες ἄριστες καὶ τὸ μετέτρεψαν, τὸ ὑποβάθμισαν δηλ. σὲ κέντρο ὑγείας, σὲ ρώτησε κανείς; Κλείσανε τὴν Ἀναγνωστοπούλειο γεωργική σχολὴ καὶ τὸ οἰκοτροφεῖο ἀρρένων, ποὺ ἀποτελούσαν τὸν οἰκονομικὸ πνεύμονα τῆς ἀγορᾶς, σὲ ρώτησε κανείς; Πήρανε τὸ μισὸ ποτάμι μας, σὲ ρώτησε κανείς; Ἀποδυνάμωσαν ἀπὸ ἀνθρώπινο δυναμικό τὸ Α.Τ. Κόνιτσας καὶ τὸ 583 Τ.Π., σὲ ρώτησε κανείς; Φρόντισε κανεὶς νὰ συγκρατήσει τὸν μεταπολεμικὸ πληθυσμὸ στὶς ἐστίες τους καὶ νὰ ἀποτραπεῖ ἡ ἐρήμωση τῆς ἐπαρχίας μας; Ποιός σὲ ὑπολόγισε;

Ποῦ ἐλπίζεις, τὶ προσδοκᾶς, τὶ περιμένεις καὶ ἀπὸ ποῦ;

Κατεβαίνει ἀπὸ τὸ Δίστρατο στὰ Γιάννενα ὁ χιλιοταλαιπωρημένος Ἔλληνας, δὲν προλαβαίνει νὰ ἔξυπηρετηθεῖ ἀπὸ τὴν ὅποια δημόσια ὑπηρεσία, ἐπειδὴ ἡ ὥρα πῆγε μία καὶ τοῦ λένε “αὔριο”. Αὔριο; Δὲν ρωτᾶν ποὺ θὰ μείνεις, ἃν μπορεῖς νὰ μείνεις, ποῦ θὰ φᾶς, ποῦ θὰ κοιμηθεῖς, ἃν μπορεῖς νὰ γυρίσεις πίσω, χωρὶς νὰ εἶναι βέβαιο, ὅτι τὸ αὔριο δὲν θὰ γίνει μεθαύριο καὶ βάλε. Δὲν ἀνατριχιάζει καὶ δὲν αισθάνεται φρίκη κανείς;

Ποῦ ἐλπίζεις, τὶ προσδοκᾶς, τὶ περιμένεις καὶ ἀπὸ ποῦ;

Ἐὰν μπορεῖς σφίγγεις τὴν καρδιά

σου καὶ φεύγεις, ἐὰν ὅχι ἀποδέχεσαι μοιρολατρικὰ τὸ πεπρωμένο σου, σκύβεις τὸ κεφάλι, δὲν ἀγανακτεῖς δὲν ἀπαιτεῖς δὲν διεκδικεῖς τὰ αὐτονόητα καὶ δὲν ζητᾶς μίας ἀπάντηση στὰ χιλιάδες ἐρωτηματικὰ ποὺ σὲ ταλανίζουν, ἀπὸ αὐτούς, πού δῆθεν διαχειρίζονται τὶς τύχες καὶ τὰ συμφέροντα τῆς ζωῆς σου.

Οἱ ἀρχόμενοι δουλοπάροικοι ἐναπόθεσαν τὶς ἐλπίδες τους, ποὺ ἀποδείχτηκαν φροῦδες, σὲ κοντόφθαλμους ἄρχοντες. Οἱ ἄρχοντες, μὲ στενὴ ἀντίληψη καὶ περιδεῆ συνείδηση καὶ κρίση εἶναι αὐτοὶ οἱ πρῶτοι ποὺ παρέδωσαν “γῆ καὶ ὕδωρ” καὶ ἔδωσαν πάλι πρῶτοι τὸ παράδειγμα τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς ὑποτέλειας στὰ κελεύσματα τῆς μικροπολιτικῆς σκοπιμότητας... διὰ τῆς σιωπῆς...!!!

Ἡ σιωπὴ τῶν ἀμνῶν...!!!

Οὐδεὶς ὅρθωσε ποτὲ ἀνάστημα στοὺς ἄθλιους μεγαλόσχημους νὰ τοὺς βροντοφωνάξει ὅτι:

ΚΑΙ Η ΚΟΝΙΤΣΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΖΗΣΕΙ

Ποῦ ἐλπίζεις; τὶ προσδοκᾶς, τὶ περιμένεις καὶ ἀπὸ ποῦ;

Κατὰ ταῦτα πιστεύουμε ἀκράδαντα, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία καὶ ἡ μοναδικὴ μας εὐκαιρία, νὰ σωθεῖ ἡ περιοχὴ μας. Πρὸς ὅσους λοιπὸν ἀναγνωρίζουν τὴν ὠφελιμότητα τοῦ ἔργου ἀλλὰ καὶ σὲ ὅσους παραγνωρίζουν καὶ δὲν τοὺς ἐνδιαφέρει ἡ πρόοδος τοῦ τόπου, ἃς ἀναλογιστοῦν πρακτικὰ τὶς δύο

παρακάτω παραγράφους και ἃς συνταχτοῦν μαζί μας.

1ον Πέραν τῶν τεράστιων τουριστικῶν καὶ οἰκονομικῶν ώφελημάτων, ἡ διευθετηθείσα κοίτη, θὰ ἀποτελεῖ σοβαρὸ καὶ μοναδικὸ ταμιευτήρα νεροῦ καὶ σὲ περίπτωση πυρκαγιᾶς τῶν δασῶν μας θὰ καταστεῖ σωτήριος, διότι τὰ ἐπίγεια μέσα ἀδυνατοῦν νὰ ἐπιχειρήσουν στὰ δάση μας, λόγω τοῦ δύσβατου τῆς περιοχῆς, ὅπότε καθίστανται ὅχι μόνο ἀτελέσφορα καὶ ἀναποτελεσματικά, ἀλλὰ ἐντελῶς ἀνύπαρκτα. Εἶναι γνωστό, ὅτι στὶς πυρκαγιὲς τοῦ παρελθόντος σὲ Μαριὰ καὶ Πύργο αὐτὲς ἔσβυσαν μόνον, ὅταν ἥρθαν οἱ βροχὲς τοῦ Φθινοπώρου ἀφοῦ ἔκαιγαν ἀνεξέλεγκτες ἐπὶ ἐβδομάδες καὶ μῆνες καταστρέφοντας τὰ πάντα. Γνωρίζουμε ὅτι ἡ διαδρομὴ στὴν λίμνη τῶν Ἰωαννίνων τῶν ἐλικοπτέρων καὶ τῶν canader διαρκεῖ ἄνω τῶν 45-50 λεπτῶν ὅπότε, “ξημέρωσε καὶ νύχτωσε” κατὰ τὴν λαϊκὴ ἔκφραση. Στὴν νέα κοίτη τοῦ Άου, θὰ δύνανται νὰ ἀνεφοδιάζονται, σὲ μόλις πέντε λεπτά, ὅπότε δὲν ὑπάρχει μόνο συγκρητικὸ πλεονέκτημα, ἀλλὰ ἀνάγκη ἀδήρητος, σοφὴ πρόβλεψη καὶ φρόνιμη σκέψη. Σκέψου το....

2ον. Εἶναι ἐνδεχόμενο καὶ ἐν πολλοῖς προβλεπόμενο, ὅτι ἐπίκειται καὶ νέα ἐκτροπὴ τοῦ Άου, ἐφ' ὅσον ὁ κάμπος τῆς Κόνιτσας, μὲ τὸ νέο σύστημα ποτίσματος σταγόνα-σταγόνα (δαπάνη τοῦ ἔργου αὐτοῦ 16.000.000

εὐρώ) δύναται νὰ ἐξυπηρετηθεῖ π.χ. ἀπὸ τὸν λάκκο τοῦ μοναστηριοῦ, ἢρα ὑπάρχει ἰσχυρὸ ἐπιχείρημα διὰ τοὺς κρατοῦντες ἐναντὶ ἡμῶν σὺν τοῦ ὅτι ὑπάρχει ἀπόφαση ἀνωτάτου δικαστηρίου, ποὺ ἀπέρριψε τὶς προσφυγές τοῦ Δήμου καὶ πολλῶν περιβαλλοντικῶν ὄργανώσεων γιὰ τὴν μὴ ἐκτροπὴ τοῦ ὑπολοίπου ὕδατος, ὅπότε τὸ ἴδιαιτέρου κάλλους τοπίο τῆς χαράδρας κινδυνεύει νὰ καταστεῖ κρανίου τόπος.

Μὲ τὴν κατασκευὴ ὅμως τοῦ ἔργου διασφαλίζεται εἰς τὸ διηνεκὲς ἡ παρουσία καὶ ἡ ροή τοῦ Άου ἔστω μὲ τὴν παρούσα ροή.

Καὶ ὁ νοῶν νοήτω...

Τὰ νέα δεδομένα θὰ τὰ διαχειριστεῖ καὶ θὰ τὰ ἐνστερνιστεῖ μὲ ζέση καὶ ὅρεξη ἐλπίζουμε καὶ εὐχόμαστε σύσσωμος ὁ δῆμος τῆς Κόνιτσας. Θὰ ταξιαπούμε μὲ τὴν δημοσίευση τῆς ὀλοκληρωμένης μελέτης.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
για το Δ.Σ. ο Πρόεδρος

Βασ. Κουκέσης

Υ.Γ. Εἶναι πάντως ἀπορίας ἄξιον τὸ γεγονός τῆς ἐνοχῆς σιωπῆς καὶ τῆς δῆθεν ἀπαξιώσης μιᾶς προσπάθειας, ποὺ κατατείνει μόνο στὸ γενικὸ καλὸ καὶ στὸ γενικὸ συμφέρον. Νὰ μετέχουν οἱ ὀλίγιστοι ἀνοητίζοντες καὶ κακεντρεχεῖς σ' αὐτό, ἔχει καλῶς, συγχωροῦνται, ἀλλὰ νὰ μετέχουν καὶ οἱ γνωρίζοντες... ἀνάγνωση καὶ γραφή...!!! Ἐλεος... !!!

Θὰ κριθοῦμε ἐναντὶ τῆς ἱστορίας καὶ ἐναντὶ τῶν ἐπερχόμενων γενεῶν, ποὺ θὰ μᾶς ἀναθεματίζουν, γιὰ τὴν ραθυμία, τὴν ὑπνωση τὴν μιζέρια καὶ τὴν “κακορριζικιά”μας.

Δελτίο Τύπου Δημόσιας Βιβλιοθήκης Κόνιτσας

A. Φωτογραφικός περίπατος στην Κάτω Κόνιτσα

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων και η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας - σηματοδοτώντας τη λήξη της Ομαδικής Περιοδικής Έκθεσης «**ΦΩΤΟ-MATIEΣ στο Μουσείο**» που φιλοξενήθηκε για δύο μήνες στους χώρους της Βιβλιοθήκης - διοργάνω-

σας, σε συνεργασία με τον Δήμο Κόνιτσας, **συμμετοχική θεματική δράση για το ευρύ κοινό** με τίτλο «ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΚΟΝΙΤΣΑ» την **Τετάρτη, 26 Σεπτεμβρίου.**

Ξεκινώντας από την **παλαιά μονότοξη λίθινη γέφυρα**, στο δυτικό στόμιο της χαράδρας του Αώου, περιηγηθήκαμε στους δρόμους και τα μνημεία της ύστερης οθωμανικής

Φωτογραφίας Τσινκούλης

περιόδου του αρχαιολογικού χώρου Κάτω Κόνιτσας. Με τη συνοδεία των επιμελητών της έκθεσης, από την πλευρά της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, καθώς και μελών των ερασιτεχνικών ομάδων «Φωτογραφική Ομάδα Ιωαννίνων», «Φωτογραφικός Σύλλογος Πανεπιστημίου Ιωαννίνων» - ΦΩ.Σ.Π.Ι., «Φωτογραφιστές» και «ΦΩΤΟΡΑΣΗ - Λέσχη Δημιουργικής Φωτογραφίας» που εξέθεσαν τις πρωτότυπες ματιές τους στην παραπάνω έκθεση, περιδιαβήκαμε την Κάτω Κόνιτσα με σκοπό να γνωρίσουμε καλύτερα αλλά και να ανακαλύψουμε, μέσα από διαφορετικές οπτικές του φωτογραφικού φακού, πλευρές του σημαντικού υλικού πολιτισμικού αποθέματος που αποσπασματικά έχει διασωθεί. Η θεμα-

Φωτογραφίας Τσινκούλης

τική αυτή βόλτα κατέληξε στο συγκρότημα του τζαμιού Σουλεϊμάν και ειδικά στο αναστηλωμένο, από το ΥΠΠΟΑ, μουσουλμανικό σχολείο στους χώρους του οποίου λειτουργεί, από το 1998, μόνιμη φωτογραφική έκθεση με τα αρχαιολογικά κατάλοιπα και τα μνημεία (οικισμούς, εκκλησίες κ.λπ.) της ευρύτερης περιοχής, από την απώτατη προϊστορία έως τα τέλη του 19ου αιώνα.

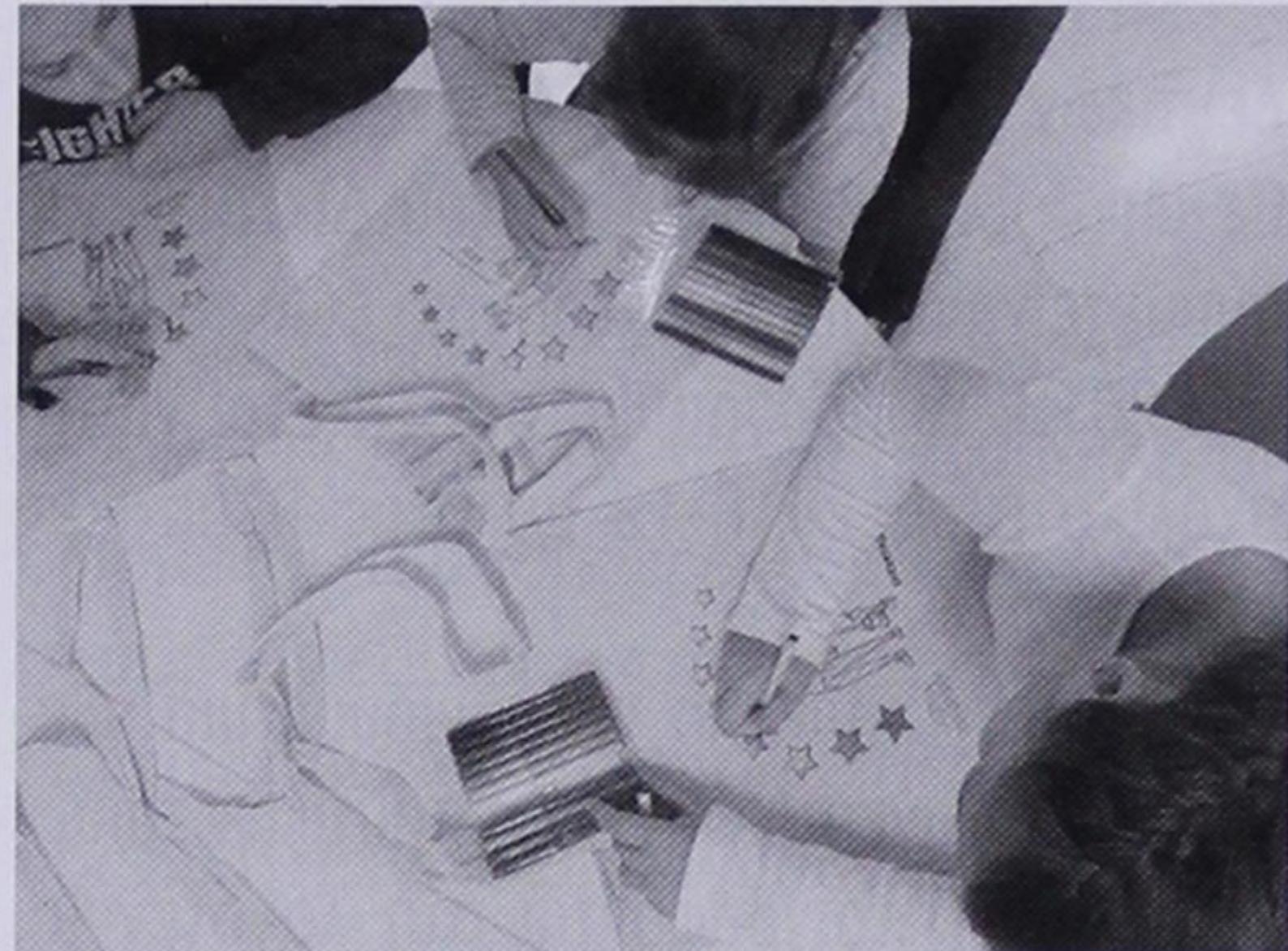
Β. Ημέρα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας «Ζωγραφίζουμε το μέλλον μας μαζί!»

Στο πλαίσιο του εορτασμού της Ημέρας Ευρωπαϊκής Συνεργασίας (EC Day) 2018, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» ως Διαχειριστική Αρχή των Προγραμμάτων Συνεργασίας Interreg IPA «Ελλάδα – Αλβανία 2014 – 2020» και «Βαλκανική-Μεσόγειος 2014-2020», οργάνωσε εκδήλωση για τα παιδιά την **Παρασκευή 28 Σεπτεμβρίου 2018 στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας**, με την υποστήριξη του Δήμου Κόνιτσας.

Προσκλήθηκαν μαθητές των σχολείων του δήμου όπου ενημερώθηκαν σχετικά με τα προγράμματα και την συνεργασία στην Ευρώπη, ενώ υπήρχε ελεύθερη προσέλευση το απόγευμα για το ευρύ κοινό.

Τα παιδιά πληροφορήθηκαν για τα οφέλη της συνεργασίας και πως αυτή αποτυπώνεται στα προγράμματά του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» ενώ στη συνέχεια είχαν τη δυνατότητα να ζωγραφίσουν και να χρωματίσουν το οικολογικό υλικό που τους δόθηκε, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης καμπάνιας για τη μείωση της χρήσης πλαστικών.

Η Ημέρα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας (Euro-

pean Cooperation Day/ EC-Day) είναι μια πρωτοβουλία του δικτύου του Προγράμματος INTERACT, στην οποία συμμετέχουν όλες οι χώρες – μέλη των Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας της ΕΕ, με στόχο την ανάδειξη της σημασίας της συνεργασίας στις διασυνοριακές περιοχές της ΕΕ, τόσο εντός των συνόρων της όσο και εκτός αυτών. Αποτελεί μια γιορτή για τα οφέλη της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας για τους ανθρώπους σε όλη την Ευρώπη. Κάθε χρόνο πάνω από 70 Προγράμματα Εδαφικής Συνεργασίας συμμετέχουν στην Ημέρα Ευρωπαϊκής Συνεργασίας, με πάνω από 250 εκδηλώσεις συνολικά.

Γ. Στη βιβλιοθήκη κάθε μήνα έχουμε... θέμα

Το πρόγραμμα για τις βιβλιοθήκες του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών (ΔΕΒ) της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος (ΕΒΕ) με τίτλο «Στη βιβλιοθήκη κάθε μήνα... έχουμε θέμα» επιστρέφει και συνεχίζεται για το σχολικό έτος 2018-19. Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος σχεδιάζει και προτείνει μια νέα σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων που στοχεύουν στην ανάδειξη των τοπικών βιβλιοθηκών ως κέντρα άτυπης εκπαίδευσης, όπου η γνώση προσεγγίζεται μέσα από τον πειραματισμό, τη βιωματική εμπειρία και τα πολλά βιβλία.

Μετά την επιτυχή εφαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων 4 συναντήσεων κάθε μήνα, στις βιβλιοθήκες του Δικτύου που συμμετείχαν από τον Ιανουάριο έως το Μάιο του 2018, το πρόγραμμα συνεχίζεται για το σχολικό έτος 2018-19 με νέες θεματικές ενότητες.

Για τον Οκτώβριο προτείνουμε μια εξερεύνηση πραγματικών και φανταστικών τόπων έτσι όπως περιγράφονται στη λογοτεχνία. Ένα παιχνίδι αναγνώρισης θα μας ταξιδέψει από τη «Χώρα των θαυμάτων» έως τα «Ψηλά βουνά», χάρτες θα μας δείξουν το δρόμο. Θα φτιάξουμε δικές μας ιστορίες για τόπους που γνωρίζουμε ή φανταζόμαστε και τέλος θα γιορτάσουμε την επέτειο του '40 και της κατοχής με ένα αφιέρωμα στην Αθήνα της Άλκης Ζέη και της Ζωρζ Σαρή.

Τον Νοέμβριο θα εξερευνήσουμε τις όψεις της κίνησης. Η κίνηση στη φυσική, στην τέχνη, στις λέξεις. Πειράματα, κατασκευές και ένας διαγωνισμός φωτογραφίας της κίνησης.

Το θέμα του Ιανουαρίου είναι «Ξεκινήματα». Όπως και πέρυσι, ξεκινάμε τη χρονιά με τις ερωτήσεις που θα απαντήσουμε το 2020. Στις επόμενες συναντήσεις πρωταγωνιστούν οι ιδέες ως ο σπόρος για κάθε ξεκίνημα, η αρχή της ζωής αλλά και ένα αφιέρωμα στις ιστορίες που το τέλος τους είναι μια καινούργια αρχή.

Αφιερώνουμε τον Φεβρουάριο στην τέχνη με μια παρουσίαση του κινήματος Bauhaus που γεννήθηκε στη Γερμανία πριν 100 χρόνια

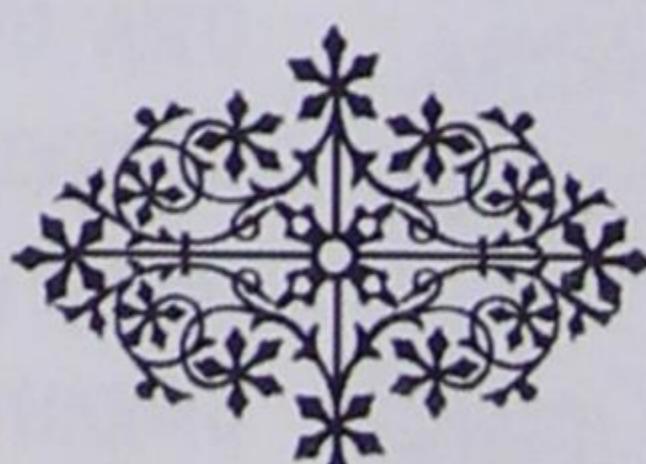
το 1919 και επηρέασε καθοριστικά την εξέλιξη όχι μόνο της μοντέρνας τέχνης αλλά και την αντίληψή μας για σημαντικά θέματα όπως η εκπαίδευση και ο σχεδιασμός των σχολείων. Στις βιβλιοθήκες θα μιλήσουμε και θα σχεδιάσουμε το σχολείο που ονειρευόμαστε, θα εμβαθύνουμε στην έννοια του σχεδιασμού ενός αντικειμένου, θα συνθέσουμε μια αφίσα με την τεχνική του κολάζ, αλλά και θα χορεψουμε με κουστούμια που περιορίζουν την ελευθερία των κινήσεων μας ακολουθώντας τις οδηγίες του Όσκαρ Σλέμερ.

Ο Μάρτιος είναι ο μήνας της ποίησης και οι βιβλιοθήκες θα αφιερώσουν τις συναντήσεις τους στη Σελήνη, αγαπημένο θέμα παλιότερων αλλά και σύγχρονων ποιητών. Ταυτόχρονα, όμως, το 2019 σηματοδοτεί και την επέτειο των 50 χρόνων από το 1969 όταν ο άνθρωπος έκανε το πρώτο του βήμα στο φεγγάρι.

Τον Απρίλιο, γιορτάζει το βιβλίο. Στις βιβλιοθήκες γιορτάζουμε τις ιστορίες που υφαίνονται και ράβονται και βρίσκουμε τις ομοιότητες ανάμεσα στο ράψιμο και το γ-ράψιμο.

Ο Μάιος είναι μήνας ιστορίας για τις βιβλιοθήκες που προτείνουν στα παιδιά να περπατήσουν με οδηγό τα βιβλία ιστορίας πάνω στα τείχη διαφορετικών πολιτισμών από την Κίνα ως την Κωνσταντινούπολη.

Κάθε μήνα, οι βιβλιοθήκες του ΔΕΒ συντονίζουν τις δράσεις τους στην ιστοσελίδα network.nlg.gr όπου μικροί και μεγάλοι μπορούν να ενημερωθούν για το πρόγραμμα.

Χειμωνιάτικο Δωμάτιο

Του Ηλία Ανδρέου

Μέρος 50

Αγαπητό πεπρωμένο στα εκκλησιαστικά κείμενα υπάρχει η φράση “η νύξ προέκοψε” ήτοι η νύχτα τελειώνει και οι ψυχές κάποιων ανθρώπων βρίσκονται σε εγρήγορση αναζητώντας τον Δημιουργό τους και τα εξαίσια δημιουργήματά του. Μας απομένει λίγος σχετικά χρόνος μέχρι το λυκαυγές προκειμένου να ανταλλάξουμε κάποιες απόψεις σε τέσσερα βιβλία. Τα δυο από αυτά “Είμαστε από αστερόσκονη” και η “Προελευστικών Πάντων” κρίνω πως θέτουν σε δοκιμασία τα πιστεύω και τις πεποιθήσεις πολλών ανθρώπων.

Ηλία ο τίτλος του πρώτου βιβλίου και μόνον μου δίνει την δυνατότητα να αντιληφθώ πως η δοκιμασία σου αφορά την σχέση Πίστης - Επιστήμης. Πού άραγε βρίσκεται η αλήθεια στο πρώτο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης την Γέννηση ή στη Θεωρία της Μεγάλης Έκρηξης και όσων επικολούθησαν αυτής μέχρι σήμερα και την διατύπωση εκ μέρους του Δαρβίνου της Εξελεγκτικής Θεωρίας. Οφείλω Πεπρωμένο να είμαι υπέρ το δέον ειλικρινής γιατί όπως προείπα βρίσκομαι σε μια καμπή του βίου στην οποία το μόνο που μου απομένει είναι η αναζήτηση της αλήθειας και η εγκατοίκησή της στο νου και στην ψυχή. Ως χριστιανός και μέλος της του Χριστού Εκκλησίας αποδέχομαι μέχρι κεραίας τα Δόγματά της. Πλην όμως ο κάθε άνθρωπος είναι ένας μοναχικός οδοιπό-

ρος στο δύσθατο δρόμο της αναζήτησης του Θεού. Δεν είμαστε εκ προοιμίου σε σωσμένοι. Είμαστε ελεύθεροι να οδηγήσουμε τον εαυτό μας είτε στην σωτηρία είτε στην απώλεια. Τούτο με περισσότερη συγγραφική τέχνη διαπραγματεύτηκε ο Φιόντορ Ντοστογιέφσκυ στον Μέγα Ιεροξεταστή των Δαιμονισμένων.

Στον σύγχρονο κόσμο υφέρπει η αβάσιμη άποψη πως Πίστη και Επιστήμη βρίσκονται στα άκρα του φάσματος της zωής ενός ανθρώπου. Φυσικά αναφέρομαι στον άνθρωπο ως μοναδική και αυτεξουσία οντότητα και όχι στον μαζάνθρωπο ο οποίος είναι χειραγωγήσιμος, δηλαδή δεν έχει δική του άποψη αλλά άγεται και φέρεται.

Υστερά από αναζητήσεις και μοχλεύσεις των σκέψεων επιφανών ανθρώπων του πνεύματος κατέληξα στην άποψη ότι η Επιστήμη δεν αντιστρατεύεται την Πίστη στην ύπαρξη του Θεού ο οποίος κατά τον Ανθρώπινο Λόγο έχει τις ιδιότητες του Άχραντου (ανέγγιχτος), του Αμίαντου (αμόλυντος), του Άναρχου, του Αόρατου, του Ακατάληπτου, του Ανεξιχνίαστου, του Αναλλοίωτου, του Ανυπέρβλητου, του Αμέτρητου και του Ανεξίκακου. Γίνεται κατανοτό πως δεν πρέπει να παγιδευτούμε στην ατελέσφορη και ατέρμονη αναζήτηση ενός Όντος στην απεραντοσύνη του σύμπαντος, δεδομένου ότι η ανθρώπινη υπόσταση μας είναι ατελής. Ο άνθρωπος διατης επιστήμης αποκρυπτογραφεί τα μυστικά του σύμπαντος αλλά αδυνατεί εκ του

μη όντος να δημιουργήσει ότι έχει δημιουργηθεί. Μέσω της επιστήμης ο άνθρωπος εμπλουτίζει την γνώση του για ό,τι τον περιβάλλει παράλληλα όμως η γνώση του πληρούται με δέος για την μικρότητά του και την περατότητά του, ότι δηλαδή οι δυνατότητές του έχουν μια αφετηρία και ένα απροσπέραστο όριο. Ευθαρσώς ο Αλβέρτος Αϊνστάϊν εδήλωσε “ο Θεός δεν παίζει τον κόσμο στα zária” τουτέστιν η κοσμογονία και η αρμονία του κόσμου τούτου δεν είναι αποτέλεσμα ενός τυχαίου συμβάντος αλλά μιας σοφής και γεμάτης νοήματος σκοπιμότητας.

Σύμφωνα με την θεωρία της Μεγάλης Έκρηξης τα πάντα προήλθαν από μια μάζα ύλης η οποία σε μέγεθος δεν ξεπερνούσε την κεφαλή μιας καρφίτσας. Εδώ θέτω το προσωπικό μου αφελές ίσως ανερμήνευτο και ακατάληπτο ερώτημα. Ποιό στο αχανές κενό τοποθέτησε την έως τότερ ανύπαρκτη ύλη, ποιος ήταν ο εντολέας της διάρρηξης ή της έκρηξης και της ταχύρρυθμης εξέλιξης του σύμπαντος με τα εκατομμύρια των γαλαξιών και τα δισεκατομμύρια των άστρων του καθενός την μεταξύ τους σκοτεινή αντιύλη και τις ακατάληπτες αποσάσεις των δισεκατομμυρίων ετών φωτός. Πεπρωμένο, ο χρόνος μας πιέζει και η κλεψύδρα τη νύχτας μετρά αντίστροφα πλην όμως υποκύπτω στον πειρασμό να αναφερθώ εν τάχει στο δοκίμιο του διακεκριμένου νευρολόγου Τζέν Λόμπρατ με τίτλο “Ο Νούς του Θεού” και υπότιτλο “Νευροεπιστήμη-Πίστη-Αναζήτηση της Ψυχής”. Το δοκίμιο αυτό ισχυροποίησε την άποψή μου πως Πίστη και Επιστήμη δεν αντιμάχεται η μία την

άλλη και ότι η επιστήμη είναι αρωγός και θεραπανίδα της πίστης. Βεβαίως ο Απόστολος Παύλος στην Α΄ προς Κορινθίους επιστολή (Κεφ. Α΄ 18-24) λέγει. “Επειδή γαρ εν τη σοφίᾳ του Θεού ουκ έγνω ο κόσμος δια της σοφίας τον Θεόν...” ήτοι την σοφία του Θεού ο άνθρωπος αδυνατεί να την κατανοήσει δια της δικής του σοφίας.

Στην σύγχρονη εποχή έρχεται ένας επιστήμονας ο οποίος έχει εισχωρήσει στα άδυτα του εγκεφάλου και στα δισεκατομμύρια των νευρώνων και λέγει: Με την Πίστη, την Επιστήμη και μια μικρή δόση Λογικής μπορούμε να “κολλήσουμε” (σαν τα χρυσόψαρα) τα πρόσωπά μας στο γυαλί και να δούμε ότι υπάρχει κάτι πιο πέρα και ότι αυτό είναι εκπληκτικό”.

Ο Ραβίνος Τζόναθαν Σάκς στο πλέον εμπεριστατωμένο βιβλίο τεκμηριώνει πως επιστήμη και πίστη μπορούν να ιδωθούν ως ενοποιημένα και όχι χωριστά συστήματα. Ο Στήβεν Χόγκινγκ αναφέρει “Αν αναπτύξουμε μια ολοκληρωμένη θεωρία αυτή θα πρέπει όλοι μας, φιλόσοφοι, επιστήμονες, απλοί άνθρωποι να είμαστε σε θέση να λάβουμε μέρος στη συζήτηση σχετικά με το γιατί υπάρχουμε εμείς και το σύμπαν. Αν απαντηθεί αυτό το ερώτημα τότε έχουμε τον απόλυτο θρίαμβο της ανθρώπινης λογικής - γιατί τότε θα γνωρίσουμε το νου του Θεού”.

Ηλία, από όλα τα ανωτέρω σωστά κατενόησα πως ακολουθείς το δόγμα “Ερεύνα και Πίστευε”. Φυσικά αδυνατώ να αγνοήσω την λογική και την εξ αυτής πηγάζουσα επιστήμη. Άλλα σου εξομολογούμαι πως με αυτό το δοκίμιο που αποτελεί έρευνα ενός διακεκριμένου επιστήμονα

κατενόσα την γέφυρα μεταξύ νου και σώματος, ψυχής και νου, τον δικασμό του εγκεφάλου με την απώλεια της γλώσσας, τον δίαυλο πόνου-φόβου τις έννοιες ουσίας-ύπαρξης και ποία προγνήθηκε, τι είναι η συνείδηση και την μοναδικότητά της, την απώλεια της ελεύθερης βούλησης, την πραγματική ελευθερία, το γιατί υπάρχει το κακό, τέλος κάτι που με γέμισε αισιοδοξία η παραδοχή πως η ταφόπλακα μπορεί να είναι η τελευταία πράξη της επίγειας ζωής μας, πλην όμως η ενάρετη ψυχή συνεχίζει την πέρα του τάφου πορεία της. Αυτό άλλωστε το γεγονός είναι η ζωοποιός δύναμις του Χριστιανισμού. Πεπρωμένο εκείνο που με εντυπωσίασε είναι το εξής: σε ολό το εύρος του δοκιμίου ο συγγραφέας επανέρχεται στην άποψη πως η αναζήτηση του Θεού περνά μέσα από τον συνάνθρωπό μας και αυτό το αποκαλεί ενσυναίσθηση και ομολογεί πως στον ανθρώπινο εγκέφαλο υπάρχει μια κουκίσα που κάνει τον άνθρωπο να νοιάζεται για τον πλοσίον. Από τους βιβλι-

κούς ακόμη χρόνους ο προφήτης Ησαΐας έθετε την δικαιοσύνη υπεράνω της νηστείας και της θυσίας. Η νηστεία που θέλω εγώ είν' ετούτη: Να σπάτε των αδικημάτων τα δεσμά, να λύτετε τα φορτία που τους βαραίνουν, τους καταπιεσμένους ν' απελευθερώνετε και να συντρίβετε κάθε ζυγό. Νηστεία είναι με τον πεινασμένο το ψωμί σας να μοιράζεστε, τον άστεγο να φέρνετε στο σπίτι (Ησαΐας 58, 6-7).

Νωρίτερα ο Αμώς είχε εκφραστεί πιο σκληρά.

Μισώ, ανδιάζω τις γιορτές σας. Δεν με αγγίζουν πια τα πανηγύρια σας... αποτροπιασμό μου προκαλούνε τα θρεφτάρια που τα προσφέρετε θυσία κοινωνίας.... ας ρεύσει σαν νερό το δίκαιο άφθονο και η δικαιοσύνη σαν χείμαρρος αστείρευτος (Αμώς 5, 21-24).

Πεπρωμένο σε λίγο το λυκαυγές θα εισχωρήσει στο χειμωνιάτικο δωμάτιο θα είμαστε σύντομοι στο τελευταίο βιβλίο «*Homo Deus*», «Άνθρωπος Θεός».

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)

Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Πραμάντων
(υψόμ. 530m)

Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Σεπτέμβριος 2018			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών άνεμος			
Θερμοκρασία (°C)								
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη						
20,4	32,9	7,8	5,2	4	ΝΔ			
Οκτώβριος 2018								
Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών άνεμος			
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη						
15,7	27,3	2,3	30,8	11	ΒΑ			

ΕΡΙΦΙΛΕΙΟ ΕΠΑΘΛΟ

Σε μία σεμνή τελετή στο Ιο Επαγγελματικό Λύκειο Κόνιτσας, έγινε στις 8 Οκτωβρίου 2018 η απονομή του καθιερωθέντος ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ, στον απόφοιτο του Λυκείου, φοιτητή πλέον ΘΕΟΦΙΛΟ ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ του Δημητρίου και της Νεκταρίας, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό μορίων δηλ. 16.730 μόρια εισαγωγής και εισήχθη 10ος στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Στην τελετή της απονομής παρέστησαν, ο Δ/ντής του Λυκείου κ. Στέφ. Καρασσάβας, όλοι οι καθηγητές του 1ου ΕΠΑΛ Κόνιτσας κ. κ. Σωσ. Τάτση, Γ. Αγγέλης, Γ. Μπάρκας, Β. Παπαθεμελής, Κ. Ζιάκας, καθώς και οι καθηγητές κ. κ. Γ. Καλλιντέρης και Ν. Εξάρχου, αλλά και πολλοί μαθητές, φίλοι και συγγενείς του νεαρού φοιτητή. Πολύ σημαντική και αξιοσημείωτη η παρουσία του εκπροσώπου του Σεβασμιότατου Μητροπολίτη Δ. Π, & Κ., κ. Παπα- Τόλη Νάκου και της κ. Αντιδημάρχου Κόνιτσας κ. Αικατερίνης Δημάρατου, που με τις πραγματικά συγκινητικές προσφωνήσεις

τους, συνεχάρησαν και ενεθάρρυναν τον νεαρό Θεόφιλο στην νέα του φοιτητική ζωή. Το Έπαθλο επέδωσε, στην μνήμη της μητέρας του Εριφίλης Οικονομίδου-Κουσίου, ο Δρ Πολιτικός Μηχανικός Δημήτριος Κων. Κούσιος, μαζί με μία επιταγή χιλίων ευρώ & ένα μικρό tablet και στην μικρή, αλλά τόσο φιλική, δεξιάση που ακολούθησε, ευχήθηκαν όλοι: Κάθε Επιτυχία και μία Επιτυχημένη Σταδιοδρομία στον, φοιτητή πλέον, Θεόφιλο.

Εδώ η τρανή η Βούρμπιανη.... Κανονισμός του εν Βουρμπιάνη Οικοτροφείου 1911

Πασχάλη Δ. Μανώλη

Συνέχεια για τον εκπαιδευτικό “Φάρο” της Βούρμπιανης είναι και το σημερινό μας δημοσίευμα.

“Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Βούρμπιανης” κωμοπόλεως της Ηπείρου. Έδρα της Αδελφότης ορίσθη η Αθήνα και χρόνος ενάρξεως λειτουργίας της η 25 Μαρτίου 1883. Αυτή η ονομασία είχε ο Σύνδεσμος αρχικά, όταν ιδρύθη.

Σκοπός της Αδελφότητος ήταν “η ανέγερσις καταλλήλων ιδρυμάτων δια την μόρφωσιν των τέκνων της πατρίδος μας Βούρμπιανης, συμφώνως προς τας Ελληνικάς παραδόσεις και τας παραδόσεις της Θρησκείας και της οικογένειας”.

Αυτά αναφέροντο στον πρώτο Κανονισμό της Αδελφότητος. Πρώτος Πρόεδρος της Αδελφότητος ήταν ο Ζήσος Νούτσος, Δικηγόρος και πρώτος Γραμματέας της, ο Χαρ. Ζήκος.

1907. Το έτος αυτό συνεστήθη και ελειτούργησε Οικοτροφείο δια τα παιδιά των γύρω χωριών που επλήρωναν μικρό ποσό.

1908. Το Οικοτροφείο, που εστεγάζετο εις την οικία Κυπαρίσση, ελειτούργησε κανονικότατα και πολύ γρήγορα απέκτησε πολύ καλή φήμη μεταξύ των κατοίκων των γύρω χωριών.

1909 Άλλα και τα αποτελέσματα λειτουργίας του Οικοτροφείου ήταν πάρα

πολύ καλά και το Δ.Σ. εσκέφθη να εύρει κατάλληλο χώρο δια την ανέγερση ιδιαίτερου οικήματος.

1910. Το Οικοτροφείο ελειτούργησε επίσης κανονικά και οι αιτήσεις δια εισαγωγή οικοτρόφων ήσαν περισσότερες από τις δυνατότητές του, ώστε αρκετοί μαθητές από τα γύρω χωριά έμειναν ως οικότροφοι εις οικογένειες της Βούρμπιανης.

1911. Εξεδόθη και ο “Κανονισμός λειτουργίας του Οικοτροφείου”.

Η Γενική Συνέλευση (11 Σεπτεμβρίου 1911), κατά την ανάγνωση της λογοδοσίας έγινε πρόταση να ανεγερθεί κτίριο δια το Οικοτροφείο, την οποία και ενέκρινε η Γ.Σ.

Την 6η Νοεμβρίου 1911 έγινε η Β' Γενική Συνέλευση. Η Γ.Σ. αυτή και μετά από πρόταση του Δ.Σ. ανεκρήρυξε παμψηφεί Μέγα Ευεργέτη τον διαμένοντα εις Κωνσταντινούπολη συμπατριώτη και διακεκριμένο ιατρό κ. Αλέξιο Τράντα δια την προσφορά μεγάλου ποσού δια την ανέγερση του Οικοτροφείου και την αδιάπτωτη συμπαράστασή του εις το έργο της Αδελφότητος.

Ακολουθεί ο Κανονισμός του Οικοτροφείου που είναι η πιστή φωτοανατύπωση εκ του εις χείρας μου πρωτότυπου.

ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΟ 1883

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΕΝ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ, ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΦΙΛΕΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Άρθρον 1. Η ανωτάτη αρχή του Οικοτροφείου είναι το εν Αθήναις Διοικητικόν Συμβούλιον της Αδελφότητος, από το οποίον εξαρτάται, παύεται και διορίζεται άπαν το προσωπικόν αυτού.

Άρθρον 2. Το προσωπικόν του Οικοτροφείου αποτελείται εκ του Διευθυντού, του Ταμίου της Εφορείας, ενός Επιμελητού, μιας Επιμελητρίας και ετέρας Βοηθού αυτής, ην εν ανάγκη προσλαμβάνει τη αδεία του Διευθυντού.

Άρθρον 3. Το προσωπικόν του Οικοτροφείου και οι εντός αυτού διαιτώμενοι μαθηταί αναγνωρίζουσιν ως αρχήν αυτών τον Διευθυντήν του Οικοτροφείου, προς ον οφείλουσι να αναφέρωσι παν παράπονον και πάσαν υπόθεσιν σχετιζομένην προς την εν γένει λειτουργίαν και την οικονομικήν αυτού διαχείρισιν και να δεικνύωσι προς αυτόν αμεριστον σεβασμόν και τελείαν υπακοήν.

Άρθρο 4. Η Διοίκησις του Οικοτροφείου διεξάγεται παρά του Διευθυντού, εξαρτωμένου απ' ευθείας εκ του Διοικητ. Συμβουλίου της Αδελφότητος, εκπροσωπουμένου εν τη υψηλή αυτού εποπτεία υπό της Εφορείας των Σχολών.

Άρθρο 5. Πάσα δαπάνη γιγνομένη και αναφερομένη εις την καθημερινή τροφήν, τας καθημερινάς ανάγκας της

τρεχούσης υπηρεσίας και τας προμηθείας των διαφόρων ειδών, κανονίζεται και διενεργείται παρά του Διευθυντού και του Ταμίου.

Άρθρο 6. Πάσα δαπάνη μη σχετιζόμενη προς τ' ανωτέρω και ανερχομένη εις το ποσόν των 500 γροσίων γίνεται και κανονίζεται παρά της Εφορείας των Σχολών και του Διευθυντού. Όταν όμως η εν λόγω δαπάνη υπερβαίνη το ποσόν των 500 γροσ. γίγνεται τη συνεννοήσει μετά του Διοικ. Συμβουλίου και κατόπιν αποφάσεως αυτού.

Άρθρο 7. Το Διοικ. Συμβούλιον δύναται κατά πάσαν σπιγμήν να ζητή παρά του Διευθυντού και του Ταμίου πάσαν πληροφορίαν σχετιζομένην με την οικονομικήν του Οικοτροφείου διαχείρισιν και την άλλην αυτού λειτουργίαν.

Άρθρο 8. Η εν των Οικοτροφείω, δωρεάν εισαγωγή μαθητών, είτε εξ άλλων Κοινοτήτων, είτε εκ Βουρμπιάνης κανονίζεται παρά του Διευθυντού τη εγκρίσει του Διοικ. Συμβουλίου και κατόπιν συστάσεως και υποδείξεως της Α. Σεβασμιότητος του Μητροπολίτου Βελλάς και Κονίτσης.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

Άρθρον 1. Ο Διευθυντής του Οικοτροφείου έχει την ανωτάτην επίβλεψιν

επί πάσης της λειτουργίας αυτού και φροντίζει διά την ακριβή του Κανονισμού εφαρμογήν.

Άρθρον 2. Διαμένει και συντρώγει εν μιᾷ τραπέζη μετά των οικοτρόφων προς οὓς οφείλει να συμπεριφέρηται πατρικώς.

Άρθρον 3. Οφείλει να λαμβάνη αμεσον πρόνοιαν περί της αμέμπτου καθαριότητος των οικοτρόφων και του οικοτροφείου, να γνωρίζη τας στοιχειώδεις υγιεινάς διατάξεις και να εφαρμόζη ανελλιπώς και ακριβώς αυτάς χάριν της υγιείας των οικοτρόφων.

Άρθρο 4. Υποχρεούται να συμπληροί την οικογενειακήν των οικοτρόφων ανατροφήν και να συντελή δια συμβουλών, δια του καλού παραδείγματος, δια καταλλήλων διαλέξεων και διδασκαλιών ενώραις ευκαιρίας εις την τελείαν ηθικοποίησιν και γενικήν αυτών διαμόρφωσιν.

Άρθρον 5. Δύναται να λαμβάνη πάντα τα μέτρα τα σχετιζόμενα με την αρμονικήν του οικοτροφείου λειτουργίαν από πάσης απόψεως.

Άρθρον 6. Κανονίζει τα της καθημερινής των οικοτρόφων διαίτης και αναθέτει την εκτέλεσιν αυτών εις την υπαλληλίαν του Οικοτροφείου.

Άρθρον 7. Οφείλει εν παντί και πάντοτε να λαμβάνη αμεσον γνώσιν πάσης πράξεως ή δαπάνης εν τω οικοτροφείω, διηνείαι υποχρεωμένος να λογοδοτήπη προς το Διοικητικόν Συμβούλιον.

Άρθρον 8. Οφείλει να παραλαμβά-

νη παν το εισαγόμενο εις το οικοτροφείον είδος, να εξακριβώνη την ποιότητα και την ποσότητα του, να κρατή ακριβή λογαρισμόν της εισαγωγής και εξαγωγής και να εξασφαλίζη αυτά από πάσης καταχρήσεως, ή κλοπής, καθ' ον τρόπον ήθελε κρίνει κατάλληλον, συνεννοούμενος μετά του κ. Ταμίου.

Άρθρον 9. Οφείλει εις πάσαν περίστασιν να είναι ενήμερος πάσης της περιουσίας του οικοτροφείου, είτε εις έπιπλα, είτε εις είδη να εξελέγχη και εξακριβώνη πάσαν πράξιν του Ταμίου, του Επιμελητού, της Επιμελητρίας και παντός ευρεθησομένου εις σχέσιν με την υπηρεσίαν του οικοτροφείου.

Άρθρον 10. Υπογράφει πάσας τα αποδείξεις πληρωμής, τα εντάλματα, δια πάσαν την εν των οικοτροφείω δαπάνην, λαμβάνει και εξελέγχει τας αποδείξεις περί παντός του εισαγομένου είδους υπογεγραμμένας παρά των διαφόρων εμπόρων, ας προσυπογράφων να παραπέμπη εις τον Ταμίαν και κρατεί τα κλείθρα της αποθήκης του οικοτροφείου.

Άρθρο 11. Δύναται εν απουσίᾳ αυτού, ή εν άλλη απασχολήσει να αναθέτη την εκτέλεσιν των ως άνω καθηκόντων εις άλλο πρόσωπον της απολύτου αυτού εμπιστοσύνης και έχον τα απαιτούμενα στοιχεία και την ικανότητα να διεξάγη ανελλιπώς την υπηρεσίαν ταύτην· αλλ' εν πάση περιπτώσει θα είνε δια πάσαν πράξιν και ενέργειαν ατομικώς υπεύθυνος ο Διευθυντής.

ΕΛΠΙΖΟΝΤΑΣ

Του Δημήτρη Α. Δημητριάδη

Στο χωριό μου και σε κάθε χωριό που το ακολούθησε, διέλυσαν τις ξερολιθιές, παντελώς ανυποψίαστοι γι' αυτό που κατέστρεφαν. Η κάθε ξερολιθιά, κάθε μια μόνη και όλες μαζί όπως χώριζαν το τοπίο μέσα στον ήλιο του μεσημεριού, ήταν ένα σπάνιο μάθημα πάνω στο έργο που επιτελεί το φως και η σκιά.

Πρέπει να υπήρξαν δάσκαλοι που λυπήθηκαν για τη χαμένη ευκαιρία να δείξουν το έργο του φωτός, μέσα σε τέτοιο περιβάλλον. Να δείξουν, δηλαδή, πως η σκιά δίνει μορφή στο φως αποτελώντας το όριό του. Και να δείξουν ότι το φως χωρίς το αντίθετό του, τη σκιά, είναι βία χωρίς ανάπauση, σκληρότητα δίχως εξιλέωση. Και να σημειώσουν ότι κάθε ξερολιθιά είναι μια αξεπέραστη «διπλωματική» πάνω σε ένα συνδυασμό τεχνών – του μυστηρίου της ζωής συμπεριλαμβανομένου.

Σε όλα τα χωριά ο νεοπλουτισμός επιτέθηκε στην παλιά απλότητα. Σε ολόκληρη τη χώρα, διεξήχθη ένας παλλαϊκός πόλεμος ενάντια στη μνήμη και το χώμα.

Ακόμα και το βλέμμα έγινε σπάνιο. Μέχρι πρόσφατα μπορούσες να συναντήσεις βλέμματα όπου μέσα τους έβλεπες ένα τοπίο, όπου μέσα τους υπήρχε η Ιστορία. Τώρα τέτοια μάτια χάνονται. Έπρεπε, όμως, πρώτα να χαθεί η διαύγεια. Δηλαδή, οι άνθρωποι που γνώριζαν τη θέση τους στον κόσμο. Και του έργου που είχαν κληθεί να επιτελέσουν. Οι άνθρωποι που ήταν συνδεδεμένοι με τις βαθύτερες πηγές της ύπαρξης. Το χώμα, τους καιρούς, τη λάσπη. Που στα κατώγια τους το χάραμα μουγκάνιζαν τα ζώα. Που διωγμένοι κουβάλησαν, αντί άλλης περιουσίας, τυλιγμένα κόκκαλα. Που πήγαν στις

ξένες φάμπρικες ντυμένοι με μια φωνή που τραγούδαγε την ξενιτιά. Χάθηκαν αυτοί που γνώριζαν τον πόνο. Ο πόνος λεπταίνει τον άνθρωπο. Χάθηκαν, τέλος, αυτοί που είχαν την τύχη να τον μοιράζονται με τους ομοίους τους μέσα σε κοινότητες.

Δεν είχε έρθει ακόμα η εποχή των πραγματικά ξεριζωμένων, αυτών που είναι τουρίστες του χρόνου και αμήχανοι επιβάτες της Ιστορίας. Δεν είχε έρθει ακόμα η εποχή του φευγαλέου βλέμματος που κάνει ένα γρήγορο σάρωμα - επιλογή - απόσβεση.

Παρ' όλα αυτά, σ' αυτές τις τρεις λέξεις κρύβεται και ενεδρεύει η Ιστορία, μιας και αυτές οι τρεις λέξεις είναι ακριβώς ο άνθρωπος, γιατί ο άνθρωπος είναι το ον που κάποια στιγμή κάνει αυτό που δεν μπορούσε κανείς να φανταστεί. Παρ' όλα αυτά δε χάθηκαν όλα. Η ελληνική γλώσσα παραμένει ζωντανή. Η Λαϊκή μουσική, η Δημοτική μουσική, η Ποίηση, η λαϊκή μαγειρική, το λάδι, το κρασί, η ρίγανη, η αίσθηση της Ιστορίας, η ανάγκη για την Πόλη και την Αγορά, όλος ο εθνικός πλούτος, έστω και αποδυναμωμένος, παραμένει ενεργός. Σε βαθμό που δεν μπορεί να διανοηθεί κανένα από τα Δυτικά έθνη.

Ελπίζουμε να περισωθεί ότι τόσα χρόνια ροκανίζει η ανάπτυξη. Τα ασημένια ρούχα, τα φτιασίδια, οι φανταχτερές παρουσίες και έννοιες, αποδυναμώνουν τον άνθρωπο. Υπάρχει η ανήσυχη νεολαία. Υπάρχουν, επίσης, άνθρωποι που ακόμη τους ακολουθεί ο ίσκιος τους και κρυφά και χαμηλόφωνα συνομιλούν μαζί του. Ελπίζουμε στη μεγάλη συνάντησή τους.

ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΗΜΕΡΩΝ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

& Συμβιωσις μετά των ληστών

Υπο ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΚΙΑΡΗ

(ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Κ. ΠΥΡΡΟΥ)

(συνέχεια από το προηγούμενο)

12 Ιουλίου

Δι'όλης της ημέρας η προσοχή ημών ήτο εστραμμένη επί του απόντος Ιθραήμ, όστις επανελθών περί την δεκάτην όλως τεταραγμένος ειδοποιεί ότι την εσπέραν ανεμένετο εις την στάνην ο Κολιό Κορδίστας ληστής διαβότος, και ο Ρακίπης συμβουλεύει ημίν αποχώρησιν, φοβούμενος τους βλάχους μη προδώσουν τον αιχμάλωτον. Δεν απητείτο σκέψις μεγάλη διό και η ναγκάσθημεν αμέσως να αναχωρήσωμεν εντεύθεν και καθ' όλην την νύχτα οι λησταί δεν έπαινον ενθυμούμενοι τον αρχιλοστήν τούτον τα τελειότατα όπλα των οπαδών του, και την ανδρίαν αυτών εν γένει. Συνελόντι ειπείν παρίστανον τον τε αρχηγόν και τους περί αυτόν ως όντα υπεράνθρωπον, ίνα ο φόβος ανέλθη εις το ύψιστον σημείον, όπερ και κατορθώθη, διότι ουδείς ηδυνήθη να κλείση τα όμματά του.

13 Ιουλίου

Πριν η συνέλθωμεν εκ του προ μικρού κλείσαντος τα όμματα ημών ύπνου ο Ιθραήμ όστις ως ο θηρευτικός κύων ήρχετο κατόπιν των βημάτων παντός παρέχοντος υπονοίας, ενεφανίσθη χαίρων, ουδόλως αισθανόμενος την εκ της

αϋπνίας κόπωσιν και διηγείται περί του Κορδίστα ότι πράγματι την εσπέραν εκείνην απελάμβανεν εις την στάνην τας μεγαλυτέρας περιποιήσεις και μετά του Ρακίπη ωμήνησε και περί εμού και ότι αν συνηντάτο πού θα εφρόντιζαν ίνα με ελευθερώση και με αποστείλη εις τον Άλα μπένη, ήλπιζε δε ότι ελευθερούμενος ήθελον πράξει το χρέος μου, αλλ' ότι περί ημών και της διαμονής μας εντελώς αγνοεί και ότι τέλος πριν εξημερώση απήλθεν αλλαχόσε.

Απολλάγημεν δύο δεινών κακούργων πλέον απήντησεν ο έντιμος πολίτης των ορέων Χασμής και πρέπει να ευθυμήσωμεν σήμερον, διότι τη αληθεία εκινδύνευε και η κεφαλή μου και η κεφαλή σου κυρ Νικολάκη, αλλά πράγματι είσαι τυχερός πανταχόθεν ανησυχία και ουδέν κατώρθωσαν εναντίον μας· είτα στραφείς προς τον Ιθραήμ επέταξε να φέρη 2 οκ. ρακίου και 1 καπνού ίνα διασκεδάσωμεν. Ο Ιθραβήμ επέστρεψε την δεκάτην ακριβώς κομίζων τα παραγγελθέντα· και πληρωθέντων των παγουρίων ηρχίσαμε να πίνωμεν, ούτοι μεν ευχόμενοι εμοί ταχείαν απαλευθέρωσιν, εγώ δε κάμνων “χαλάλ” τα όσα μου αφήρεσαν και επευχόμενος αυτοίς το “ασπροπρόσωποι”. Ενώ λοιπόν επίνομεν διετάχθη ο Σερίφης να πληρώση ύδατος τον ασκόν εις

την πλησίον πηγήν και επειδή εγώ εζότησα διὰ το δείπνον μπουκουβάλαν, ανήτο δυνατόν, ανεχώρησεν αμέσως μετά τον Σερίφην και ο Ιβραήμ διὰ την στάνην, ο δε Ντασύτης, ο πάντων δειλότερος, όστις επεικοσιτέσσαρας ώρας διετέλει εντελώς άυπνος εκ του φόβου, άμα πιών ολίγον απεκοιμήθη τότε δη, επί ταύτη τη ευκαιρία, ο Σιακήρης μετά του Χασμπή εσκέφθησαν ίνα δραπετεύσωσι μετ' εμού, ελπίζοντες μεγάλην εξ εμού αμοιβήν, ως ήτο βέβαιον, αλλ' ο Σιακήρης ωριμώτερον σκεφθείς δεν απεφάσισεν, ίνα μη γίνη επίορκος “Σύ, είπεν εις τον Χασμπήν, με τηνάγκασες να ορκισθώ εις τον καπετάνον πίστιν, λοιπόν δεν ημπορώ πλέον να αρνηθώ την μπέσσαν μου. Εν τούτῳ δε ο Χασμπής, έλαβε το όπλον του ίνα το θέση εις έτερον μέρος και ενώ απροσέκτως το παρετήρει εκπυρσοκροτεί αίφνης, η δε σφαίρα έψευασε μόνον τας τρίχας της κεφαλής μου και ήγγισε το φέσι του Σιακήρη ελαφρώς, όπερ και το συμπαρέσυρεν, άνευ ετέρας βλάβης. Ετρομάξαμεν ως ήτο επόμενον, ο δε Χασμπής καταρώμενος και αναθεματίζοντας έτριβε τους οφθαλμούς περιφλεχθέντας έξωθεν εκ του εναύσματος του όπλου. Μετ' ολίγον δε έφθασεν ο Σερίφης φέρων τον ασκόν πεπληρωμένου ύδατος και εξ αυτού εχύσαμεν αρκετόν εις τους οφθαλμούς του Χασμπή, όπως διαλυθή η φλόγωσις, ο δε Ιβραήμ ακούσας τον κρότον επανήλθεν αυθωρεί άνευ δείπνου και πεισθείς ότι ουδέν συνέβαινε ήλθεν εκ δευτέρου εις την στά-

νην και εκόμισε το δείπνον, μπουκοβάλαν και γάλα. Εδειπνήσαμεν γελώντες διὰ το συμβεβηκός και εδόθημεν εγκαίρως εις ύπνον.

14 Ιουλίου

Ην ημέρα Περασκευή η ατμόσφαιρα εφαίνετο κάπως υγρανθείσα και το ψύχος καθίστατο επαισθητόν αλλ' αι ακτίνες του Ήλιου επανέφερον ημίν την δέουσαν θερμότητα και μετ' ολίγον ήσαν και αυταί ενοχλητικαί. Καθ' όλην την ημέραν διεκείμην εν άκρα αθυμία και μελαγχολία όλως άπελπις και κατά διάνοιαν απεχαιρέτων οικείους, φίλους και συγγενείς. Ο Χασμπής, όστις εκ των τρόπων μου ηννόει την στενοχωρίαν μου, εφρόντιζε, το επ' αυτόν, όπως με διασκεδάση, ή τουλάχιστον με παραμυθήση αλλά δεν είχε και λόγους επαρκείς προς τούτο. Προς το εσπέρας ο ουρανός εκαλύφθη από νέφη και βροχή ραγδαία ήρξατο καταπίπουσα άνευ διακοπής, καθ' όλην την νύκτα, ως δε εκτεθειμένοι είμεθα εις το ύπαιθρον δεν εβράδυνεν ίνα διαπεράση όλα τα ενδύματά μου μέχρι των εφαπτομένων του σώματος και ήδη όλον κατάβρεκτον με κατέλαβε τρομερόν ρίγος, όπερ εδένσεν ίνα με βασανίσον μέχρι της πρωΐας καθότι δεν επετρέπετο ίνα αναφθή πυρά.

15 Ιουλίου

Ημέρα νεφελώδης και ψυχρά καθ' ην διετελούμεν κεκαλυμμένοι υπό ποικνής ομίχλης το πλείστον. Το ρίγος εισέτι δεν

έπαυσε, και πως ήτο δυνατόν να παύση! Δεν ηδυνήθην να εγγίσω το γεύμα, όπερ μοι παρετέθη, παντελώς, αλλά υπό τινα ελάτην ως ακανθόχοιρος συνεσταλμένος, ενώ ησθανόμην καθ' όλαν το σώμα πόνους, απεκοιμήθην. Δεν παρήλθεν ώρα και εξύπνησα αφ' εαυτού έντρομος. Είδον όνειρον. Είδον ότι ο Σέλιος επετέθη πάλιν κατά της οικίας μου και απήγαγεν αιχμάλωτον την σύζυγόν μου. Το όνειρό μου διηγήθην εν πάσῃ τη λεπτομερεία, νν παραλείπω ενταύθα, εις τους ληστάς οίτινες ήκουν μετά προσοχής και εξήγαγον εξ αυτού, ότι εις την οικογένειαν του Σέλιου συμβαίνει τι απαίσιον, σχέσιν έχων με τον αιχμάλωτον αν δε η ερμηνεία αύτη ήτο ορθή θα δειχθή κατωτέρω, διότι το επ' εμοί καυχώμαι ότι δεν είμαι προληπτικός, αλλ' οι λησταί έδωκαν σημασίαν εις το όνειρον.

Περί την δεκάτην εσπερινήν ηλλάξαμεν θέσιν εις απόστασιν ενός τετάρτου και ενταύθα ηνάψαμεν πυράν ίνα ξηράνωμεν τα κατάβρεκτα ενδύματά μας. Μοι προσέφερον επομένως θερμόν ρακίον προς κατάπαυσιν του εισέτι διαρκούντος ρίγους, αλλά πάνυ ολίγον έπιον και σωματικώς και ηθικώς καταβεβλημένος, απεσύρθην, συλλογιζόμενος την αθλίαν και ελεεινήν θέσιν μου, ενώ ούτοι όλως τουναντίον ήσαν ευδιάθετοι και προς παραμυθίαν μου έλεγον ότι την επαύριον θα ήρχετο εξάπαντος είδησις εκ του καπετάνου ευχάριστος. Εις την κατάστασιν, εις νν περιήλθον, τοις απεκρίθην, η δυσάρεστος είδησις

είναι προτιμωτέρα καθώς και ο θάνατος αυτός. Ήμείς, απαντά ο Χασμπής έχομεν νόμον και κατά τον νόμον ημών οφείλομεν να σε διατηρήσωμεν εξήκοντα ημέρας· αν δε μέχρι της προθεσμίας ταύτης δεν κατορθωθή η εξαγορά τότε οφείλεις να αποθάνης· έχομεν λοιπόν διάστημα από της σήμερον τεσσαράκοντα και τρεις ημέρας, ώστε είναι καιρός ίνα τα πάντα, τελείσωσιν αισίως. Είσαι λοιπόν πολύ μακράν του κινδύνου, εκτός απευκταίας τινός συναντήσεως μετά παγάνας, και έχε δα θάρρος. Εν τούτω δε ήλθεν ο Ιβραήμ κομίζων το δείπνον, ούτινος απεποιήθην ίνα συμμετάσχω. Έφαγον δε μικρόν μέρος κολούρας εξ αραβοσίτου μετά ύδατος, όπως δυνηθώ ίνα κοιμηθώ και κατεκλήθην. Μετά τρίωρον περίπου στενοχωρίαν με κατέλαβεν ο ύπνος και ευρέθην αμέσως μετά του φίλου μου διδασκάλου Γ. Παπαβασιλείου και ενός Ιερέως. Ο διδάσκαλος, αφού εκαθήσαμεν, μοι είπε, να υποφέρω μεθ' υπομονής και η απελευθέρωσίς μου είναι βεβαία, τόσον αρκεί, μοι είπε, και απεχωρίσθημεν. Εξύπνησα και μόλον ότι όνειρον, η ειλικρίνεια και η εμπιστοσύνη, νν τρέφω προς τον φίλον τούτον, προς δε και η λακωνική αύτη παραμυθία εν ονείρω με κατέστησαν τρόπον τινα εύελπιν και με εζωογόνησαν οπωσούν σκεπτόμενος δε πάντοτε αίσια διετέλεσα μέχρι πρωίας άυπνος και ηγέρθην ευδιάθετος μάλλον ή καταβεβλημένος.

(συνεχίζεται)

Φθινοπωρινή περιπέτανη

«Φορώντας ένα γεστό κόκκινο αίμα» βγαίνω στους κήπους και στα περιβόλια· στους έρημους δειμώνες και στις βουνά τα μονοπάτια βαδίζω. Οδοιπόρος γηγενής στο μάγεμα της φύσης, μ' έναν ήδη δαμπρό να μου γνέφει απ' αυτήν·

Φθινόπωρο στα δάση των φυλλοβόλων. Λαδίτσες ποντιών σκάβονταν απέραντη σιωπή, φτερουγίσματα στρουθίων, πεταρίσματα διαβατάρικων· ο αχός του αέρα ανάμεσα απ' τις πενκοβεδόνες σαν «φωνές ιδανικές κι αγαπημένες, εκείνων που πεδάνων ή εκείνων, που είναι για μας χαμένοι σαν τους πεδαμένους».

Σαν σε παδιό καθρέφτη το πρόσωπό μου στον ρυακιού το νερό, και το νερό κερδαρύζοντας κυδάει γάρυφο προς το μεγάλο δαγκάδι.

Ανάμεσα από δάμνους και μικρά γονδάκια, κάτω απ' το δόδο των πλατύφυλλων δέντρων, παιζοντας -δαρρείς- κρυφτούδι με τις δρυάδες των δάσους.

Χαίρεται κι αναγαδιάζει η γυναίκη, διντρωμένη απ' τις συναναστροφών τις συμβάσεις και το άχδος της βιοπάδης. Κι ο νοός σου, ένα πετάρισμα αδαφρό μες στην ανείπωτη ομορφιά της ορεινής διαδρομής «και δανάτους θεούς δημονεύς, και μεδύσκεις εντός ηδονής, ως ονείρων».

Κι όταν τα μονοπάτια σώνονται, ανοίγεις τη μπασιά και με καθοδέχεσαι. Φωτιστέφανο φοράς στα μαδδήα σου, καμιμένο από πυρόξανθα χρώματα φυλλοβόλων· με καπφέδες και χρυσάνθεμα στα χέρια σου...

Με την ποδιά γιομάτη σταφύδια και κυδώνια μοσχομύριστα, άδικα ρόδια και σύκα ενωδιαστά, μυρουδιές και γεύσεις της πατρώας γης, καδούδια διάχρονα...

Με μια φέτα ήδη και μια πνοή από δροσάτο αγέρι, φιδεύεις το δεριεμένο μου νόστο.

Ανοίγεις τη δύρα των πέτρων σπιτού (αδήθεια έζησα κάποτε εδώ;), με καδίζεις στο καμνί δίπλα απ' το γάκι, κουβαδάς γύδα απ' το καπώι κι ανάβεις φωτιά, καδύς αρχίζει να γιγαδίζει έζω, στα μάτια σου... Κι ύστερα ονοματίζεις τα κάδρα στους τοίχους, μιδάς για μισεμούς κι αποδημιές, ανοίγεις το παδιό ραδιόφωνο, σταματάς το χρόνο με το κιδαρίνο και καδύς πέφτει το σούρουπο πριν ανάγει το φως της μακριάς νύχτας έχεις ένα δόγο να πεις, κατενόδιο στην αναχώρησή μου: μη δημονήσεις, μη δημονηδείς...

Tássos Kavátous

ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ (Παραλλαγή)

Μάνα με τους εννιά σου γιούς και με τη μια σου κόρη
την κορη τη μονάκριβη την πολυαγαπημένη

την είχεις δώδεκα χρονών κι ο ήλιος δεν την είδε.

Στα σκοτεινά την έλουζε, στ' άφεγγα τη χτενίζει
στ' άστρα και τον αυγερινό έπλεκε τα μαλλιά της.

Προσκυνητάδες ήρθανε από τη Βαβυλώνα

να πάρουνε την Αρετή πολύ μακριά στα ξένα

Οι οκτώ αδερφοί δε θέλουνε κι ο Κωνσταντίνος θέλει.

— Μάνα μου ας τη δώσουμε την Αρετή στα ξένα,
στα ξένα εκεί που περπατώ στα ξένα που πηγαίνω,
αν πάμε εκει στην ξενιτιά ξένοι να μην περνούμε.

- Φρόνιμος είσαι Κωνσταντή, μ' άσχημα απολογήθεις.

Κι αν μόρθει γιέ μου, θάνατος, κι αν μόρθει γιέ μου αρρώστια

Κι αν τύχει πίκρα για χαρά, ποιός πάει να μου την φέρει;

— Βάνω τον ουρανό κριτή και τους αγιούς μαρτύρους,
κι αν τύχει κι έρθει θάνατος μην τύχει κι έρθει αρρώστια,
αν τύχει πίκρα για χαρά, εγώ να σου τη φέρω.

Και σαν την επαντρέψανε την Αρετή στα ξένα,
και μπήκε χρόνος δίσεχτος και μήνες οργισμένοι,
κι έπεσε το θανατικό κι εννιά αδερφοί πεθάναν
βρέθηκε η μάνα μοναχή σαν καλαμιά στον κάμπο.

Σ' όλα τα μνήματα έκλαιγε σ' όλα μοιριολογούσε,
στου Κωνσταντίνου το μνημειό ανέσπα τα μαλλιά της.

“Ανάθεμά σε Κωνσταντή, και μυριανάθεμά σε,
όπου μου την εξόρισες την Αρετή στα ξένα.

Το τάξιμο που μου ταξεις πότε θα μου το κάμεις;
τον ουρανό βαλες κριτή και τους αγιούς μαρτύρους
αν τύχει πίκρα για χαρά να πας να μου τη φέρεις”.

Από το μυριανάθεμα και τη βαριά κατάρα
η γης αναταράχτηκε κι ο Κωνσταντής εβγήκε.

Κάνει το σύννεφο άλογο και τ' άστρο χαλινάρι.

και το φεγγάρι συντροφιά και πάει να της τη φέρει.

Παίρνει τα όρη πίσω του και τα βουνά μπροστά του

Βρίσκει την κι εχτενίζονταν έξω στο φεγγαράκι

Από μακριά τη χαιρετά, κι από κοντά της λέγει:

“Άιντε αδερφή να φύγουμε στη μάνα μας να πάμε”

— Άλοιμονο αδερφάκι μου και τί ναι τούτη η ώρα;

Αν ίσως είναι για χαρά να στολιστώ και ναρθω

κι αν είναι πίκρα, πές μου το να βάλω μαύρα ναρθω.

Κόντσα

- 'Ελα Αρετή στο σπίτι μας, κι ας είσαι όπως κι αν είσαι.
Κοντολυγίζει τ' άλογο και πίσω την καθίζει.
Στη στράτα, που διαβαίνανε πουλάκια κελαηδούσαν,
μον κελαηδούσαν κι έλεγαν μ' ανθρώπινη λαλίτσα:
"Ποιός είδε κόρην έμορφη να σέρνει ο πεθαμένος!"
- Άκουσες Κωνσταντίνε μου τι λένε τα πουλάκια;
— Πουλάκια είναι κι ας κελαηδούν, πουλάκια είναι κι ας λέγουν.
"Δεν είναι κρίμα κι άδικο, παράξενο μεγάλο
να περπατούν οι ζωντανοί με τους αποθαμένους;
- Άκουσες Κωνσταντίνε μου τι λένε τα πουλάκια;
πως περπατούν οι ζωντανοί με τους αποθαμένους;
- Απρίλης είναι και λαλούν και Μάης και φωλεύουν.
- Φοβούμαι σε αδερφάκι μου και λιβανιές μυρίζεις.
- Εχτές βραδίς επήγαμε πέρα στου Αϊ-Γιάνη
και μας θυμιάτισε ο παπάς με περισσό λιβάνι.
Και παρεμπρός που πήγανε κι άλλα που πουλιά τους λένε:
"Για δες θάμα κι αντίθαμα που γίνεται στον κόσμο,
Τέτοια πανώρια λυγερή να σέρνει ο πεθαμένος;
- Τ' άκουσες Κωνσταντάκι μου τι λένε τα πουλάκια;
— Άφησε Αρέτω τα πουλιά κι ό,τι κι αν θέλας λέγουν.
- Πες μου πούναι τα κάλλη σου, και πούναι η εμορφιά σου,
και τα ξανθά σου τα μαλλιά και τ' όμορφο μουστάκι;
- Έχω καιρό π' αρρώστησα και πέσαν τα μαλλιά μου.
Αυτού σιμά, αυτού κοντά στην εκκλησιά προφτάνουν.
- Βαριά χτυπά τ' αλόγου του κι από μπροστά της χάθη
Κι ακούει την πλάκα και βροντά το χώμα και βουίζει.
Κινάει και πάει η Αρετή στο σπίτι μοναχή της.
Βλέπει τους κήπους της γυμνούς, τα δέντρα μαραμένα,
βλέπεις το μπάλσαμο ξερό, το καρυοφύλλι μαύρο,
βλέπει μπροστά στην πόρτα της χορτάρια φυτρωμένα.
Βρίσκει την πόρτα σφαλιστή και τα κλειδιά παρμένα,
και τα σπιτοπαράθυρα σφιχτά μανταλωμένα.
Χτυπά την πόρτα δυνατά, τα παραθύρια τρίζουν.
"Αν είσαι φίλος διάβαινε κι αν είσαι οχτρός μου φύγε
κι αν είσαι ο πικροχάροντας άλλα παιδιά δεν έχω.
Κι η δόλια η Αρετούλα μου λείπει μακριά στα ξένα.
- Σήκω μανούλα μου, άνοιξε, σήκω γλυκιά μου μάνα.
— Ποιός είναι αυτός που μου χτυπά και με φωνάζει μάνα;
— Άνοιξε, μάνα μου, άνοιξε κι εγώ είμαι η Αρετή σου.
Κατέβηκε, αγκαλιάστηκαν κι απέθαναν κι οι δύο.

Μαρία Σιούτη

Φῶς καὶ σκοτάδι

... καὶ σκότος ἐπὶ τῆς ἀβύσσου...

... καὶ εἶπεν ὁ Θεός «Γεννηθήτω φῶς»

(Βίβλος Γένεσις κεφ. α.)

”Ηταν τὸ ἀδιαπέραστο πυκνὸ καὶ βαθὺ σκοτάδι ποὺ μ' ἔνα λόγο τοῦ Θεοῦ διασπάστηκε, διαλύθηκε καὶ φωτίστηκε ὁ ἀπειροχῶρος.

... Καὶ ἐγένετο φῶς!

Τὸ φῶς ποὺ δημιουργεῖ τὴ ζωή, ἐνεργοποιεῖ καὶ διεγείρει τὶς αἴσθησες μὲ πρώτη τὴν ὄραση ὥστε ἅμεσα νὰ γίνωνται ὄρατὰ καὶ ἀντιληπτά, ἔμψυχα ὅντα, ἄψυχα πράγματα καὶ ὄλοκληρη ἡ Φύση.

Φωτίζει τὰ πιὸ ἀπόμακρα σημεῖα τοῦ κόσμου, ἐνισχύοντας τὶς ἀνθρώπινες προσπάθειες καὶ δράσεις.

Ἀποφασιστικὴ καὶ καταλυτικὴ ἡ παρουσία του στὴν ἔρευνα, μελέτη, ἔρμηνεία τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν φαινομένων, γενικότερα στὶς ἐπιστῆμες, τέχνες, φιλοσοφία καὶ στὴν παραγωγὴ ἀγαθῶν ἡ πραγμάτωση ἔργων γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λοιπῶν πλασμάτων. Προάγει τὴ γνώση.

”Ἐμμεση ἡ ἅμεση εἶναι ἡ ἐπίδρασή του στὴν ἀνάπτυξη καὶ διαμόρφωση τῆς διανοητικῆς ίκανότητας, ψυχοσύνθεσης καὶ χαρακτήρα τοῦ ἀτόμου.

Η θετικὴ ἐπίδραση τοῦ φωτός ἐκδηλώνεται ὅταν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς διάνοιας ἡ τὰ παραγόμενα ἀγαθὰ χρησιμοποιοῦνται μὲ φρόνηση, δικαιοσύνη, σεβασμό πρὸς τὴν ζωή.

Αντίθετα δρᾶ ἀρνητικὰ ὅταν κυριαρχοῦν ἡ ἐπιπλαιότητα, ἀσυδοσία, ἀνευθυνότητα, παραφροσύνη, ἀδικία χωρὶς νομικοὺς ἡ ἡθικοὺς φραγμοὺς καὶ συστηματικὰ διολισθαίνει ὁ ἀνθρωπος πρὸς τὸ κακὸ καὶ τὸν σκοταδισμό.

”Ετσι εἶναι εὐάλωτος στὶς προκλήσεις τῶν σαρκοβόρων σειρήνων, τυφλώνεται ἀπ' τὸ μεθύσι τῶν ἡδονῶν ποὺ προσφέρουν ἡ ἔξουσία, ὁ εὔκολος καὶ ἀνήθικος πλουτισμός, οἱ ἀνέσεις καὶ τὰ πάθη ποὺ αἰχμαλωτίζουν ύποδουλώνουν, καταστρέφουν.

Ο νοῦς συσκοτίζεται, ἀδρανοποιεῖται καίτοι τὸ φυσικὸ φῶς προσφέρεται σὲ ἀφθονία.

Ο ἐγωϊσμὸς διογκώνεται καὶ φθείρει τὸν ἀνθρωπο. Τὰ πάθη πολλαπλασιάζονται, δυσχεραίνεται ἡ διάκριση μεταξὺ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ ἡ τοῦ δίκαιου μὲ τὸ ἄδικο, ἰσοπεδώνεται καὶ ἔξομοιώνεται ἡ σημασία τους μὲ όλες τὶς συνέπειες.

Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση ὁ ἐγωϊστὴς ἀγάλλεται καὶ τὸ σκοτάδι κυριαρχεῖ πάνω στὴν ὄρθη σκέψη.

Ομως γιὰ τὸ λογικὸ καὶ σώφρονα ἀνθρωπο:

Σκόνετσα

«Οσο τὸ φυσικὸ σκοτάδι πυκνώνει, τόσο περισσότερο δυναμώνει ἡ ἀντίσταση τοῦ καλοῦ ἐνάντια στὴ διαφθορὰ καὶ ἡ διαρκῆς διαπάλη τοῦ φωτὸς μὲ τὸ σκοτάδι τῆς ἀμάθειας καὶ τῆς κακίας, ἀποβαίνει νικηφόρα, ὅταν ἀναζητεῖ τὸ ἄϋλο καὶ καθαρὸ φῶς τῆς γνώσης, τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀπρόσιτο στοὺς ἀρνητικοὺς σκοταδιστές.

Ο φωτισμένος ἄνθρωπος προσεγγίζει τὴν ἀρχικὴ πνευματικὴ πηγὴ ἐνέργειας, τὴ δημιουργικὴ φλόγα τῆς ἔντιμης ζωῆς καὶ βρίσκει ἀπαντήσεις στὶς ύπαρξιακὲς ἀνησυχίες του.

Εἰσχωρεῖ στ' ἄγνωστα πεδία τοῦ σύμπαντος καὶ μὲ καθαρὴ σκέψη ἀγωνίζεται καὶ ἀπαλλάσσεται ἀπ' τὰ ἐγωϊστικὰ καὶ ψυχοφθόρα πάθη, ἐπιστρέφοντας γαλήνιος καὶ ἄτρωτος στὴν πραγματικότητα.

Ἄσπάζεται τὴν εἰρήνη, προκρίνει τὴν κοινωνικὴ εὐημερία, ἐναντιώνεται καὶ ἀφορίζει τὴν ἔχρθητα καὶ τὴν ἀδικία.

Τὸ φωτισμένο πνεῦμα πλαταίνει τὴ φαντασία καὶ ἐνόραση.

Μὲ ταχύτητα πολλαπλάσια ἐκείνης τοῦ φυσικοῦ φωτός, διανύει ἀσύλληπτες ἀποστάσεις στὴν ἀπεραντοσύνη τῆς σκέψης.

Περιπλανιέται, ἐρευνᾶ στὸ ἄγνωστο, ἐπιλύει δύσκολα προβλήματα στὰ χρονικὰ πλαίσια τοῦ μεσονυχτίου, μεταξὺ ὕπνου καὶ ξύπνιου καὶ κατὰ τὴν ὁνειρικὴ διεργασία.

Εἶναι οἱ πολύτιμες καὶ παραγωγικὲς ὁρες ἡρεμίας, διαλογισμοῦ, πνευματικῆς δραστηριότητας, ἀπομόνωσης, αὐτοσυγκέντρωσης καὶ πολλὲς ἐφευρέσεις, ἀνακαλύψεις καὶ φιλοσοφικὲς ἀπαντήσεις στὶς ἀπορίες, ἔχουν σὰν ἀφετηρία τὸ χρόνο νυχτερινῆς σιωπῆς καὶ αἰτία τὴν προσέγγιση καὶ ἐπαφὴ μὲ τὸ ὑπερβατικὸ φῶς τῆς μεγάλης διάνοιας.

Ο νοῦς ὑπερδιεγείρεται, ἀκτινοβολεῖ, φωτίζεται κατὰ τὶς ὁρες τῶν νυχτερινῶν ὁραμάτων.

Ἀποσυνδέεται ἀπ' τὴ γήινη ἔλξη, ὑπερυψώνεται καὶ ἀποχτᾶ γνώση καὶ ἀρετή.

Ἀναζητεῖ πάντοτε τὸ ἀληθινό, αἰώνιο φῶς γιὰ νὰ ἐπαληθευτῇ καὶ ἡ ρήση πώς:

«Οσο τὸ φυσικὸ σκοτάδι πυκνώνει, τόσο ἡ σκέψη τῆς ἀνθρώπινης διάνοιας ἐντείνεται καὶ δυναμώνει γιὰ νὰ διασπάσῃ καὶ διαλύσῃ αὐτό, ὥστε ἀνεμπόδιστα νὰ προσεγγίσῃ καὶ γνωρίσῃ, τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ φῶς τῆς γνώσης, διαμορφώνοντας ἐνάρετη φύση».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΤΟΥ ΓΑΝΝΑΔΙΟΥ

Mε αφορμή την ύστερα από πενήντα (50) συνεχή χρόνια, αδιάκοπης λειτουργίας του Καφενείου του χωριού μου του ΓΑΝΝΑΔΙΟΥ και την 18μηνη διακοπή λειτουργίας του, θεώρησα σκόπιμο, με το παρόν συνοπτικό ιστορικό, ν' αναφερθώ στην μακρόχρονη λειτουργία του και να επισημάνω τη σπουδαιότητα ύπαρξης και λειτουργίας του για το χωριό μου και για τα «Κονιτσοχώρια» γενικότερα.

Με το αριθμ. 1-12/10/1977 πρακτικό της τότε Σχολικής Εφορείας Γανναδιού παραχωρήθηκε στο Σύλλογο, το ερειπωμένο κτίριο το οποίο βρίσκεται στην κεντρική πλατεία των «Άγιων Ταξιαρχών» και ανακατασκευάσθηκε από το Σύλλογο για να χρησιμοποιηθεί ως «Καφεπαντοπωλείο». Ο εκλεκτός συγχωριανός κ. Δημήτριος Χήρας, έκτακτος τότε Υπάλληλος του Ο.Τ.Ε., το έτος 1966, «άνοιξε» το παλιό φαρμακείο στη θέση «Άλωνια» του αείμνηστου Γανναδιώτη Ιατρού Γεωργίου Τσανάδη και σημερινή κατοικία του εγγονού του Γεωργίου, επίσης Ιατρού. Το χώρο αυτό, ο Δημήτριος Χήρας τον χρησιμοποιούσε ως «Καφεπαντοπωλείο» για δώδεκα (12) περίπου χρόνια και εξυπηρετούσε τους μόνιμους κατοίκους του χωριού και τους επισκέπτες του με είδη πρώτης ανάγκης, καφέδες ποτά, αναψυκτικά και τα νοστιμότατα «κοκορέτσια». Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι, ο αείμνηστος Κων/νος Χατζής κάποιο βράδυ καλοκαιρινό, που βρέθηκα στο χωριό, μας έφερε ένα ταψί «μπατσαρόπιτα» την οποία μόλις είχε βγάλει από τη «γάστρα» η αείμνηστη σύζυγός του Μαρία. Συνοδεία του «κοκορετσιού» και του ντόπιου κρασιού, η συντροφιά μας κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Για

την καλύτερη εξυπηρέτηση των χωριανών και αφού από το Σύλλογο έγιναν οι απαραίτητες οικοδομικές εργασίες στο κτίριο της πλατείας «Άγιων Ταξιαρχών» την 10 Ιανουαρίου 1980, υπογράφεται το πρώτο συμφωνητικό από τον υποφαινόμενο, Πρόεδρο, τότε του Συλλόγου Γανναδιωτών, με το οποίο παραχωρήθηκε στο Δημήτριο Χήρα το προαναφερόμενο κτίριο. Η παραχώρηση αυτή άρχιζε την 1η Απριλίου 1980 και έγινε άνευ μισθώματος. Όταν ο Δημήτριος Χήρας μονιμοποιήθηκε στον Ο.Τ.Ε. και μετατέθηκε στην Κόνιτσα, δημιουργήθηκε σοβαρό θέμα και αναζητήθηκε νέο πρόσωπο. Με τις νόμιμες διαδικασίες (ανακοίνωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κ.λ.π.) την 22 Αυγούστου 1989 υπογράφηκε από τον υποφαινόμενο Πρόεδρο και τότε του Συλλόγου, και τον αείμνηστο Αρίστιππο Τζιμινάδη, νέο συμφωνητικό παραχώρησης διάρκειας δύο (2) ετών.

Η παραχώρηση με αλλεπάλληλες παρατάσεις «κράτησε» μέχρι το 1996. Τόσο ο Αρίστιππος Τζιμινάδης όσο και η υπέργυρη σήμερα σύζυγός του Ελευθερία, πρόσφεραν ανελλιπώς και με μεγάλη προθυμία τις υπηρεσίες τους, στους μόνιμους κατοίκους και στους επισκέπτες του χωριού μας.

Για λόγους υγείας ο Αρίστιππος δήλωσε αδυναμία περαιτέρω λειτουργίας του «Καφεπαντοπωλείου» και άρχισαν πάλι οι σχετικές διαδικασίες ανεύρεσης άλλου προσώπου.

Ποιος δε θυμάται την ωραιότατη «παστισάδα», την «μπατσαρόπιτα», τις «τηγανίτες» (λαγγίτες), τους καλομαγειρεμένους από την Ελευθερία, νοστιμότατους, καυτερούς γίγαντες, το μπρούσκο Γανναδιώτικο κοκκινέλι και το μυροδάτο τσίπουρο της οικογένειας Αρί-

στιππου Τζιμινάδη.

Την 2 Αυγούστου 1996 με σχετική ανακοίνωση, ο Σύλλογος δέχθηκε έγγραφες δηλώσεις ενδιαφέροντος και από 21 Ιουλίου 1997 το «Καφεπαντοπωλείο» παραχωρήθηκε στη Μαργαρίτα Παπαδημητρίου.

Την 1 Δεκεμβρίου 2009 αιφνιδιαστικά απεβίωσε ο σύζυγός της Μιχάλης για τον οποίο όλοι μας έχουμε να θυμηθούμε τα «σπεσιαλιτέ» γλυκά ταψιού και τις γευστικότατες πίτες της εκλεκτής συζύγου του Μαργαρίτας, ψημένες στη «γάστρα».

Με το θάνατο του Μιχάλη δημιουργήθηκε πάλι σοβαρό θέμα λειτουργίας του «Καφεπαντοπωλείου», το οποίο για κάποιο χρονικό διάστημα υπολειτουργούσε. Τότε ήταν μια ευκαιρία ανακατασκευής του Ιστορικού κτιρίου, στο οποίο αυτό στεγαζόταν. Την εκ θεμελίων ανακατασκευή ανέλαβε ο Σύλλογος και πραγματοποιήθηκε τα έτη 2005-2009. Θα ήταν παράλειψη να μην επισημανθεί η μεγάλη φροντίδα των τότε Δ.Σ. του Συλλόγου και η επαινετή, αμέριστη συμπαράσταση και οικονομική βοήθεια τόσο των μελών του, όσο και των πολλών συμπατριωτών και φίλων (γνωστών και αγνώστων) του χωριού μας του ΓΑΝΝΑΔΙΟΥ. Το κτίριο αυτό, ολοκληρωμένο πλέον και ιδιοκτησία του Συλλόγου, κοσμεί την Κεντρική Πλατεία των «Άγιων Ταξιαρχών» και το χωριό μας γενικότερα.

Την 2 Απριλίου 2009, υπογράφεται νέο Συμφωνητικό από την τότε πρόεδρο του Συλλόγου κ. Βασιλική Γιούτσου, με το οποίο παραχωρείται το ανακατασκευασμένο κτίριο στην καταγόμενη από το Γανναδιό, Αννα σύζ. Δημ. Στεργίου. Η παραχώρηση αυτή κράτησε ένα (1) χρόνο περίπου. Την 11 Μαρτίου 2010, υπογράφεται νέο συμφωνητικό από την προ-

αναφερόμενη πρόεδρο με την Rushiti Shorponia, αλβανικής καταγωγής και την 8 Απριλίου 2011 με την Fillareta Dule, επίσης αλβανικής καταγωγής.

Την 25 Φεβρουάριου 2013 ύστερα από τη μόνιμη εγκατάσταση του Βασίλη Τζιμινάδη και την εκδήλωση σχετικού ενδιαφέροντος, το «Καφεπαντοπωλείο» παραχωρείται στον υιό του, νεότερο Αρίστιππο.

Τη λειτουργία αναλαμβάνει ο πατέρας του Βασίλειος, συνταξιούχος και για πολλά χρόνια στέλεχος σε μεγάλα ξενοδοχεία της Αθήνας στον τομέα της εστίασης.

Μόνιμος πλέον κάτοικος Γανναδιού και μετέπειτα Πρόεδρος της ομώνυμης Τοπικής Κοινότητας, ο Βασίλης, δουλεύει με κέφι και μεράκι και εξυπηρετεί αγόγγυστα τόσο τους μόνιμους κατοίκους, όσο και τους επισκέπτες του χωριού μας.

Στην δετή περίπου λειτουργία του «Καφεπαντοπωλείου» με την επωνυμία «Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ» λειτούργησε και ως ταβέρνα με μεγάλη ποικιλία παραδοσιακών μεζέδων και πολλές φορές φαγητού, με τέλειο σερβίρισμα, διαθέτοντας και κάποια είδη πρώτης ανάγκης για τους λιγοστούς μόνιμους κατοίκους.

Μια ιδιαίτερη και ξεχωριστή βραδιά για το Γανναδιό, αποτελούσε η κατά τα τέλη Οκτωβρίου συνεχή μέχρι και το έτος 2016, γιορτή του «τσίπουρου» και της «μουσταλευριάς» με τον παραδοσιακό Γανναδιώτικο τρόπο. Την εκδήλωση αυτή ανελάμβανε ο Βασίλης και εύχομαι να συνεχιστεί με την επαναλειτουργία του «Καφεπαντοπωλείου».

Ο Βασίλης φρόντιζε για τη δημοσιότητά της και είχε μεγάλη επιτυχία δίνοντας ζωή στο χωριό και τόνωση στην τοπική κοινωνία έστω και για 1-2 ημέρες.

Ο Βασίλης αν και είχε την καλή διάθεση να αναλάβει και πάλι την επαναλειτουργία του «Καφεπαντοπωλείου» δεν μπόρεσε να ξεπεράσει κάποια νομικά και εργασιακά θέματα. Με την εξέλιξη αυτή, δημιουργήθηκε πάλι σοβαρό θέμα λειτουργίας του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου, όλο αυτό το διάστημα, με μεγάλη προσοχή και υπευθυνότητα, συνέχισε τις προσπάθειές του για την ανεύρεση του κατάλληλου ατόμου, με σχετικές ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις. Παράλληλα δε, φρόντισε ώστε το Καφενείο να μη παραμείνει κλειστό και χάριν της προθυμίας και του ενδιαφέροντος κάποιων μελών μας, λειτούργησε και εξυπηρέτησε, στο μέτρο του δυνατού, τις άμεσες ανάγκες των συγχωριανών και φίλων μας. Σήμερα είμαστε στην ευχάριστη θέση να ενημερώσουμε τα μέλη και τους συνεπαρχιώτες μας ότι, ένα ζευγάρι νέων ανθρώπων, άνεργο και με δύο (2) ανήλικα τέκνα, Ηπειρώτικης καταγωγής (ο άνδρας από την Πυρσόγιαννη Κόνιτσας και η σύζυγός του από τους Κουκλιούς Πωγωνίου) πήρε τη μεγάλη απόφαση. Εγκαταλείπει την πολύβοη Αθήνα και πηγαίνει να εγκατασταθεί μόνιμα στο χωριό μας το Γανναδιό.

Τέσσερα (4) άτομα προστίθενται στους εκεί δεκατέσσερις (14) μόνιμους κατοίκους του. Σύμφωνα με το οικείο συμφωνητικό, από 1 Ιουλίου 2018, αναλαμβάνει την επαναλειτουργία του «Καφεπαντοπωλείου - Ταβερνείου». Τα τηλέφωνα των ανωτέρω Θανάση και Ελένης αντίστοιχα είναι: 6944534254 και 6948277669 πρόθυμοι να εξυπηρετήσουν κάθε ενδιαφερόμενο επισκέπτη του χωριού μας.

Με το παρόν δημοσίευμά μου προσπάθησα να κάνω μια συνοπτική αναδρομή στη μακρόχρονη λειτουργία του «Καφεπαντοπωλείου» του χωριού μας και τη σπουδαιότητα ύπαρξης και λειτουργίας του.

Ελπίζω να θυμηθούν οι παλιοί και να μάθουν οι νεότεροι αναγνώστες βέβαια του φιλόξενου περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ», μέλη ή μη του Συλλόγου, οι οποίοι επιθυμούσαν την επαναλειτουργία του, τι αξίζει ένας τέτοιος χώρος για ένα «Κονιτσοχώρι».

Μη θεωρηθεί υπερβολή αν επισημάνω ότι, το πανέμορφο παραδοσιακό χωριό μας το ΓΑΝΝΑΔΙΟ, έχει πολλά πλεονεκτήματα και η έλλειψη Καφενείου είναι σημαντική. Έχει φυσικό και γραφικό περιβάλλον, ομορφιές του τόπου μας, καθάρια-αγνή φύση, μεγάλη παράδοση και μακρόχρονη ιστορία, Εθνική και θρησκευτική.

Είναι ένα μέρος που θα μπορούσε να ανθίσει και να αποτελέσει πόλο έλξης, όχι μόνο για όσους κατάγονται από αυτό, αλλά και για τους επισκέπτες του.

**Γιώργος Δερμιτζάκης από το ΓΑΝΝΑΔΙΟ
Πρόεδρος του Συλλόγου Γαναδιωτών
«ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΑΞΙΑΡΧΑΙ»**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα στοιχεία (ημερομηνίες και ονόματα) τα έχω «πάρει» από το προσωπικό μου αρχείο, και τον τηρούμενο ειδικό για το «Καφεπαντοπωλείο», φάκελο του Συλλόγου μας.

Μερικά ίσως να μην είναι ακριβή.

Για το λόγο αυτό, ζητώ την επιείκεια και την κατανόηση των αναγνωστών του περιοδικού, (κυρίως συμπατριωτών μου)

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, έστειλες τη συνδρομή σου;

ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΗ

Από το φιλόλογο ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟ ΠΟΛΙΤΗ

Σε μικρή απόσταση από το χωριό (Αμάραντος) προς τη δυτική πλευρά, εκεί που άμα φωνάζεις ο αντίλλαλος της φωνής σου θα φθάσει στην οροσειρά της Μαριάς και της Λεύκας, εκεί ήταν κτισμένο το εξωκλήσι της Παναγιάς του Καίσαρη. Χτισμένο το 1931, στέκει εκεί έναν αιώνα περίπου, σιωπηλό και αμίλητο όλο το χρόνο ώσπου νάρθει η 8η Σεπτεμβρίου να μαζευτούν όλοι οι χωριανοί να προσκυνήσουν και να ασπαστούν την εικόνα της Μεγαλόχαρης, που αυτή την ημέρα γιορτάζουμε τη Γέννησή της. Εδώ γινόταν τα παλαιά τα χρόνια πανηγύρι. Γέμιζε τότε η μικρή πλατεία ενώ γύρω-γύρω άπλωναν τις κουρελούδες και κάθονταν στρωμένοι αράδα-αράδα όσοι δεν χόρευαν, παπούδες και γιαγιάδες με τα εγγόνια τους και καμάρωναν τα νιάτα που χόρευαν. Αλήθεια, τι γενήκαν εκείνα τα πανηγύρια, που περίμεναν όλοι οι χωριανοί να κλείσουν τις πόρτες του σπιτιού και να πάρουν το δρόμο άλλοι πεζούρα και άλλοι καβάλα επάνω σε φλοκάτες βελέντζες, μια ουρά πολύχρωμη, ώσπου να φθάσουν στο χώρο του πανηγυριού;

Εμείς οι παλαιοί τα θυμούμαστε και να νοσταλγούμε. Δεν ξέρω αν συμβαίνει και σε άλλο χωριό. Ίσως. Πάντως στον Αμάραντο είχαμε και εν πολλοίς το κρατούμε ως τώρα μια ιδιαιτερότητα. Τα διάσπαρτα εξωκλήσια τα γιόρταζαν και τα φρόντιζαν καθένα απ' αυτά το σύνολο αυτών που ανήκαν στο ίδιο οικογενειακό δέντρο (σόϊ). Έτσι π.χ. οι Ζιακάτες είχαν τον Αη-Θανάση, οι Γερασάτες τον Αη Χαράλαμπο κ.λ.

Την Παναγία του Καίσαρη την έχουν οι Παπαμιχαλαίοι, αυτοί άλλωστε είναι οι πλησιέστεροι προς το εξωκλήσι. Την ημέρα αυτοί πανη-

γυρίζουν. Έχουν την τιμητική τους θα έλεγα οι Παπαμιχαλαίοι. Όλων τα σπίτια βρίσκονται στη Ράχη. Άνοιξαν και φέτος τις πόρτες των σπιτιών τους με τις πλακόστρωτες αυλές και τους καταπράσινους κήπους. Άφθονα τα γλυκά και τα κεράσματα. Δόξα τω Θεώ. Όμως αυτό που θέλω να τονίσω, είναι με πόση φροντίδα ευπρεπίστηκε ο χώρος.

Εθελοντικά ασφαλώς. Ας μή τα περιμένουμε όλα από κάποια εξουσία-πολιτική-Δημοτική κ.λ.

Παλαιότερα τον εθελοντισμό τον λέγαμε “προσωπική εργασία”. Δρόμοι στο χωριό κ.ά πολλά έγιναν με προσωπική εργασία.

Η καλαίσθητη εικόνα μέσα και έξω από το εξωκλήσι δεν έγινε με φανταχτερά και αταίριαστα προς το περιβάλλον στολίδια. Μια ισόπεδη σκάλα με χαμηλά σκαλοπάτια, για να μπορούμε εμείς οι ηλικιωμένοι να προχωρούμε στηριζόμενοι στα κάγκελα. Παρών και ο Θωμάς να βοηθήσει, όπου χρειαζόταν. Απέριττη και σύμφωνη με τη γιορτή η διακόσμηση, με φυτεμένα εδώ και εκεί δέντρα, με γλάστρες από βασιλικό. Όλα συνέβαλαν να περάσουμε ένα ευχάριστο πρωινό με θρησκευτική αγαλλίαση. Προσήλθαν αρκετοί και από την Κόνιτσα, τόσο που ο εσωτερικός χώρος δεν επαρκούσε. Ωστόσο όταν φθάσαμε στο “Δι’ ευχών των Αγίων”, όλοι σπεύσαμε να πάρουμε το αντίδωρο από το χέρι του πατρός Νικολάου Μέμου, να ασπασθούμε την Δεξιάν του και να ακούσουμε “Το χρόνια πολλά”. Η σεμνή τελετή τελείωσε. Όμως εδώ στην Παναγία του Καίσαρη παραμένει μεσίτρια η Παναγιά καθώς εμείς πήραμε το δρόμο της επιστροφής.

Χρόνια πολλά λοιπόν και μην ξεχνάμε και του χρόνου η Παναγιά του Καίσαρη μας περιμένει.

Η ΦΩΝΗ ΕΝΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗ

Παναγιώτης Μ. Χατζής

Ο ΠΕΚΛΑΡΙΤΗΣ

— Γεννήθηκα στο όμορφο Πεκλάρι το έτος 1935, μεγάλωσα, ανδρώθηκα, σφυριλατήθηκα με τις αρχές της Ηπειρώτικης παραδοσιακής οικογένειας της Πεκλαρίτικης «ΦΑΜΙΛΙΑΣ».

— Οι γονείς μου, ο αείμνηστος Μιχάλης και Σταυρίνη, γεωργοί και κτηνοτρόφοι παραδοσιακά, μας ανάθρεψαν και μας προσέφεραν, ό,τι το καλύτερο στις ταραγμένες εκείνες εποχές των πολέμων, της Ιταλογερμανικής Κατοχής και του εμφύλιου σπαραγμού.

— Ο πατέρας μου, όπως όλοι οι άνδρες του χωριού -οικοδόμος τεχνίτης της πέτρας- δούλευε με “ΓΚΡΟΥΠ” Πεκλαρίτων στα πέρατα της Οικουμένης “ΟΠΟΥ ΓΗΣ” — Στα δεκαπέντε (15) μου μόλις χρόνια εντάχθηκα και εγώ, όπως όλοι οι νέοι του χωριού στις παρέες των Μαστόρων προσφέροντας με κόπο και ιδρώτα βοηθητικές εργασίες - κυρίως “ΛΑΣΠΗ” στην “ΚΟΠΑΝΑ” - εργασία επώδυνη για τις νεανικές μας πλάτες.

— Έφτασε η ώρα να γίνουμε και εμείς Μάστοροι - Τεχνίτες της Πέτρας - Τεχνικό εφόδιο, για την περαιτέρω ζωή μας - αφού αυτό έμελλε να είναι το κύριο επάγγελμα της ζωής μας. Την δεκαετία του 1960 η Ελλάδα μετρούσε τις

πληγές της και προσπαθύσε να ανασυγκροτηθεί, μετά από την μακροχρόνια καταστροφική λαίλαπα των πολέμων...

— Η πατρίδα μας αδυνατούσε την εποχή εκείνη να απορροφήσει και να προσφέρει εργασία στο ανθρώπινο εργατοτεχνικό δυναμικό της κι έτσι οι νέοι άνοιξαν τα φτερά τους, για άλλη γη, άλλους τόπους, με βάρκα μόνο την ελπίδα.

— Έτσι και εγώ με παρέα Νέων Πεκλαρίτων πήραμε το δρόμο για την μακρινή «ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ».

— Δεν μπορώ να περιγράψω τα συναισθήματα της ώρας εκείνης. Νεαροί, γεννημένοι και μεγαλωμένοι στο όμορφο χωριό μας, να εγκαταλείπουμε την πατρώα γη - την παράδοσή μας ... Να εγκαταλείπουμε συγγενείς και φίλους το καλύτερο κομμάτι της ζωής μας.

— Φτάνοντας στην Αυστραλία, εγκατασταθήκαμε στο “ΣΙΝΔΕΥ” - άγνωστοι μεταξύ αγνώστων, χωρίς γνώση της γλώσσας του τόπου, η περιπέτειά μας δεν περιγράφεται. Αγωνιστήκαμε - προσπαθήσαμε - Με σκληρή δουλειά ορθοποδήσαμε. Γνωρίσαμε καινούργιους φίλους, ενωθήκαμε, δημιουργήσαμε την δική μας κοινωνία και με την πάροδο του χρόνου και με εφόδιο την παραδοσιακή τέχνη των γονιών μας, μεγαλούρ-

γάσαμε!!!

— Εκεί συναντήθηκα με την Πεκλαρίσσα Ευδοκία, θυγατέρα του Θόδωρου και της Όλγας Ζώτου - Μετανάστρια και αυτή και αποφασίσαμε να ανοίξουμε το δικό μας σπιτικό. Πράγματι με την βοήθεια του Θεού και την κατανόησή μας αποκτήσαμε δικό μας σπίτι και φέραμε στον κόσμο τα παιδιά μας, τον Μιχάλη και την Σταυρίνη - τα αναθρέψαμε και τα μεγαλώσαμε με τις παραδοσιακές ελληνικές και Πεκλαρίτικες αρχές.

— Σήμερα οι μετανάστες της Αυστραλίας, που αριθμούν αρκετές χιλιάδες, δημιουργήσαμε Ελληνικές Κοινότητες με ελληνικά σχολεία και εκκλησίες και ζούμε Ελληνικά με όλες τις παραδοσιακές εκδηλώσεις των χωριών μας - της γενέτειρας Γης!!!

— Σήμερα στο “ΣΙΔΝΕΥ” λειτουργούν 2 (δύο) μεγάλοι Σύλλογοι Ηπειρωτών - ο Σύλλογος της ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ και ο Σύλλογος του Συνδέσμου Ηπειρωτών OF NSW, που έχω την τιμή να προεδρεύω. Δραστηριοποιούμεθα σε όλους τους τομείς, συνεργαζόμεθα με την ελληνική Πρεσβεία και έχουμε άμεση επικοινωνία με τις προξενικές αρχές, και οργανώνουμε από κοινού τις παραδοσιακές μας εκδηλώσεις.

“ΠΑΡΑΘΕΤΩ”

Φωτογραφίες της Ένωσης Γυναικών ΣΙΔΝΕΥ και του Διοικητικού μας Συμβουλίου: Συνδέσμου Ηπειρωτών

— Όλα τα καλά, μας προσφέρει η μακρινή αυτή περιπέτεια. Η πατρίδα όμως, μας λείπει. Χάσαμε τα καλύτερα χρόνια της ζωής μας, χωρίς τούτο να είναι δική μας επιλογή. Οι ανάγκες της ζωής, μας το επέβαλαν...

— Επισκέπτομαι τακτικά με την οικογένειά μου, το χωριό μου - την γη των προγόνων μου.

ΓΙΑΤΙ...

-Πεθύμησα μωρέ το όμορφο Πεκλάρι.

-Εδώ που εγεννήθηκα κι έγινα παλικάρι.

- Οι ένδοξοι προγόνοι μας έγραψαν ιστορία. κι εμείς τηρούμε ευλαβικά με πίστη και λατρεία.

Π.Μ.Χ.

- Φέτος βρίσκομαι στο Πεκλάρι με την οικογένειά μου και την αδερφή μου Πηνελόπη Ρίζου και τον συζυγό της Δημήτρη.

- Το περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ μας εκπροσωπεί και στην μακρινή Αυστραλία

- Ευχαριστούμε τον Δ/ντή και εκδότη κ. Σωτήρη Τουφίδη και την Συντακτική Επιτροπή.

- Ο Σύλλογος μας προσφέρει στο Ταμείο του περιοδικού 50 €.

Με εκτίμηση
Παναγιώτης Μ. Χατζής

Stranji Arminesti - Βλάχικες φορεσιές

Του Κώστα Γ. Παγανιά

1. Zmiana di babacu - Ζμιάνα ντι μπαμπάκου (βαμβακερό εσώρουχο)
2. Catasarcu di lini - κατασάρκου ντι λίνι (μάλλινη φανέλα)
3. Cimiasia - Κιμιάσια (υποκάμισο έως το γόνατο)
4. Clinji - Κλίνι (πιέτες)
5. Tsiamandanu - τσιαμαντάνου (γιλέκο)
6. Tsipuni - τσιπούνι, maliotu - μαλιότου, tiliyanu τιλιγάνου, tampari - ταμπάρι (επενδύτες από μάλλινο ή δίμητο ύφασμα)
7. Brinu - Μπρίνου (ζωνάρι μάλλινο ή υφασμάτινο)
8. Cucu - κούκου (μαύρο χαμπλό καπέλο)
9. Tsuaritsi - τσιουάριτσι (μαύρες γκέτες ψηλές)
10. Vuviati - βουβιάτι (καλτσοδέτες μαυροκόκκινες)
11. Siurvari - σιουρβάρι (μάλλινη βράκα)
12. Uara - ουάρα, sihati - σιχάτι (ασημένιο ρολόγι τσέπης με αλυσίδα)
13. Cistura - κιστούρα (σουγιάς)
14. Martzu - μάρτζου (κομπολόι μακρύ)
15. Mirtziali - μιρτζιάλι (χάντρες)
16. Fustania - φουστάνια (λουλουδάτο φόρεμα)
17. Puala - πουάλα (κεντημένη ποδιά)
18. Curuaua - κουρουνάουα (ζώνη ασημένια ή βελουδένια)
19. Distimelia - ντιστιμέλια (μαντήλι κεφαλιού)
20. Ciusteca - κιουστέκα (στέκα, μαλλιών)
21. Giurdani - γκιουρντάνι (περιδέραιο με φλούριά)
22. Nasturi - ναστουρι (περιδέραιο με στολίδια ασημένια)
23. Bilitzieci - μπιλιτζέκι (θραξιόλια)
24. Nelu - νέλου (δαχτυλίδι)
25. Cirligu - κιρλίγκου (γκλίτσα)
26. Grunutserhi - γρουννούτσερχι (γουρουννοτσάρουχα)
27. Pitici - πιτίκι (ξύλινα τσόκαρα με δερμάτινο λουράκι)
28. Tsiruhi cu fundi - τσιρούχι κου φούντι (τσαρούχια με φούντα)
29. Liputzi - λιπούτζι (κάλτσες)
30. Mindila - μιντίλα (μαντήλι άσπρο)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΛΑΧΩΝ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ
ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΒΛΑΧΙΚΑ

Kónitsa

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΛΑΧΩΝ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΛΑΧΩΝ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΛΑΧΩΝ ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ

Εύθυμα και ... σοβαρά

1. Χιούμορ και Μαθηματικά

α) Ο Τολστόι χρησιμοποιεί τα μαθηματικά για να φιλοσοφήσει με χιούμορ. Ο άνθρωπος, λέει, είναι σαν το κλάσμα. Ο αριθμοτής φανερώνει αυτό που αυτός είναι πραγματικά, ενώ ο παρανομαστής φανερώνει αυτό που νομίζει αυτός για τον εαυτό του. Και όπως όλοι γνωρίζουμε όσο μεγαλύτερος είναι ο παρανομαστής σε σχέση με τον αριθμοτή τόσο μικρότερο είναι το κλάσμα.

β) Το παράδοξο κυριαρχεί στην αριθμητική των χρεών. Έχει πει και γράψει σχετικά ο αείμνηστος Αλέκος Σακελλάριος: «Έπρεπε να περάσουν πολλά χρόνια, για να καταλάβω κάτι που είναι εντελώς αντίθετο με τη λογική. Όσο πιο μικρό είναι το χρέος τόσο πιο εφιαλτικό γίνεται. Όταν χρωστάς τρία εκατομμύρια και δεν μπορείς να τα δώσεις, δεν διατρέχεις κανέναν κίνδυνο! Όταν, όμως, χρωστάς τρία κατοστάρικα και δεν μπορείς να τα δώσεις, η ζωή σου γίνεται μαρτύριο. Και αν ο πιστωτής σου είναι και καρδαμωμένος, κινδευνεύεις να φας και ξύλο. Οι έξυπνοι άνθρωποι δεν κάνουν ποτέ μικρά χρέη. Κάνουν κατευθείαν μεγάλα».

γ) Επισκέφτηκε κάποιος τον γέροντα Παΐσιο στο Άγιον Όρον, ανήσυχος και αρκετά στενοχωρημένος. Τι σε απασχολεί; τον ρώτησε. Να γέροντα, είμαι σαράντα χρονών και δεν έχω παντρευτεί

ακόμα. Αυτό σε απασχολεί; Εγώ είμαι εβδομήνα χρονών και δεν έχω παντρευτεί. Ο επισκέπτης γέλασε με την καρδιά του, συζήτησε και άλλα με τον γέροντα και έφυγε ωφελημένος.

δ) Ο Αλέκος Σακελλάριος είχε εντοπίσει φλέβα χιούμορ στα παράδοξα της ζωής με αριθμούς. «Όταν είσαι δεκατεσσάρων χρονών, έλεγε, έναν άλλον που είναι εισοσιδύο τον βλέπεις ηλικιωμένο... Όσο περνάνε, όμως τα χρόνια, οι άνθρωποι γίνονται... συνομήλικοι. Όταν φτάσεις τα εξήντα και ο άλλος είναι εξήντα οκτώ, δεν υπάρχει διαφορά ηλικίας».

ε) Ο μαθηματικός Γαλιλαίος έλεγε: «μετρήστε ό,τι είναι μετρήσιμο και ό,τι δεν είναι, κάντε το μετρήσιμο και μετρήστε το».

σ) Ο λαϊκός θυμόσοφος για να δείξει ότι δεν πιάνεται κορόιδο, θα πει: «Τρεις το λάδι, τρεις το ξύδι, και έξι το λαδόξυδο». Ενώ σε άλλη περίπτωση για να αντικρούσει τις φήμες: «Απ' όσα βλέπεις τα μισά και απ' όσα ακούς κανένα.

2. Αθάνατε Κολοκοτρώνη

Ανάμεσα στους Τούρκους, που βγήκαν από την Τριπολίτσα και πήγανε στον Κολοκοτρώνη για την παράδοση ήταν και ένας Εβραίος, ο πλουσιότερος της χώρας· φορούσε στη μέση ένα ζευγάρι πισόλες χρυσές διαμαντοστόλιστες. Το μάτι του Κολοκοτρώνη άρπαξε αυτό το

παράξενο.

«Μπα!» είπε. «Οθριός και αρματωμένος δεν γίνεται!». Του πήρε τα πιστόλια και τα'χωσε στο σελάχι του.

3. Παροιμιών το ανάγνωσμα

α) Πολλοί που είναι έξυπνοι στ' αστεία είναι ανόητοι στα σοβαρά.

β) Στην ώρα της μια βελονιά σε γλιτώνει από εννιά.

γ) Όταν ο γαμπρός πάει στην πεθερά, γεννάει και ο κόκορας.

δ) Πέσμου ποιός σε έδειρε, να σου πω πόσες έφαγες.

ε) Δουλεύουν τα βόδια και τρων τα γομάρια.

σ) Στον αμαρτωλών την χώρα, άδικος κριτής καθίζει.

τ) Τ' ακριβό πράγμα έχει τον παρά του μέσα.

ν) Όποιος περπατεί, βρίσκει κάτι και τρώει και όποιος κάθεται, τον τρώνε οι κότες.

θ) Όσο τ' αραιώνεις τα σκόρδα, τόσο χοντραίνουν.

ι) Αν φτύσεις τον ουρανό φτύνεις τα μούτρα σου και αν φτύσεις τη γη, φτύνεις τα πόδια σου.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙΟΥ (2)

Για ό,τι έγινε μέχρι σήμερα στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μου συγχαίρω τους πρωταγωνιστές και συγχρόνως επιχαιρώ για το όντως υπέροχο Λαογραφικό Μουσείο όπου στεγάζονται μνήμες του παρελθόντος. Το τελευταίο Κοινοτικό Συμβούλιο την αίθουσα του τωρινού μουσείου την είχε οργανώσει σε αίθουσα συνανθροίσεων κάτι το οποίο ήταν αναγκαίο και πολύ περισσότερο σήμερα που πάση θυσία πρέπει να διευρύνουμε τους ορίζοντες της περιοχής μας. Το Τρίγωνο Παλαιοσέλλι-Βρυσοχώρι-Πάδες όσον αφορά τον ορειβατικό τουρισμό έχει άπειρες δυνατότητες εντούτοις δεν έχει καταφέρει να αγγίξει μέχρι στιγμής ούτε το τριάντα επί τοις εκατό. Στο δια ταύτα η δεύτερη αίθουσα του Δημοτικού είναι αναγκαία ως αίθουσα συναθροίσεων όχι μόνο των χωριανών αλλά και όλης της περιοχής. Η συνεργασία μας με το Δήμο Ζαγορίου θα μας βγει σε καλό δεδομένου ότι το Ζαγόρι είναι πολύ

μπροστά σε θέματα τουρισμού.

Επίσης στην αίθουσα μπορεί να φιλοξενείται μόνιμη φωτογραφική έκθεση αλλά και περιοδικές εκθέσεις, να γίνονται προβολές και άλλα. Δοθείστης ευκαιρίας διερωτώμαι για το εξής: Ο Αξιότιμος Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης ανταποκρινόμενος στο αίτημα τριάντα Παλαιοσελλιτών με την αριθμ. πρωτ. 24845/880/28-2-2018 διέθεσε για την αποπεράτωση του δημοτικού ξενώνα Παλαιοσελλίου την πίστωση των 60.000,00 ευρώ. Η απόφαση πρωτοκολλήθηκε στον Δήμο μας την 6 Μαρτίου με αριθμ. 1582.

Έκτοτε ο Δήμος δεν προέβη ως ώφειλε σε δημοπράτηση εκτέλεσης εργασιών.

Γιατί αυτή η καθυστέρηση, ενώ για το 2019 αναμένεται νέα χρηματοδότηση από τον νυν και εκ νέου Περιφερειάρχη Ηπείρου.

ΗΛΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Όπως κάθε χρόνο κι εφέτος αρκετός κόσμος βρέθηκε στο Μοναστήρι του Στομίου, στον Αώο, για τη γιορτή της Παναγίας (8 Σεπτέμβρη). Την παραμονή έγινε Μέγα Λειτουργία με τους Αρχιμανδρίτες π. Κοσμά Σιώζου και Εφραίμ Κουκέσον.

- Στις 20/9 άνοιξε το ετήσιο “Πλαρόπουλο” στο χώρο της Πλατείας Φριζή. Ήταν μια εταιρία να κινηθεί ο κόσμος προς την Κόνιτσα. Βέβαια, το σημερινό παζαρόπουλο δεν έχει την αίγλη του προπολεμικού με τα αγροκτηνοτροφικά πριόντα του καιρού εκείνου, την πώληση και ανταλλαγή zώων κ.λπ. όμως η συνήθεια δε χάνεται...

Μέσα σ' όλα κερδίζει και ο Δήμος ένα ποσό χρημάτων για τις ανάγκες του.

- Από την Κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου Κόνιτσας ανακοινώθηκε ότι θα λειτουργήσουν και φέτος από την πρώτη Οκτώβρη: η Δημ. Μουσική Σχολή, η Φιλαρμονική του Δήμου, Ελευθέριος Παγγές, Εικαστικό Εργαστήρι και Εργαστήρι Αγιογραφίας.

Θα λειτουργήσουν τμήματα κιθάρας, πιάνου, παιδικής χορωδίας και ενηλίκων.

- Στις 23/2 έγινε στην αίθουσα του Δημαρχείου εκδήλωση για τους ευεργέτες, την γενοκτονία στη Μ. Ασία και βράβευση επιτυχόντων στις Πανελ. Εξετάσεις (λεπτομέρειες σ' άλλη σελ.).

- Το ΚΕΦΟ Κόνιτσα πραγματοποίησε εκδήλωση στο εξοχικό κέντρο “Βοϊδομά-

τι” όπου τα μέλη του έφαγαν, ήπιαν και γλεντούσαν με τοπική κομπανία περνώντας ευχάριστες ώρες.

- Ξηρός ήταν ο Σεπτέμβρης με αποτέλεσμα, τα δέντρα να ρίχνουν πρόωρα τα φύλλα τους.
- Στις 9/10 έγινε η απονομή του «Εριφίλιου Επάθλου» στο ΕΠΑΛ Κόνιτσας (βλ. άλλη σελ.).
- Ο Οκτώβρης είναι ο μήνας που δουλεύουν τα “ρακοκάζανα”. Η πατροπαράδοτη απόσταξη για την παραγωγή του τσίπουρου, συνδυάζεται με εκδηλώσεις γλεντιού σε πολλά χωριά της περιοχής μας, όπως π.χ. στην Πηγή, στο Γαναδιό (27/10), στη Δροσοπηγή κ.ά.
- Επιμνημόσυνη Δένση έγινε στις 26/10 στη μνήμη του Εφ. Ανθ/γού Π. Παυλίδη στο λόφο που φέρνει το όνομά του. Μετά το μνημόσυνο, στο Ελεύθερο ακολούθησαν χαιρετισμοί από τον Πρ. της Τοπ. Κοινότητας κ. Αθαν. Τσιρώνη και τον Δημαρχο κ. Ανδρέα Παπασύρου, καθώς και δεξίωση στην αίθουσα του Σχολείου.

Σ.Σ. Ο Παύλος Παυλίδης από το Μ. Μοναστήρι Λάρισας φονεύθηκε στις 11-11-1940, όταν ο Στρατός μας έδιωξε κακήν κακώς τους Αλπινιστές της “ΤΖΟΥΛΙΑ” από την Κοιλάδα Αώου.

- Εκδηλώσεις έγιναν και στο Καλπάκι με την αναπαράσταση της μάχης κατά την ιταλική εισβολή του 1940.

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ: Διενέργεια Δωρεάν προληπτικού ελέχου καρκίνου του μαστού

Προληπτικός έλεγχος μαστού διεξήχθη δωρεάν σε 127 γυναίκες στο Κέντρο Υγείας Κόνιτσας από την Επιστημονική Μαστολογική Εταιρεία Ιάσον – Σιάριξη (Ε.Μ.Ε.Ι.Σ.) μετά από πρόσκληση της από το Δήμο Κόνιτσας. Τέσσερα συνεργεία εξειδικευμένου ιατρικού προσωπικού εξέτασαν τις γυναίκες που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για δύο ημέρες Παρασκευή 21 και Σάββατο 22 Σεπτεμβρίου 2018.

Ο Δήμος Κόνιτσας εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του προς την μη κερδοσκοπική εταιρεία Ε.Μ.Ε.Ι.Σ. για την πολύτιμη συμβολή της και το σπουδαίο κοινωνικό της έργο, που αναμφίβολα σώζει ζωές και που αποκτά μεγαλύτερη σημασία, όταν επωφελούνται από αυτό ακριτικές πόλεις, οι οποίες στερούνται πλήρους πρόσβασης στο δημόσιο σύστημα υγείας. Συγκεκριμένα, ευχαριστούμε τους εθελοντές ιατρούς, χειρουργούς μαστού Δημήτρη Γροσομανίδη, Κώστα Χατζόπουλο, Γρηγόρη Κυριάκου, Βάνια Σταφυλά, τον γυναικολόγο Δημήτρη Πανούση, τις συντονίστριες της δράσης Γαλάτεια Αγαπάκη και Μαρία Βιδάλη, καθώς και τις εθελόντριες εργαζόμενες στο Κέντρο Υγείας Κόνιτσας και στο Δήμο Κόνιτσας.

Ευχόμαστε να συνεχίσουν να ασ-

κούν με την ίδια συνέπεια και ανιδιοτέλεια το ιατρικό λειπούργημα και να αποτελούν φάρο ελπίδας και έμπνευσης προσφοράς και ανθρωπιάς στην κοινωνία μας.

Συγχαρητήρια στην αγαπητή μας Ήλιάνα Γ. Στεργίου που πήρε το πτυχίο και το μεταπτυχιακό “Βιοτεχνολογίας Τροφίμων - Διατροφή Περιβάλλον και Βιοχημεία” από το Παν. Θεσσαλίας (Λάρισα). Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και στους γονείς της θερμά συγχαρητήρια για την κόρη τους.

Οικογένεια Δημ. Στεφάνου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

Στις 3/9/18 ο Ευάγγελος Μπινίδης και η Άρτεμις Στ. Μπούσμπουλα απόκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.

• Στις 16/10/18 ο Γεώργιος Βερβέρας και η Νικολέππα Δ. Ζιακοπούλου απόκτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.

Βαπτίσεις:

Στις 23/8/18 ο Γαβριήλ - Κων/νος του Αθανασίου Βλάχου και της Μάρθας Μπέκου στην Αετόπετρα.

• Στις 1/9/18 η Γιολάντα του Μιχαήλ Κυρτζόγλου και της Μυρτώς Χατζηεφραϊμίδου στην Κόνιτσα.

- Στις 15/9/18 ο Βασίλης του Κων/νου Τσιλιγιάννη και της Νατάσας Καραντάνου στην Κόνιτσα

- Στις 29/6/18 ο Γεώργιος Σταυρακάκης και η Γεωργία Ντίνου βάπτισαν στο Ωραιόκαστρο Θεσσαλονίκης την κόρη τους. Το όνομα αυτής Κατερίνα.

Στις νεοφωτιστες, ο παππούς και η γιαγιά Μάνθος και Κατερίνα Ντίνου εύχονται κάθε ευτυχία στη ζωή τους!

- Στις 30/9/18 ο Αντώνιος του Νικολάου Ζιάκου και της Σοφίας Ρούστα στην Κόνιτσα.

- Στις 30/9/18 η Παυλίνα του Ηλία Κίτσιου και της Δήμητρας Ντίνου στην Κόνιτσα.

- Στις 7/10/18 η Αθηνά του Παναγιώτη Βλάχου και της Λαμπρινής Αποστόλη στην Κόνιτσα.

- 20/10/18 ο Άγγελος του Δημητρίου Ζέρβα και της Χρυσκής Χρόνη στον Νικάνορα.

- Στις 22/9 ο Δημήτρης Στούπος και η Ουρανία Αλ. Καραφλιά βάπτισαν το δεύτερο κοριτσάκι τους στην Καρδάμανα της Κω.

Γάμοι

Στις 18/8/18 ο Ιωάννης Παπαχρήστου και η Αλεξάνδρα Φώτη στην Κόνιτσα.

- Στις 20/9/18 ο Ηλίας Κίτσιος και η Δήμητρα Ντίνου στην Κόνιτσα.

- Στις 29/9/18 ο Νικόλαος Δόστης και η Βασιλική Σακκά στην Πυρσόγιαννη.

Απεβίωσαν

- Στις 1/9/18 η Βικτωρία Σίμου, ετών 83, στις Πάδες.

- Στις 9/9/18 ο Ανδρέας Βρυζώνης, ετών 63, στην Πουρνιά.

- Στις 11/9/18 η Όλγα Κύρκου, ετών 91, στην Κόνιτσα.

- Στις 17/9/18 η Ευανθία Βαρδάκη, ετών 102 στον Πύργο (Στράτσιανη).

- Στις 14/9/18 η Ελένη Ζώη, ετών 91, στην Κόνιτσα.

- Στις 24/9/18 ο Χρήστος Μάντζιος, ετών 90, στην Εξοχή.

- Στις 29/9/18 ο Βασίλης Σιούτης από τον Πύργο Κόνιτσας (απεβίωσε στα Γιάννινα).

- Στις 3/10/18 η Σοφία Κακαράντζα ετών 35 στην Ηλιόρραχη.

- Στις 5/10/18 η Βασιλική Γιαννοπούλου, ετών 83, στην Κλειδωνιά

- Στις 6/10/18 η Σουσάνα Καλτσούνη, ετών 78, στην Κλειδωνιά.

- Στις 7/10/18 η Ελευθερία Τζιμινάδη, ετών 88, στο Γανναδιό.

- Στις 12/10/18 η Ευτέρπη Βλάχου, ετών 71, στην Κόνιτσα.

- Στις 18/9/18 η Κων/νιά Ξάνθου, ετών 68, στην Κόνιτσα.

- Στις 3/9/18 η Αναστασία Παπανώτη, ετών 87, στο Πληκάτι.

- Στις 6/9/18 ο Ηλίας Κουρλός, ετών 87, στην Πυρσόγιαννη

- Στις 25/9/18 ο Μαθαίους Βλάχος, ετών 86, στη Βούρμπιανη

- Στις 3/10/18 η Πολύκα Παπανικο-

λάου, ετών 86, στην Πυρσόγιαννη

- Στις 7/10/18 η Φωτεινή Κουρλή, ετών 89, στην Πυρσόγιαννη.
- Στις 19/10/18 η Βικτωρία Νάσιου, ετών 85, στο Ασημοχώρι.
- Στις 25/10/18 πέθανε στο Δίστρατο

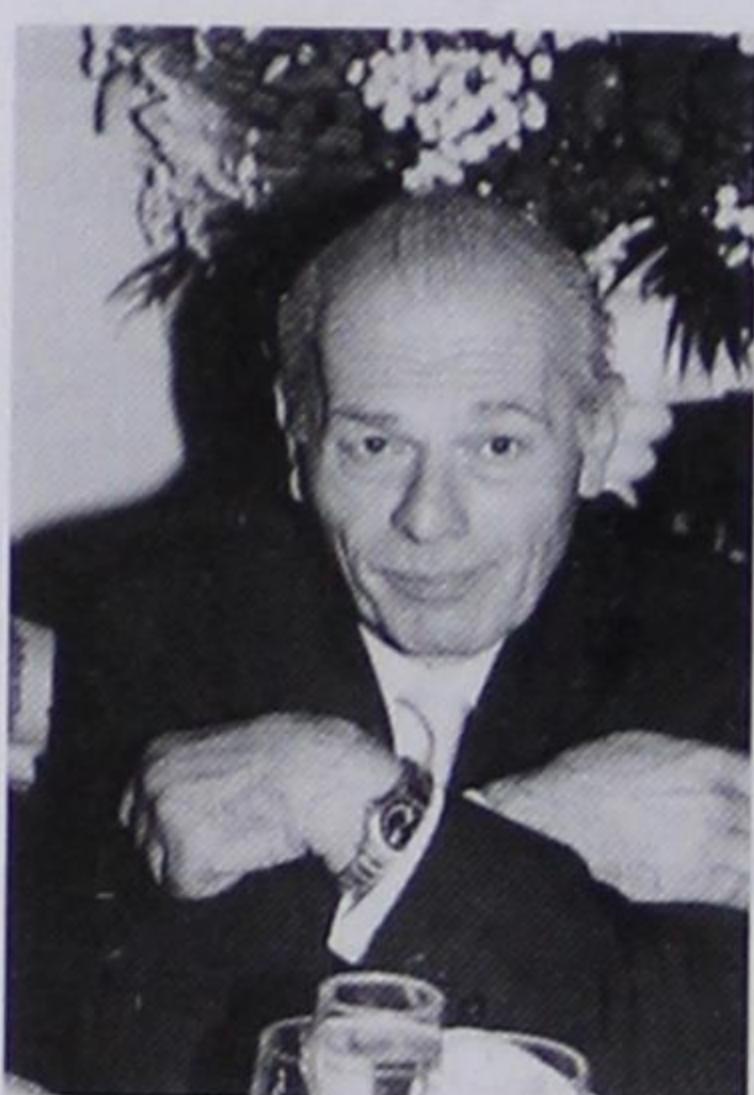
ο Σιέργιος Γκόγκος, ετών 65.

- Στις 25/10/18, έφυγε από την ζωή ο δικηγόρος Ιωάννης Τζιομάκας από την Καστάνιανη, ετών 76, στην Αθήνα, και κηδεύτηκε στις 30/10 στο νεκροταφείο Αγ. Νικολάου Κοπάνων στα Γιάννενα.

Αυτοί που έφυγαν

† Κώστας Ντάικος

Αδερφικέ μου φίλε Κώστα,

σαν “κεραυνός εν αιθρίᾳ” ακούστηκε στο τηλέφωνο η θλιβερή είδηση, από τον αδερφό σου Θανάση, ότι έφυγες ξαφνικά για το ταξίδι στην αιωνιότητα.

Ο ασπλαγχνος χάρος σε πήρε μπαμπέσικα στον ύπνο σου. Δεν μπορούσα να το φανταστώ ότι θα μας έφευγες τόσο απότομα· άλλα σχέδια κάναμε...

Σε περίμενα στο χωριό. Να ανέβουμε ψηλά στον Αϊ-Λιά να θυμηθούμε τα παιδικά μας χρόνια. Να θυμηθούμε τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, τότε που ψήναμε τα βελάνια για να “ξεγελάσουμε” την πείνα. Τα χτυποκάρδια στο σχολείο που μας περιόριζε τα αιτέλειωτα παιγνίδια. Την ταλαιπωρία των μανάδων μας, που ζαλικωμένες κουβαλούσαν τα κάρβουνα από τα “φρύδια” ως το Νερβένι για να μεταφερθούν με κάρρα στα Γιάννινα, για λί-

γα τρόφιμα.

Να θυμηθούμε πώς βοσκούσαμε τ’ αρνάκια και τα τόσα παιδικά παιχνίδια που παίζαμε· παιχνίδια, που σε πολλές περιπτώσεις, στοίχισαν τη ζωή σε κάποιους συνομήλικούς μας από τα σκόρπια πυρομαχικά που είχαν αφήσει οι υποχωρούντες Ιταλοί....

Μετά ήρθε η απελευθέρωση με την καταιγίδα της εσωτερικής μετανάστευσης που μας χώρισε γιατί εσύ έφυγες με την οικογένειά σου στην Αθήνα.

Ανταμώσαμε ύστερα από χρόνια, όταν κι εγώ μην έχοντας “που την κεφαλήν κλίναι” έφτασα στην πρωτεύουσα, όπου με φιλοξένησες και βοήθησες, όσο μπορούσες, να στεριώσω εκεί στην αφιλόξενη πόλη. Τι να πρωτοθυμηθώ φίλε μου Κώστα! Ήσουν λεβέντης σε όλα· στην οικογένειά σου στους φίλους σου, σ’ όλο τον κόσμο.

Ήταν γραφτό να φύγεις τόσο ξαφνικά γεμίζοντας απέραντη θλίψη στους δικούς σου και σε μένα τον αδερφικό σου φίλο.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Απικής Γης που σε σκεπάζει. Θα σε θυμάμαι όσο ζω.

Στην αγαπημένη σου οικογένεια, σύζυγο, παιδιά και αδερφό σου, εκφράζω τα πιο θερμά μου συλλυπητήρια.

Σωτ. Τουφίδης

† Ευανθία Βαρδάκη

Πλήρης ημερών (102 ετών) έφυγε από τη ζωή στις 17/9/18 η Ευανθία Βαρδάκη στον Πύργο (Στράτσιανη).

Η εκλιπούσα μετά το χαμό του συζύγου της Δημητρίου έμενε στην κόρη της Λευκοθέα στα Γιάννινα και τους μήνες του καλοκαιριού στο χωριό που λάτρευε από τα μικρά της χρόνια.

Παρ' όλες τις ταλαιπωρίες στον καιρό της κατοχής και του εμφυλίου πολέμου, αγωνίστηκε ξεπερνώντας όλες τις δυσκολίες και στα γηρατειά της ευτύχησε να ζει στην οικογενειακή θαλπωρή της κόρης της.

Λάτρευε παιδιά κι εγγόνια και πιο πολύ το δισέγγονό της Γιαννάκη που το είχε κάθε καλοκαίρι στο χωριό. Καλόψυχη, πρόσχαρη, καλότροπη, καταδεκτική, ήταν η προσωποποίηση της καλοσύνης. Πάντα το σπίτι της ανοιχτό για όλο το χωριό και για τους ξένους ακόμα, γι' αυτό όλοι την σέβονταν και την αγαπούσουν.

Μια βδομάδα από την επίσκεψη μας στο σπίτι της τίποτε δεν έδειχνε ότι θα αποχωρούσε από τη ζωή, χάρηκε που την επισκεφτήκαμε, κουβεντιάσαμε, γελάσαμε και αποχωριστήκαμε με τη ζεστή αγκαλιά της και τις ευχές της “να πάρετε κι εσείς τα χρόνια μου”.

Και ξαφνικά στις 17 Σεπτέμβρη, εκεί

που μιλούσε με την κόρη της, έγειρε το κεφάλι της και έπεσε στην αγκαλιά της. Αυτό ήταν ούτε βάσανα, ούτε γιατρούς και νοσοκομεία, αναχώρηση για την αιωνιότητα μέσ' από τη ζεστασιά της οικογένειας...

Η κόρη τους Λευκοθέα, ο γαμπρός της Κώστας και τα εγγόνια της, που την είχαν “στα πούπουλα” ως την τελευταία στιγμή, είναι σίγουρο ότι θα νιώθουν για πολύ καιρό την απουσία της, αλλά ας παρηγοριούνται που έφυγε ευχαριστημένη αφήνοντάς τους την ευχή της.

Αιωνία της η μνήμη

Σ.Τ.

Αφιέρωμα στο Τριαντάφυλλό μου † Αρτεμησία Σπ. Ξεινού

Πέρασαν έξι μήνες και πάμε στους επτά που έφυγες από κοντά μου. Έξι μήνες δίχως να ακούσω τη γλυκιά φωνή σου, χωρίς να αντικρύσω το γλυκό και ήρεμο πρόσωπό σου που ήταν ο ήλιος της αγάπης μας στην καθημερινή μας ζωή.

Αρτεμησία μου, έρωτα της ζωής μου μην νομίζεις ότι σε ξέχασα. Τα δάκρυά μου δεν έχουν στεγνώσει από τα μάτια μου από την ημέρα που έφυγες από κοντά μου, με τη σκέψη μου να είναι πάντα κοντά σου θυμίζοντάς μου τις ημέρες, και τα 63 χρόνια που ζήσαμε μαζί γεμάτα με

όνειρα, με αγάπη και συνεννόση. Σε λάτρεψα πολύ αγάπη μου

Τώρα με άφοσες μόνον μου δίκως την πυξίδα της ζωής που ήσουν εσύ. Χωρίς προορισμό στην άχαρη τούτη ζωή που ζω μετρώντας τις ημέρες για να φύγω και να έρθω κοντά στον Άγγελό μου, στη γυναίκα μου, την ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ μου.

Να είμαστε μαζί και στο θάνατο, όπως ήμασταν και στη ζωή ως τα βαθιά γεράματά μας. Δεν μπορώ να ξεχάσω το κοριτσάκι των δεκαπέντε χρόνων με τις κοτίδες που μου έκλεψε την καρδιά μου στα δεκαοκτώ μου χρόνια και έμεινε η μεγάλη αγάπη μας ριζωμένη ως τα βαθιά μας γεράματα.

Σ' αγαπώ πάρα πολύ ο σύζυγός σου
ΣΠΥΡΟΣ

(Στη μνήμη σου προσφέρω 10 ευρώ για το περιοδικό μας)

**† Χριστόδουλος Β. Νούτσης
ετών 79 - Ασημοχωρίτης**

Στις 23-9-2018 πέθανε στην Αθήνα ο ανωτέρω και κηδεύτηκε στις 24-9-2018 στο νεκροταφείο της Ηλιούπολης. Από το Δημοτικό Σχολείο άριστος μαθητής, τελείωσε το Γυμνάσιο Κονίτσης και πέτυχε στη Νομική Σχολή Αθηνών. Δυστυχώς όμως στα μέσα της πρώτης χρονιάς στη Νομική αρρώστησε από κατάθλιψη και έτσι έζησε όλη την ζωή μέχρι τον πρόσφατο θάνατό του.

Εκείνο που έχει σημασία είναι αφού έχασε τους γονείς του, όλη την η φροντίδα γι' αυτόν την ανέλαβε ο αδελφός του

Κώστας Β. Νούτσης, γιατρός Δερματολόγος, νυν συνταξιούχος Διευθυντής της Δερματολογικής Κλινικής του μεγάλου Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» ο οποίος τον στήριξε στην πολύχρονη νοσηλεία του Χριστόδουλου στην Νευροψυχιατρική Κλινική «Γαλήνιο Μέλαθρον» στη Γλυφάδα.

Αξίζουν τα καλύτερα συγχαρητήρια τον γιατρό Κώστα Νούτση που είναι και εξάδερφός μου για την μεγάλη αγάπη του προς τον αδερφό του Χριστόδουλο, ο οποίος και στην κηδεία του, του έφερε και Δεσπότη.

Αιωνία η μνήμη του εξάδερφού μου, Χριστόδουλου Νούτση, και να είναι ελαφρύ το χώμα της Απτικής που τον σκέπασε.

Στη μνήμη του στέλνω 20 ευρώ στον περιοδικό Κόνιτσα.

Αιωνία η μνήμη του.
Στέφανος Νούτσης-Ποιοπής-Συγγραφέας

Μνήμες

Στη μνήμη της Ελένης Ζώη, συζύγου του αείμνηστου δασκάλου Θωμά, που έφυγε από την ζωή στις 14/9/2018,

τα παιδιά της Άννα, Ουρανία, Γιάννης προσφέρουν στο περιοδικό Κόνιτσα 100 ευρώ.

Το ίδιο ποσό προσφέρουν στο περιοδικό και ο Λάμπρος και η Άννα Ρεμπέλη.

Δεκαπενταύγουστος του 1902, στην Πάδες. Ήταν η ιδέα του Γεωργίου Αθ. Καρανάσιου. Η φωτογραφία είναι πων αδελφών Μανάκια που καταγωγή ήταν οποίων ήταν ο Αβδέλλα Γρεβενών και είχαν διαπρέψει ως φωτογράφοι και κινηματογραφούς του περασμένο αιώνα σε όλα τα Βαλκάνια.

Οι απόγονοι του Γ. Αθ. Καρανάσιου τέλεσαν στις 18/8/2018 μνημόσυνο στης Πάδες υπέρ αναπαύσεως δήλων των αποθανόντων της οικογένειας. Στη μνήμη τους προσφέρουν στο περιοδικό “ΚΟΝΙΤΣΑ”, ο Γεωργ. Ε. Καρανάσιος 50 ευρώ και η Αθηνά Α. Καρανάσιου 50 ευρώ.

Συνδρομές

		Γαϊτανίδη Ελπίδα Αθήνα	20	Κίτσιος Γιάννης Σαντορίνη	15
	€	Παπαγεωργίου Βασ. Αθήνα	15	Λιάλιας Χαραλ. Φλώρινα	20
Μήλιου Ευδοξία U.S.A.	60	Ξεφτέρης Μιχ. Αθήνα	20	Τσινασλανίδης Αλ. Ηγουμ.	20
Νάτση Καλληρόη U.S.A.	90	Πανάγιου Μαρίνα Αθήνα	15	Ιερ. Χανδινός Γεωργ. Κέρκυρα	20
Γκότζος Θωμάς Αθήνα	50	Λάμπρου Χρήστος Αθήνα	15	Γιάκκας Γεωρ. Λάρισα	15
Μουρεχίδου Αικατ. Αθήνα	20	Πορέτσης Κων. Αθήνα	15	Μεσσής Ανδρέας Λάρισα	15
Παναγιώτου Γεώργ. Αθήνα	15	Βλιώρας Χρήστος Αθήνα	15	Γαϊτανίδου Σοφία Θήβα	15
Γκούντος Ιωάν. Αθήνα	15	Κυρζίδης Μιλτος Αθήνα	20	Ρούβαλη Σοφία Βόλος	15
Τσιάτσης Σπύρος Αθήνα	15	Γεωργίου Μαίρη Αθήνα	45	Φασούλης Κώστας Πάτρα	20
Λόυδας Παύλος Αθήνα	30	Σταύρου Χρήστος Αθήνα	20	Πρίντζος Απόστ. Σαλαμίνα	15
Στέρτσος Ναπ. Αθήνα	15	Κουτσούκου Λίτσα Αθήνα	50	Τρέσκας Κοσμάς Πάτρα	15
Κοκοβές Βασ. Αθήνα	15	Παπανώτη Μαρία Αθήνα	60	Τσιρώνης Απόστ. Πάτρα	50
Γεράσης Αθαν. Αθήνα	15	Κούσιου Ιωάννα Αθήνα	20	Κραφλιάς Αλεξ. Κώς	30
Μανώλης Πασχ. Αθήνα	20	Κούσιου Λουίζα Αθήνα	20	Βάσιος Παύλος Πρέβεζα	30
Τσάνου Φωτεινή Αθήνα	15	Κούσιου Μαίρη Αθήνα	20	Αθανασούλης Μιχ. Αλεξάνδρεια	25
Ζάρρου Μάγδα Αθήνα	15	Κούσιος Χρήστος Αθήνα	20	Δήσιος Παναγ. Μέγαρα	20
Τσούκα Ουρανία Αθήνα	15	Δάλλας Ιωαν. Θεσ/νίκη	20	Κήτας Ευθύμιος Κόνιτσα	20
Σκούρτης Κων. Αθήνα	20	Μηλιώνη Κατερίνα Θεσ/νίκη	20	Γκούμας Κων. Κόνιτσα	15
Ντίνος Παναγ. Αθήνα	45	Χριστουδουλίδου Όλγα Θεσ/νίκη	15	Ευαγγέλου Ουρανία Κόνιτσα	15
Στυλιάρα Σωτηρία Αθήνα	15	Παππά Μαδαληνή Θεσ/νίκη	20	Καβελίδης Μάκης Κόνιτσα	20
Πορφύρης Σπύρος Αθήνα	20	Ντίνος Μάνθος Θεσ/νίκη	20	Κήτας Βασ. Κόνιτσα	15
Λέτσιος Νικ. Αθήνα	15	Χριστοδουλίδου Ευφροσύνη Θεσ/νίκη	15	Ευαγγελίδη Άννα Κόνιτσα	30
Οικονόμου Όλγα Αθήνα	20	Βίλλη Φόσω Γιάννινα	20	Σπανός Π. Γεωργ. Κόνιτσα	50
Λέτσιος Γεώργ. Αθήνα	20	Ίδρυμα ΓΚανή Γιάννινα	30	Μπούσμπουλας Βασ. Κόνιτσα	30
Οικονόμου Λάζος Αθήνα	20	Παπαδιαμάντη Αρετή Γιάννινα	60	Πηγαδά Ευτυχία Κόνιτσα	15
Σιούλης Αριστ. Αθήνα	15	Σακκά Βάσω Γιάννινα	20	Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	15
Κώστας Ευαγγ. Αθήνα	20	Εζνεπίδου Αντωνία Γιάννινα	50	Δημάρατου Αι. Βούρμπιανη	50
Ντίνης Αχιλλέας Αθήνα	15	Παπακώστας Μάκης Γιάννινα	50	Πρόκος Βασ. Καλλιθέα	15
Πορφύρης Νίκος Αθήνα	20	Σταυρίδη Κασσιανή Γιάννινα	15	Βαδάσης Παύλος Οξιά	30
Χαραλαμπίδου Σοφία Αθήνα	50	Αναγνώστου Δήμητρα Γιάννινα	30	Τσούκας Κων/νος Αγ. Βαρβάρα	20
Λάμπρου Χρήστος Αθήνα	15	Αδάμος Γεωργ. Γιάννινα	15	Κίτσιου Χριστίνα Πηγή	15
Κώστα Άννα Αθήνα	20	Σταυρίδης Παν. Δράμα	20		
Στεφάνου Αναστασία Αθήνα	20	Σγούρας Ιωαν. Δράμα	15		
Στεφάνου Δημήτριος Αθήνα	20	Κωφός Νικ. Δράμα	15	* Ευχαριστούμε όλους τους φίλους	
Στεργίου Γεώργιος Αθήνα	20	Μακάριος Βασ. Άρτα	20	συνδρομητές και ιδιαίτερα τις κ. Αφροδίτη	
Φουρτζή Σοφία Αθήνα	50	Τσιλίφης Αποστ. Αίγιο	15	Πορφυριάδη (Γαλλία) και Καλλιφρόη Νάτση	
Εζνεπίδου Μαρία Αθήνα	30	Παπαγιαννόπουλος Βασ. Βόλος	15	(U.S.A.) για την ενίσχυση του περιοδικού με	
Μήτσικας Δημ. Αθήνα	20	Μάτσος Χρήστος Βόλος	15	το ποσό των 60 ευρώ αντίστοιχα.	
Γκότζου Ανθούλα Αθήνα	20	Τασιούλα Παναγιώτ. Τρίκαλα	15		

Από το μέτωπο του '40.

ΥΠΟΔ.1031	KAY.25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR	
Άγνωστος	☐ Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐ Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐ Refusé
Απεβίωσε	☐ Décédé
Συνωνυμία	☐ Synonymie
Δ/νση δυσα- νάγνωστη	☐ Adresse illisible
Αζήτητο	☐ Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐ Parti sans laisser d' adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδειάς 2573

